

የሉቃስ ወንጌል

መግቢያ

1፡1-4 ማመሥገን 1፡1

1 በእኛ መካከል ስለ ተፈጸሙት¹ ነገሮች ብዙዎች ታሪኩን የተቻላቸውን ያህል ጽፈውት ይገኛል፤ ²ይህም ታሪክ ከመጀመሪያው አንገሥቶች የዐይን ምስክሮችና የቃሉ አገልጋዮች የነበሩት ያስተላለፉልን ነው። ³ክቡር ቴዎፍሎስ ሆይ፤ እኔም በበኩሉ ሁሉን ከመሠረቱ በጥንቃቄ ከመረመርሁ በኋላ፤ ታሪኩን ቅደም ተከተሉን በጠበቀ ሁኔታ ልጽፋለሁ መልካም ሆኖ ታየኝ፤ ⁴ይህንንም የማደርገው የተማርኸው ነገር እውነተኛ መሆኑን እንድታውቅ ነው።

የመገምቁ ዮሐንስ መወለድ አስቀድሞ ተነገረ

⁵በይሁዳ ንጉሥ በሄሮድስ ዘመን፤ ከአብያ የክህነት ምድብ የሆነ ዘካርያስ የሚባል አንድ ክህን ነበረ፤ ሚስቱ ኤልሳቤጥም ከአርን ነገድ ነበረች። ⁶ሁለቱም የጌታን ትእዛዝና ሥርዐት ሁሉ ጠብቀው ያለ ነቀፋ የሚኖሩ፤ በእግዚአብሔር ፊት ጸድቃን ነበሩ፤ ⁷ይሁን እንጂ ኤልሳቤጥ መካን በመሆኗ ልጅ አልነበራቸውም፤ ሁለቱም በዕድሜ የገፋ ነበሩ።

⁸አንድ ቀን ዘካርያስ በምድቡ ተራ፤ በእግዚአብሔር ፊት በክህነት በሚያገለግልበት ጊዜ፤ ⁹በሥርዐተ ክህነቱ መሠረት፤ ወደ ጌታ ቤተ መቅደስ ገብቶ ለማጠን በዕጣ ተመረጠ። ¹⁰ዕጣን በሚታጠግበትም ጊዜ ሕዝቡ ሁሉ በውጭ ሆኖ ይጸልይ ነበር።

¹¹የጌታም መልአክ ከዕጣን መሠዊየው በስተ ቀኝ ቆሞ ታየው። ¹²ዘካርያስም ባየው ጊዜ ደን ገጠ፤ በፍርሀትም ተዋጠ። ¹³መልአኩ ግን እንዲህ አለው፤ “ዘካርያስ ሆይ፤ አትፍራ፤ ጸሎትህ ተስምቶአል፤ ሚስትህ ኤልሳቤጥ ወንድ ልጅ ትወልድልሃለች፤ ስሙንም ዮሐንስ ትለዋለህ። ¹⁴በእርሱ ተደላና ደስታ ታገኛለህ፤ ብዙዎችም እርሱን መመወለዱ ደስ ይላቸዋል፤ ¹⁵በጌታ ፊት ታላቅ ይሆናልና። የወይን ጠጅም ሆነ ሌላ የሚያስክር መጠጥ አይጠጣም፤ በእናቱም ማሕፀን ሳለ በመንፈስ ቅዱስ ይሞላል። ¹⁶ከእስራኤልም ሰዎች ብዙዎቹን ወደ ጌታ ወደ አምላካቸው ይመልሳቸዋል፤ ¹⁷የአባቶችን ልብ ወደ ልጅ ቻቸው፤ የማይታዘዙትንም ወደ ጸድቃን ጥበብ ይመልስ ዘንድ፤ ለጌታ የተገባ ሕዝብ ለማዘጋጀት በኤልያስ መንፈስና

1፡2 ማር1፡1፤14፡
14፡ሐሥ1፡21፡22፡
ዕብ2፡3፤1፡ጳጥ5፤1፡
2፡ጳጥ1፤16፤1፡ጳጥ1፤1፡
1፡3 ሐሥ1፤1፡
11፡4፤24፡3፤26፡25
1፡4 ዮሐ20፡31፡
ሐሥ2፡42
1፡5 1ዜና24፡10፡
ማ፡6፡2፡1
1፡6 ዘፍ፡6፡9፡ዘፍ5፡
33፡1፡7፡9፡4፡ሐ፡2፡25
1፡8 1ዜና24፡19፡
2ዜና8፡14
1፡9 ዘዐ30፡7፡8፡
1ዜና23፡13፡2ዜና
29፡11፤መዝ141፡2፤ሐ
ሥ 1፡26
1፡10 ዘሌ16፡17
1፡11 ዘዐ30፡1-10፡
ሐሥ5፡19
1፡12 መሳ6፡22፡
23፡13፡22
1፡13 ቀ፡30፡
60፡63፡ማ፡6፡3፡1፡
14፡27
1፡14 ቀ፡58
1፡15 ቀ፡41፡67፡
ዘሌ10፡9፡ ዘዮ፡6፡3፡
መሳ13፡4፤ኤር1፡5፡
ሉቃ፡7፡33፡
ሐሥ2፡4፤ሐ፡8፡31፡
6፡3፡5፡9፡17፡10፡44፡
ገላ1፡15፤ኤ፡ፊ፡5፡18
1፡17 ቀ፡76፡ሚል
4፡5፡6፡ማ፡6፡3፡3፡
11፡14

1፡18 ቀ፡34፡
ዘፍ15፡8፤17፡17
1፡19 ቀ፡26፡
፳78፡16፡9፡21
1፡20 ዘዐ4፡11፡
ሕዝ3፡26
1፡22 ቀ፡62
1፡25 ዘፍ30፡23፡
ኢሳ 4፡1
1፡26 ቀ፡19፡
ማ፡6፡2፡23
1፡27 ማ፡6፡1፡16፡
18፡20፡ሉቃ2፡4
1፡30 ቀ፡13፡ዘፍ
6፡8፡ማ፡14፡27
1፡31 ኢሳ7፡14፡
ማ፡6፡1፡21፡25፡
ሉቃ2፡21
1፡32 ቀ፡35፡76፡
ማ፡6፡1፡ማር 5፡7
1፡33 2ሳሙ7፡16፡
መዝ89፡3፡4፡
ኤር33፡17፡፳7፡2፡44፡
7፡14፡ኢሳ 9፡7፡
27፡ሚክ4፡7፡
ማ፡6፡28፡18፡ዕብ1፡8

“ነይል በጌታ ፊት ይሄዳል።”

¹⁸ዘካርያስም መልአኩን፤ “ይህን በምን አውቃለሁ? እኔ ሽማግሌ ነኝ፤ ሚስቴም በዕድሜ ገፍታለች” አለው።

¹⁹መልአኩም መልሶ እንዲህ አለው፤ “እኔ በእግዚአብሔር ፊት የምቆመው ገብርኤል ነኝ፤ ይህን እነግርህና ይህን የምሥራች አመጣልህ ዘንድ ተልኬአለሁ፤ ²⁰እነሆ፤ ጊዜውን ጠብቆ የሚፈጸመውን ቃሌን ስላላመንክ፤ ድጽ ትሆናለህ፤ መናገርም አትችልም።”

²¹በዚህ ጊዜ ሕዝቡ ዘካርያስ ከቤተ መቅደሱ ሳይወጣ ሎን እንደ ዘገየ በመገረም ይጠባበቅ ነበር። ²²ከወጣ በኋላም ሊያግራቸው አልቻለም፤ በምልክት ከመጥቀስ በስተቀር መናገር ባለመቻሉ በቤተ መቅደስ ውስጥ ራእይ እንዳየ ተገነዘበ።

²³ዘካርያስም የአገልግሎቱ ወቅት በተፈጸመ ጊዜ ወደ ቤቱ ተመለሰ። ²⁴ከዚህ በኋላ ሚስቱ ኤልሳቤጥ ፀነሰች፤ አምስት ወራትም ራሳን ሰወረች፤ ²⁵እርሷም፤ “ጌታ በምሕረቱ ነቀፌታዬን ከሰው መካከል ሊያስወግድልኝ ተመልክቶ በዚህ ጊዜ ይህን አድርጎልኛል” አለች።

የኢየሱስ መወለድ አስቀድሞ ተነገረ

²⁶በሰድስተኛው ወር፤ እግዚአብሔር መልአኩ ገብርኤልን በገሊላ ወደምትገኘው ወደ ናዝሬት ከተማ ላከው፤ ²⁷የተላከውም ከጻዊት ዘር ለሆነ የሴፍ ለሚባል ሰው ወደ ታጩች ወደ አንዲት ድንግል ነበር፤ የድንግሊቱም ስም ማርያም ነበረ። ²⁸መልአኩም እርሷ ወዳለችበት ገብቶ፤ “እጅግ የተወደድኸ ሆይ፤ ሰላም ለአንቺ ይሁን፤ ጌታ ከአንቺ ጋር ነው፤ አንቺ የተባረክኸ ነሽ” አላት።

²⁹ማርያምም በንግግሩ እጅግ በጣም ደንግጦ፤ “ይህ ምን ዐይነት ሰላምታ ይሆን?” እያለች ነገሩን ታሰሳለች ጀመር፤ ³⁰መልአኩም እንዲህ አላት፤ “ማርያም ሆይ፤ በእግዚአብሔር ዘንድ ሞገስ አግኝተሻልና አትፍራ። ³¹እነሆ፤ ትፀንሻለሽ፤ ወንድ ልጅም ትወልጃለሽ፤ ስሙንም ኢየሱስ ትይዋለሽ። ³²እርሱም ታላቅ ይሆናል፤ የልዑል ልጅም ይባላል፤ ጌታ አምላክ የአባቱን የጻዊትን ዙፋን ይሰጠዋል፤ ³³በያዕቆብም ቤት ላይ ለዘላለም ይነግሣል፤ ለመንግሥቱም ፍጻሜ የለውም።”

¹ በእርግጥ ስለታመኑት

34ማርያምም መልአኩን፤ “እኔ ወንድ ስለማላውቅ ይህ እንዴት ሊሆን ይችላል?” አለችው።

35መልአኩም መልሶ እንዲህ አላት፡ “መንፈስ ቅዱስ በአንቺ ላይ ይመጣል፤ የልዑልም ኀይል ይጸልልሻል፤ ስለዚህ የሚወለደው ቅዱስ ሕፃን፤ የእግዚአብሔር ልጅ ይባላል።” 36እነሆ፤ ዘመድኝ ኤልሳቤጥም በስተእርጅናዋ ወንድ ልጅ ፀንሳለች፤ መካን የተባለችውም ስድስተኛ ወሯን ይዛለች፤ 37ለእግዚአብሔር የሚሳነው ነገር የለምና።”

38ማርያምም፤ “እነሆ፤ እኔ የጌታ ባሪያ ነኝ፤ እንደ ቃላህ ይሁንልኝ” አለች። ከዚያም መልአኩ ተለይቶአት ሄደ።

ማርያም ኤልሳቤጥን ጥየቃ ሄደች

39ማርያምም በዚያው ሰዋን በፍጥነት ተነሥታ ወደ ደጋው አገር፤ ወደ አንድ የይሁዳ ከተማ ሄደች። 40ወደ ዘካርያስ ቤትም ገብታ ለኤልሳቤጥ ሰላምታ አቀረበች። 41ኤልሳቤጥም የማርያምን ሰላምታ በሰማች ጊዜ፤ ፅንሱ በማሕፀኗ ውስጥ ዘለለ፤ ኤልሳቤጥም በመንፈስ ቅዱስ ተሞላች፤ ጭምፅዋን ከፍ አድርጋ እንዲህ አለች፡ “አንቺ ከሴቶች መካከል የተባረክክ ነሽ፤ የማሕፀንሽም ፍሬ የተባረከ ነው።” 43ለመሆኑ የጌታዬ እናት ወደ እኔ ትመጣ ዘንድ እኔ ማን ነኝ? 44እነሆ፤ የሰላምታሽ ድምፅ ጀርዬ እንደ ገባ፤ በማሕፀኔ ያለው ፅንሰ በደስታ ዘሎአልና። 45ጌታ ይፈጽማል ብሎ የነገራትን ያመነች እርሷ የተባረከች ናት!”

የማርያም መዝሙር

1:46-53 ተጓ ምብ - 1 ሳሙ 2:1-10

46ማርያምም እንዲህ አለች፡

“ነፍሴ ጌታን ከፍ ከፍ ታደርገዋለች፤
47መንፈሴም በመድኃኒቴ
በእግዚአብሔር ደስ ትሰኛለች፤

48እርሱ የባሪያውን መዋረድ
ተመልክቶአልና።
ከዛሬ ጀምሮ ትውልድ ሁሉ
ብዕዕት ይለኛል፤

49ኀይል የሆነው እርሱ ታላቅ
ነገር አድርጎልኛልና፤
ስሙም ቅዱስ ነው፤

50ምሕረቱም ለሚፈሩት ከትውልድ
እስከ ትውልድ ይኖራል።

51በክንዱ ብርቱ ሥራ ሠርቶአል፤
በልባቸው ሐሳብ የሚታበዩትን
በትኖአቸዋል፤

52ገዢዎችን ከዙፋናቸው አውርዶአቸዋል፤
ትሐታንን ግን ከፍ ከፍ አድርጎአቸዋል፤

1:35 ቍ32:76፤
ማቴ1:18፤ 4:3፤
ማር1:24፤5:7

1:36 ቍ24

1:37 ማቴ19:26

1:39 ቍ65

1:41 ቍ15

1:42 መሳ5:24

1:43 ዮሐ13:13

1:46 መዝ34:2፤3

1:47 መዝ18:4፤6፤

ኢሳ17:10፤61:10፤

ዕን3:18፤1ጢሞ

1:1፤23፤4፤10

1:48 ቍ38፤መዝ

138፤6፤ሉቃ11:27

1:49 መዝ71:19፤

111፤19

1:50 ዘፀ20:6፤

መዝ103፤17

1፫1 ዘፍ11:8 ዘዘፀ

18፤11፤2፡ሳሙ22፤28፤

መዝ98፤1፤ኢሳ

40፤10፤ኢር13፤9፤

49፤16

1:52 ማቴ23፤12

1:53 መዝ107፡9

1:54 መዝ98፡3

1:55 ዝላ3፡16

1:59 ዘፍ17፡12፤

ዘሌ12፡3፤ሉቃ2፡21፤

ፊል3፡5

1:60 ቍ13፡63፤

ማቴ3፡1

1:62 ቍ22

1:63 ቍ13፡60፤

ማቴ3፡1

1:64 ቍ20፤

ሕዝ24፡27

1:65 ቍ39

1:66 ዘፍ39፡2፤

ሐሥ11፡21

1:67 ቍ15፤

ኢል2፡28

1:68 ዘፍ24፡27፤

1፤78፤15፤መዝ72፤18

፤11፤9፤ሉቃ7፡16

1:69 1ሳሙ2፡1፤

10፤2፡ሳሙ22፡3፤

መዝ18፡2፤89፤17፤

13፡2፤17፤ሕዝ

29፡21፤ማቴ1፡1

1:70 ኤር23፡5፤

ሐሥ3፡21፤ ሮሜ1፡2፤

1:72 መዝ105፡8፤

9፤106፤45፤ሕዝ

16፡60፤ሚክ7፡20

1:73 ዘፍ22፡16-18

1:74 ዕብ9፡14፤

1፤ዮሐ4፡18

53የተራራቡትን በበኑ ነገር አጥግቦአቸዋል፤
ሀብታሞችን ግን ባደአቸውን

ሰዶአቸዋል፤

54ምሕረቱን በማስታወስ፤ ባሪያውን
እስራኤልን ረድቶአል፤

55ይህም ለአባቶቻችን እንደ ተናገረ፤
ለአብርሃምና ለዘሩ ያለውን

ለዘላለም ለመጠበቅ ነው።”

56ማርያምም ሦስት ወር ያህል ኤልሳቤጥ ዘንድ ከቈደች በኋላ ወደ ቤቷ ተመለሰች።

የመጥምቁ ዮሐንስ መወለድ

57የኤልሳቤጥም የመውለጃዋ ቀን ደረሰ፤
ወንድ ልጅም ወለደች። 58ኅረቤቶቿና ዘመዶቿም ጌታ ታላቅ ምሕረት እንዳደረገላት ሰሙ፤ የደስታዋም ተካፋዮች ሆኑ።

59በስምንተኛውም ቀን ሕፃኑን ሊገርዙት መጡ፤ በአባቱም ስም ዘካርያስ ሊሉት ፈለጉ፤ 60እናቱ ግን፤ “አይሆንም፤ ዮሐንስ መባል አለበት” አለች።

61እነርሱም፤ “ከዘመዶችሽ በዚህ ስም የተጠራ ማንም የለም” አሏት።

62አባቱንም ምን ስም ሊያወጣለት እንደሚፈልግ በምልክት ጠየቁት። 63እርሱም መጻፊያ ሰሌዳ እንዲሰጡት ለምኖ፤ “ስሙ ዮሐንስ ነው” ብሎ ጻፈ፤ ሁሉም በነገሩ ተደነቁ። 64ወዲያውም አፉ ተከፈተ፤ አንደበቱ ተፈታ፤ እግዚአብሔርንም እያመሰገነ መናገር ጀመረ። 65ኅረቤቶቹም ሁሉ በፍርሀት ተሞሉ፤ ይህም ሁሉ ነገር በደጋማው የይሁዳ ምድር ሁላ ተወራ። 66ይህንም የሰሙ ሁሉ፤ “ይህ ሕፃን ምን ሊሆን ይሆን?” እያሉ ነገሩን በልባቸው ያዙ፤ የጌታ እጅ በእር ግጥ ከእርሱ ጋር ነበርና።

የዘካርያስ ትንቢት

፪የሕፃኑም አባት ዘካርያስ በመንፈስ ቅዱስ ተሞልቶ እንዲህ ሲል ትንቢት ተናገረ፤

68“የእስራኤል አምላክ፤ ጌታ ይመሰገን፤
መጥቶ ሕዝቡን ተቤቶቹን አልፈና።

69በባሪያው በዳዊት ቤት፤
የድኑት ቀንድላ አስነሥቶልናል፤

70ይህም ጥንት በቅዱሳን ነቢያቱ አፍ
እንደ ተናገረው፤

71ማዳጃም ከጠላቶቻችንና፤ ከተባራሪዎቻችን
ሁሉ እጅ ነው፤

72ይህንም ያደረገው ለአባቶቻችን
ምሕረቱን ለማሳየት፤

ቅዱስ ኪዳኑን ለማስታወስ፤

73ለአባታችን ለአብርሃም የማለውን

፳69 ቀንድ በዚህ ስፍራ ብርታትን በትእምርትነት ያሳያል

መሐላ ለማሰብ፤

74 ከጠላቶቻችን እጅ አውጥቶ፤

ያለ ፍርሀት እንድናገለግለው፤

75 በዘመናችንም ሁሉ በቅድስናና

በጽድቅ በፊቱ ሊያቆመን ነው።

76 ደግሞም አንተ ሕፃን ሆይ፤ የልዑል

ነበይ ትባላለህ፤

የጌታን መንገድ ለማዘጋጀት በፊቱ ትሄዳለህና፤

77 የኅጢአታቸውን ስርዓት ከማግኘታቸው የተነሣ፤

ለሕዝቡ የመጽንን ዕውቀት ትሰጥ ዘንድ፤

78 ከአምላካችንም በጎ ምሕረት የተነሣ፤

የንጋት ፀሐይ ከሰማይ ወጣችልን፤

79 ይኸውም በጨለማ ለሚኖሩት፤

በሞት ጥላ ውስጥም ላሉት እንዲያበራና፤ እግሮቻችንንም ወደ ሰላም

መንገድ እንዲመራ ነው።”

80 ሕፃኑም አደገ፤ በመንፈስም ጠነከረ፤ ለእስራኤልም ሕዝብ በይፋ እስከ ታየበት ቀን ድረስ በበረሃ ኖረ።

የኢየሱስ መወለድ

2 በዚያን ዘመን፤ የዓለሙ ሁሉ ሕዝብ እንዲቆጠርና እንዲመዘገብ ከአውግስጦስ ቄሳር ትእዛዝ ወጣ። 2ይህም ቄሬቴዎስ የሶርያ ገዢ በነበረበት ጊዜ የተደረገ የመጀመሪያው የሕዝብ ቁጠራ ነበር። 3ስለዚህ እያንዳንዱ ሰው ለመመዝገብ ወደየራሱ ከተማ ሄደ።

4የሴፍም ከጻዊት ቤትና ወገን ስለ ነበረ፤ በገሊላ አውራጃ ከምትገኘው ከናዝሬት ከተማ ተነሥቶ የጻዊት ከተማ ወደሆነችው፤ ቤተሌሁም ወደምትባል ከተማ ወደ ይሁዳ ወጣ። 5ወደዚያም ለመመዝገብ የተንዘው፤ የመውለጃ ጊዜዋ ከተቃረበው ከእጮኛው ከማርያም ጋር ነበር። 6በዚያም እንዳሉ የምትወልድበት ጊዜ ደረሰ፤ 7የበኩር ልጇ የሆነውን ወንድ ልጅ ወለደች፤ በጨርቅም ጠቀለለችው፤ በእንግዶችም ማረፊያ ቦታ ስላላገኘ በግርግም አስተኛቸው።

እረኞችና መላእክት

8በዚያው አገር በሌሊት መንጋቸውን ሲጠብቁ በሜዳ የሚያድሩ እረኞች ነበሩ። 9የጌታም መልአክ ድንጋት መጥቶ በአጠገባቸው ቆመ፤ የጌታም ክብር በዙሪያቸው አበራ፤ ታላቅም ፍርሀት ያዛቸው። 10መልአኩ ግን እንዲህ አላቸው፤ “አትፍሩ፤ ለሕዝቡ ሁሉ የሚሆን ታላቅ ደስታ የምሥራች አምጥቼላችኋለሁና። 11ዛሬ በጻዊት ከተማ መድኅን ተወልደላችኋልና፤ እርሱም ጌታ ክርስቶስ ነው። 12ይህ ምልአክት

1፡75 ኤፌ4:24

1፡76 ቍ17:32;35፤

ማቴ3:3፤11:9፤

ማር5:7

1፡77 ኤር31:34፤

ማቴ1:21፡ማር1:4

1፡78 ሚፌ4:2

1፡79 መዝ

107:14፤ ኢሳ 9:2፤

59:9፤ማቴ4:16፤

ሉቃ2:14፤ሐሥ

26:18

1፡80 ሉቃ2:40;52

2፡1 ማቴ22:17፤

24:14፤ሉቃ3:1

2፡2 ማቴ4:24፤

ሐሥ 15:23;41፤

21:3፤ ግላ1:21

2፡4 ዮሐ7:42

2፡5 ሉቃ1:27

2፡9 ሐሥ5:19

2፡11 ማቴ1:16፤

21:16፤16:20፤ዮሐ

3፤17:14;42፤11:27፤

3፤13;ሐሥ2:36፤

3፤20;5፤31፤9;22፤

13፤23፤ሮሜ1:14፤1

ጢሞ4:10፤

1ዮሐ4:14

2፡12 1ሳሙ2:34፤

10:7፤1ነገ19:29፤

መዝ86፤17፤ኢሳ

7፤14

2፡14 ኢሳ9:6፤

52:7፤53:5፤ሚካ5:5፤

ሉቃ1:79፤ዮሐ14:27

፡፪ሮሜ5:1፤

ኤፌ2:14፤17

2፡16 ቍ 7

2፡19 ቍ 51

2፡20 ማቴ9:8

2፡21 ሉቃ1፤31፤

59

2፡22 ዘሌ12፤2-8

2፡23 ዘወ13፤2፤

12፤15፤ዘዮ3፤13

2፡24 ዘሌ12፤8

2፡25 ቍ38፤ኢሳ

52፡9፤ሉቃ1፤6፤23፤5

2፡27 ቍ22

2፡29 ቍ26፤ሐሥ

2፤24

ይሁናችሁ፤

ሕፃን ልጅ በጨርቅ ተጠቅልሎ በግርግም ተኝቶ ታገኛላችሁ።”

13ድንገትም ብዙ የሰማይ ሰራዊት ከመልአኩ ጋር ታዩ፤ እግዚአብሔርንም እያመሰገኑ፤ እንዲህ አሉ፤

14“ክብር ለእግዚአብሔር በአርያም፤ ሰላምም እርሱ ለሚወጻቸው ሰዎች በምድር ይሁን!”

15መላእክቱ ከእነርሱ ተለይተው ወደ ሰማይ ከወጡ በኋላ እረኞቹ፤ “ጌታ የገለጠልንን ይህን የሆነውን ነገር እንድናይ ወደ ቤተሌሁም እንሂድ” ተባለሉ።

16እነርሱም ፈጥነው ሂዱ፤ ማርያምንና ዮሴፍን፤ ሕፃኑንም በግርግም ተኝቶ አገኙ። 17ካይም በኋላ፤ ስለ ሕፃኑ የተነገራቸውን ገልጠው አወሩ። 18ይህንንም የሰሙ ሁሉ እረኞቹ በነገሯቸው ነገር ተደነቁ፤ 19ማርያም ግን ይህንን ሁሉ በልቧ ይዛ ታሳሳሽ ነበር። 20እረኞቹም ሁሉም ነገር እንደ ተነገራቸው ሆኖ በማግኘታቸው፤ ስለ ሰሙትና ስላዩት ሁሉ እግዚአብሔርን እያከበሩና እያመሰገኑ ተመለሱ።

ሕፃኑን ኢየሱስ ወደ ቤተ መቅደስ ወሰዱት

21ሾምንት ቀን ሆኖት የመገረዣ ጊዜው ሲደርስ፤ ከመፀነሱ በፊት መልአኩ ባወጣለት ስም ኢየሱስ ተባለ።

22በሙሴ ሕግ መሠረት፤ የመንጻታቸው ወቅት በተፈፀመ ጊዜ፤ ዮሴፍና ማርያም ሕፃኑን ለጌታ ለማቅረብ ወደ ኢየሩሳሌም ይዘውት ወጡ፤ 23ይኸውም በጌታ ሕግ፤ “ተባዕት የሆነ በኩር ሁሉ ለጌታ የተቀደሰ ይሆናል” ተብሎ እንደ ተጻፈ ለመፈጸምና 24ደግሞም በጌታ ሕግ፤ “ሁለት ዋናዎች ወይም ሁለት የርግብ ጫጩቶች እንደ ተባለ፤” መሥዋዕት ለማቅረብ ነበር።

25በዚያን ጊዜ ጻድቅና ትጉሕ የሆነ ስምዖን የሚባል አንድ ሰው በኢየሩሳሌም ይኖር ነበር፤ እርሱም የእስራኤልን መጽናናት የሚጠበቅና መንፈስ ቅዱስ በላይ ያደረ ሰው ነበር። 26ደግሞም የጌታን መሲሕ ሳያይ እንደማይሞት በመንፈስ ቅዱስ ተገልጦለት ነበር። 27እርሱም በዚህ ጊዜ በመንፈስ ተመርቶ ወደ ቤተ መቅደስ ገባ፤ የልጁም ወላጆች በሕጉ ልማድ መሠረት ተገቢውን ሊፈጽሙለት ሕፃኑን ኢየሱስን ይዘው በገቡ ጊዜ፤ 28ስምዖን ተቀብሎ ዐቀፈው፤ እግዚአብሔርን እያመሰገነ እንዲህ አለ፤

፡11 ወይም መሲሕ፤ ክርስቶስ (በግሪክ) መሲሕ (በሰብራይስጥ) ማለት ሲሆን የሁለቱም ትርጉም የተቀባ ማለት ነው፤ እንዲሁም ቍ 26 ይመ

29። ጌታ ሆይ፤ ቃል በባባኸው መሠረት፤
አሁን ባሪያህን በሰላም አሰናብተው፤
30 ዐይኖቼ በሰዎች ሁሉ ፊት ይዘጋጅኸውን፤
31 መገዳንህን አይተዋልና።

32 ይህም ለአሕዛብ መገለጥን የሚሰጥ ብርሃን፤
ለሕዝብህ ለእስራኤልም ክብር ነው።”

33 አባቱና እናቱም ስለ እርሱ በተነገረው
ነገር ተገረሙ። 34 ስምዖንም ባረካቸው፤
እናቱን ማርያምንም እንዲህ አላት፤ “ይህ
ሕፃን በእስራኤል ለብዙዎች መኑሣትና
መሠ-

ደቅ ምክንያት እንዲሆን፤ ደግሞም ክፉ
ለሚያስወሩበት ምልክት እንዲሆን ተወስኖአል፤
35 የብዙዎችም የልብ ሐሳብ የተገለጠ
እንዲሆን፤ የአንቸም ነፍስ ደግሞ በሰይፍ
ይወጋል።”

36 ደግሞም ከአሴር ወገን የሆነች የፋኑ
ኤል ልጅ፤ ሐና የምትባል ነቢይት በዚያ
ነበረች፤ እርሷም በጣም አርጅታ ነበር፤
በድንግልናዋ ካገባችው ባሏም ጋር ሰባት
ዓመት የኖረች ነበረች፤ 37 ድራሚዋም ሰማ
ንያ አራት ዓመት እስኪሆናት ድረስ ቀዣ
ሌሊት ከቤተ መቅደስ ሳትለይ፤ በጾም
በጸሎት የምትገለግል መበለት ሆና ቂዋች።

38 በዚያኑም ጊዜ ቀርባ እግዚአብሔርን አመሰግናች፤
የኢየሩሳሌምንም መቤገዣት ለሚጠባበቁ
ሁሉ ስለ ሕፃኑ ተናገረች።

39 የሴፍና ማርያም በጌታ ሕግ የታዘዘውን
ሁሉ ከፈጸሙ በኋላ፤ በገለላ አውራጃ ወዳለችው
ከተማቸው ወደ ናዝሬት ተመለሱ። 40 ሕፃኑና
እያደገና እየጠነከረ ሄደ፤ በጥበብ ተሞላ፤
የእግዚአብሔርም ጸጋ በእርሱ ላይ ነበረ።

ኢየሱስ በዐሥራ ሁለት ዓመቱ ወደ ቤተ መቅደስ ሄደ

41 ወላጆቹም በየዓመቱ ለፋሲካ በዓል ወደ
ኢየሩሳሌም ይሄዱ ነበር። 42 ልጁም ዐሥራ
ሁለት ዓመት በሆነው ጊዜ፤ እንደ ተለመደው
ወደ በዓሉ ወጡ። 43 በዓሉን ከፈጸሙ በኋላ፤
ወደ ቤታቸው ሲመለሱ፤ ብላቴናው ኢየሱስ
በኢየሩሳሌም ቀረ፤ ወላጆቹ ግን መቅረቱን
አሳውቁም ነበር። 44 አብሮአቸው ያለ መስሎ
አቸው፤ የአንድ ቀን መንገድ ተጓዙ፤ በኋላ ግን
ከዘመዶቻቸውና ከወዳጆቻቸው ዘንድ ይፈልጉት
ጀመር፤ 45 ባጡትም ጊዜ እየፈለጉት ወደ
ኢየሩሳሌም ተመለሱ።

46 ከሦስት ቀንም በኋላ፤ በመምህራን መካከል
ተቀምጦ ሲያዳምጣቸውና ጥያቄ ሲያቀርብላቸው
በቤተ መቅደስ ውስጥ አገኙት፤ 47 የሰሙትም
ሁሉ በማስተዋሉና በመልሱ ይደነቁ ነበር።
48 ወላጆቹም ባዩት

2:30 ኢ.440:5፤
52:10፤ሉ.ቃ3:6
2:32 ኢ.442:6፤
49:6፤ሐ.ሥ13:47፤
26:23
2:34 ኢ.48:14፤
ማቴ12:46፤21:44፤1
ቆሮ1:23፤
2ቆሮ2:16፤ገላ5:11፤
1ጴጥ2:7:8
2:36 ሐ.ሥ21:9
2:37 ሐ.ሥ13:3፤
14:23፤1ጢ.ሞ5:5:9
2:38 ሐ. 25፤
ኢ.ሳ 40:2፤52:9፤
ሉ.ቃ1:68፤24:21
2:39 ቀ.51፤
ማቴ2:23
2:40 ቀ.52፤
ሉ.ቃ1:80
2:41 ዘፀ23:15፤
ዘጸ16:1-8፤
ሉ.ቃ22:8

2:47 ማቴ7:28
2:48 ማቴ12:46፤
ሉ.ቃ3:23፤4:22
2:49 ዮሐ2:16
2:50 ማር9:32
2:51 ቀ.19:39፤
ማቴ 2:23
2:52 ቀ.40፤
1ላጦ2:26፤
ምሳ3:4፤ሉ.ቃ1:80
3:1 ማቴ14:1፤
27:2
3:2 ማቴ3:1፤
26:3፤ ሉ.ቃ1:13
3:3 ቀ.16፤ማር1:4
3:6 መዝ98:2፤ኢ.ሳ
40:3፤5:42፤16፤
52:10፤ሉ.ቃ2:30
3:7 ማቴ12:34፤
23:33፤ዮሐ1:18
3:8 ኢ.ሳ51:2፤
ሉ.ቃ19:9፤ዮሐ8:33፤3
9፤ሐሥ13:26፤ዮሐ
4:1፤11:12፤16፤17፤
9፤7:8፤ገላ3:7
3:9 ማቴ3:10

ጊዜ ተገረሙ፤ እናቱም፤ “ልጄ ሆይ፤ ለምን
እንዲህ አደረግኸን? አባትህና እኔኮ ተጨንቀን
ስንፈልገህ ነበር” አለችው።

49 እርሱም፤ “ለምን ፈለጋችሁኝ? በአባቴ
ቤት መገኘት እንደሚገባኝ አላወቃችሁምን?”
አላቸው። 50 እነርሱ ግን የተናገሩት
ው ነገር አልገባቸውም።

51 ይህም አብሮአቸው ወደ ናዝሬት ወረደ፤
ይታዘዝላቸውም ነበር። እናቱም ይህን
ሁሉ ነገር በልቧ ትጠብቀው ነበር። 52 ኢየሱስም
በጥበብና በቂመት በሞገስም በእግዚአብሔርና
በሰው ፊት አደገ።

የመጥምቁ ዮሐንስ ስብከት

3:2-10 ተጓ ምብ - ማቴ 3:1-10፤ ማር 1:3-5

3:16-17 ተጓ ምብ - ማቴ 3:11፤12፤ ማር 1:7-8

3 ጢርሮቹስ ቄሣር በነገሠ በዐሥራ አምስተኛው
ዓመት፤ ይኸውም ጳንጥሮስ ጳላሞስ የይሁዳ ገዥ፤
ሄሮድስ የገሊላ አራተኛው ክፍል ገዥ፤ ወንድሙ ፊልጶስ
የኢጡርያስና የጥራኑኒያስ የአራተኛው ክፍል ገዥ
ሲሆኑ በነበሩበት ጊዜ፤ 2 ሐናና ቀዶፋም ሊቃነ
ካህናት ሳሉ፤ የእግዚአብሔር ቃል ወደ ዘካርያስ
ልጅ ወደ ዮሐንስ በምድረ በዳ መጣ። 3 እርሱም
ለነጠአት ስርዮት የሚሆን የንስሐን ጥምቀት እየሰበከ
በዮርዳኖስ ወንዝ አካባቢ ወዳሉት ስፍራዎች ሁሉ
መጣ፤ 4 ይኸውም ነቢይ ኢሳይያስ በመጽሐፉ
እንዲህ ሲል በጻፈው ቃል መሠረት ነበር፤

“በበረሐ እንዲህ ብሎ የሚጮኸ ሰው ድምፅ፤

“የጌታን መንገድ አዘጋጁ፤

ጐዳናውንም አቅኑ።

5 ሽለቆው ሁሉ ይሞላል፤

ተራራውና ኩረብታው ሁሉ ዝቅ ይላል፤

ጠማማው መንገድ ቀና፤

ሽካራውም ጐዳና ትክክል ይሆናል፤

6 የሰውም ዘር ሁሉ የእግዚአብሔርን

ማዳን ያያል።”

7 ዮሐንስም በእርሱ እጅ ሊጠመቁ የወጡትን
ሰዎች እንዲህ ይላቸው ነበር፤ “እናንተ ስፍራኝን
ልጆች፤ ከሚመጣው ቀኅጣ እንድትሸኑ ማን
መከራችሁ? 8 እንግዲህ ለንስሐ የሚገባ ፍሬ
አፍሩ፤ ደግሞም በልባችሁ፤ ‘አብርሃም
አባታችን አለን’ ማለትን አትጀምሩ፤
እግዚአብሔር ከእነዚህ ድንጋዮች ለአብርሃም
ልጆች ማስነሣት እንደሚችል እነግራችኋለሁና።
9 አሁን እንኳ ምሳር በዛፎች ሥር ተቀምጦአል፤
መልክም

፡፡37 ወይም ለሰጥኝ አራት ዓመት መበለት የነበረች

ፍሬ የማያፈራም ዛፍ ሁሉ ተቈርጦ ወደ እሳት ይጣላል።”

10 ሕዝቡም፤ “ታዲያ፤ ምን እናድርግ?” ብለው ጠየቁት።

11 የሐንሰም፤ “ሁለት ልብስ ያለው ምንም ለሌለው ያካፍል፤ ምግብ ያለውም እንዲሁ ያድርግ” ብሎ መለሰላቸው።

12 ቀረጥ ስብሳቢዎችም ሊጠመቁ ወደ እርሱ መጥተው፤ “መምህር ሆይ፤ እኛስ ምን እናድርግ?” አሉት።

13 እርሱም፤ “ከታዘዛችሁት በላይ ቀረጥ አትሰብስቡ” አላቸው።

14 ወታደሮች ደግሞ፤ “እኛስ ምን እናድርግ?” ብለው ጠየቁት።

እርሱም፤ “የማንንም ገንዘብ በግፍ አትንጠቁ፤ ሰውንም በሐሰት አትክሰሱ፤ ደመወዛችሁ ይብቃችሁ” አላቸው።

15 ሕዝቡ በጉጉራት እየተጠባበቁ ሳሉ፤ “እርሱ ክርስቶስ ይሆንን?” እያሉ ሁሉም በልባቸው ስለ የሐንስ ያሰላሰሉ ነበር።

16 የሐንስ ለሁሉም እንዲህ ሲል መለሰላቸው፤ “እኔ በውሃ አጠምቃችኋለሁ፤ ነገር ግን ከእኔ የሚበረታ ይመጣል፤ እኔም የእርሱን የጫማ ማሰሪያ መፍታት የሚገባኝ አይደለሁም፤ እርሱ በመንፈስ ቅዱስና በእሳት ያጠምቃ ችኋል፤ ገዢውም ፈጽሞ ለማጥራትና ስንዴውንም ወደ ጌተራው ለመጓዝ መንኾ በእጁ ነው፤ ገለባውን ግን በማይጠፋ እሳት ያቃጥለዋል።” 18 የሐንስም በብዙ ሌሎች የምክር ቃላት ሕዝቡን እያስጠነቀቀ ወንጌልን ሰበክላቸው።

19 ነገር ግን የሐንስ፤ የአራተኛውን ክፍል ገዥ ሄሮድስን የወንድሙ ሚስት በነበረችው በሄሮድያዳ ምክንያትና ስለ ሌሎች ሥራዎቹ በገጸጸው ጊዜ፤ 20 ሄሮድስ ይህን በሌላው ሁሉ ላይ በመጨመር፤ የሐንስን ወህኒ ቤት አስገባው።

የኢየሱስ መጠመቅና የትውልድ ሐረጉ

32:12-22 ተጓ ምብ - ማቴ 3:13-17 ማር 19:11
3:23-28 ተጓ ምብ - ማቴ 1:1-17

21 ሕዝቡ ሁሉ ከተጠመቀ በኋላ ኢየሱስም ተጠመቀ፤ እየጸለየም ሳለ ሰማይ ተከፈተ፤ 22 መንፈስ ቅዱስም በአካላዊ ቅርጽ እንደ ርግብ በእርሱ ላይ ወረደ፤ ከሰማይም፤ “የምወድህ ልጄ አንተ ነህ፤ በአንተ ደስ ይለኛል” የሚል ድምፅ መጣ።

23 ኢየሱስ አገልግሎቱን ሲጀምር ዕድሜው ሠላሳ ዓመት ያህል ነበር፤ ሕዝቡም እንደ መሰላቸው የየቤፍ ልጅ ሆኖ፤

የአቤ ልጅ፤ 24 የማጣ፤ ልጅ፤
የሌዊ ልጅ፤ የሚልኪ ልጅ፤

3:10 ቍ12:14፤ ሐሥ 2:37፤16:30
3:11 ኢሳ58:7፤ ሕዝ 18:7

3:12 ሉቃ7:29
3:13 ሉቃ19:8
3:14 ዘፀ23:1፤ ዘሌ19:11

3:15 ማቴ3:1፤ ዮሐ1:19:20፤ሐሥ 13:25
3:16 ቍ3:ማር 1:4፤ዮሐ1:26:33፤ 11:16፤19:4

3:17 ኢሳ30:24፤ ማቴ13:30፤25:41
3:19 ቍ1፤ ማቴ14:1

3:20 ማቴ14:3፤4
3:21 ማቴ14:23፤ ማር1:35፤6:46፤ ሉቃ5:16፤6:12፤9:18፤28፤11:1

3:22 ኢሳ42:1፤ ማቴ3:17፤ዮሐ1:32፤ 33፤ሐሥ10:38
3:23 ማቴ4:17፤ ሉቃ1:27፤ሐሥ1:1

3:27 ማቴ1:12
3:31 2ሳሙ5:14፤ 1ዘኖ3:5

3:33 ሩት4:18-22፤1ዘኖ2:10-12
3:34 ዘኖ11:24፤ 26

3:36 ዘኖ5:28-32፤ 11:12
3:37 ዘኖ5:12-25
3:38 ዘኖ5:1፤ 2:6-9

4:1 ቍ14:18፤ሕዝ 37፤1፡ሉቃ1:15፤35፤2፤27፤3፤3፤16፤21፤22፤10:21

4:2 ዘፀ34:28፤ 1፡ነፃ19:8፤ዕብ4:15
4:3 ማቴ4:3
4:4 ዘጸ8:3

የዮና ልጅ፤ የዮሴፍ ልጅ፤
25 የማታትዩ ልጅ፤ የአሞጽ ልጅ፤
የናሆም ልጅ፤ የኤሲሊም ልጅ፤
የናጌ ልጅ፤ 26 የማአት ልጅ፤
የማታትዩ ልጅ፤ የሴሜይ ልጅ፤
የዮሴፍ ልጅ፤ የዮዳ ልጅ፤
27 የዮናን ልጅ፤ የሬስ ልጅ፤
የዘናባቤል ልጅ፤ የሰላትያል ልጅ፤
የኔሪ ልጅ፤ 28 የሚልኪ ልጅ፤
የሐዲ ልጅ፤ የዮሳስ ልጅ፤ የቆሳም ልጅ፤
የኤልሞዳም ልጅ፤ የኤር ልጅ፤
29 የዮሴብ ልጅ፤ የኤልሃዘር ልጅ፤
የዮራም ልጅ፤ የማጣት ልጅ፤
የሌዊ ልጅ፤ 30 የስምዖን ልጅ፤
የይሁዳ ልጅ፤ የዮሴፍ ልጅ፤
የዮናም ልጅ፤ የኤልያቄም ልጅ፤
31 የሚልያ ልጅ፤ የማይናን ልጅ፤
የማጣት ልጅ፤ የናታን ልጅ፤
የዳዊት ልጅ፤ 32 የአሴይ ልጅ፤
የኢዮቤድ ልጅ፤ የቦዲዝ ልጅ፤
የሰልሞን፤ ልጅ፤ የነአሶን ልጅ፤
33 የአሚናዳብ ልጅ፤ የአራምስ ልጅ፤
የዘሮኒ ልጅ፤ የኤስሮም ልጅ፤ የፋሪስ ልጅ፤
የይሁዳ ልጅ፤ 34 የያዕቆብ ልጅ፤
የይስሐቅ ልጅ፤ የአብርሃም ልጅ፤
የታራ ልጅ፤ የናኮር ልጅ፤
35 የሴሮህ ልጅ፤ የራጋውስ ልጅ፤
የፋሌቅ ልጅ፤ የአቤር ልጅ፤
የሳላ ልጅ፤ 36 የቃይንም ልጅ፤
የአርፋክስድ ልጅ፤ የሴም ልጅ፤
የናጎ ልጅ፤ የላሜህ ልጅ፤
37 የማቱሳላ ልጅ፤ የሄኖክ ልጅ፤
የዮሬድ ልጅ፤ የመላልኤል ልጅ፤
የቃይናን ልጅ፤ 38 የሄኖክ ልጅ፤
የሜት ልጅ፤ የአዳም ልጅ፤
የእግዚአብሔር ልጅ።

የኢየሱስ መፈተን

4:1-13 ተጓ ምብ - ማቴ 4:1-11፤ ማር 1:12፤13

4 ኢየሱስ በመንፈስ ቅዱስ ተሞልቶ ከዮርዳኖስ እንደ ተመለሰ መንፈስ ወደ በረሃ ወሰደው፤ 2 በዚያም አርባ ቀን በዲያብሎስ ተፈተነ፤ በእነዚያም ቀናት ምንም ሳይበላ ቈይቶ በመጨረሻ ተራበ።
3 ዲያብሎስም፤ “የእግዚአብሔር ልጅ ከሆንህ፤ እስቲ ይህ ድንጋይ እንጀራ እንዲሆን እዘዘው” አለው።

4 ኢየሱስም፤ “ሰው በእንጀራ ብቻ አይኖርም” ተብሎ ተጽፎአል” ብሎ መለሰለት።

፳2 አንጻንድ የጥንት ቅጂች 44 ይላሉ ሌሎች ቅጂች ይለያያሉ
፳3 አንጻንድ ቅጂች የአሚናዳብ ልጅ የአዲም ልጅ የአርጌ ልጅ ይላሉ፤
፳5 የግሪኩ ቅጂ “የራጋው”

⁵ከዚያም ዲያብሎስ ወደ አንድ ከፍታ ቦታ አውጥቶት የዓለምን መንግሥታት ሁሉ በቅጽበት አሳየው፤ ⁶እንዲህም አለው፤ “የእነዚህ መንግሥታትን ሥልጣንና ክብር ሁሉ ለእኔ ተሰጥቶአል፤ እኔም ለምወደው ስለምሰጥ፤ ለአንተ እስጥሃለሁ፤ ገስብህ ብትሰግድልኝ ይህ ሁሉ የአንተ ይሆናል፡፡”

⁸ኢየሱስም መጻህፍ “ለጌታ ለክምላክህ ስገድ፤ እርሱንም ብቻ አምልክ” ተብሎ ተጽፎአል” አለው፡፡

⁹ከዚያም ወደ ኢየሩሳሌም ወስዶ በቤተ መቅደስ ጉልላት ላይ አቆመውና እንዲህ አለው፤ “የሕዝብጤር ልጅ ከሆንህ፤ እስቲ ራስህን ከዚህ ወደ ታች ወርውር፤ ¹⁰ምክንያቱም እንዲህ ተብሎ ተጽፎአል፤

“ ‘ይጠብቁህ ዘንድ፤

መላእክቱን ስለ አንተ ያዛቸዋል፤

¹¹እግርህም ከድንጋይ ጋር እንዳይጋጭ፤ በእጆቻቸው ወደ ላይ አንሥተው ይይዙሃል፡፡”

¹²ኢየሱስም፤ “ ‘ጌታ ክምላክህን አትፈታተ ነው’ ተብሎአል” ብሎ መለሰለት፡፡

¹³ዲያብሎስም ፈተናውን ሁሉ ከጨረሰ በኋላ ሌላ አመቺ ጊዜ እስኪያገኝ ድረስ ከእርሱ ተለየ፡፡

ኢየሱስ በናዝሬት ተቀባይነት ማጣቱ

¹⁴ኢየሱስም በመንፈስ ኀይል ወደ ገሊላ ተመለሰ፤ ዝናውም በአካባቢው ባለው አገር ሁሉ ወጣ፤ ¹⁵እርሱም በምክራባቸው ያስተምር ነበር፤ ሰውም ሁሉ ያመሰግነው ነበር፡፡

¹⁶ከዚያም ወዳደገበት ከተማ ወደ ናዝሬት መጣ፤ እንደ ልማዱም በሰንበት ወደ ምክራብ ገባ፤ ሊያነብም ተነሥቶ ቆመ፡፡

¹⁷የነቢዩ ኢሳይያስ ጥቅልል መጽሐፍም ተሰጠው፤ ጥቅልሉንም መጽሐፍ በተረተረው ጊዜ እንዲህ ተብሎ የተጻፈበትን ክፍል አገኘ፤

¹⁸“የጌታ መንፈስ በእኔ ላይ ነው፤

ለድህረኝ ወንጌልን እንድስብክ፤ እርሱ ቀብቶኛልና፤

ለታሰሩት መፈታትን፤

ለታወሩትም ማየትን እንዳውጅ፤

የተጨቁኑትን ነጻ እንዳወጣ፤

¹⁹የተወደደችውንም የጌታን ዓመት እንዳውጅ ልኮኛል፡፡”

²⁰ከዚያም መጽሐፉን ጠቅልሎ ለአገልጋዩ መልሶ ሰጠውና ተቀመጠ፤ በምክራብ የነበሩትም ሁሉ ትኩር ብለው ይመለከቱት

4፡5 ማቴ24፡14

4፡6 ዮሐ12፡31፤

14፡30፤1ዮሐ5፡19

4፡8 ዘ86፡13

4፡11 መዝ

91፡11፤12

4፡12 ዘ86፡16

4፡13 ዮሐ14፡30፤

ፅብ4፡15

4፡14 ማቴ4፡12፤

9፡26

4፡15 ማቴ4፡23

4፡16 ማቴ2፡23፤

13፡54፤1ጢግ4፡13

4፡18 ማር16፡15፤

ዮሐ3፡34

4፡19 ዘሉ25፡10፤

መዝ102፡20፤103፡6፤

ኢሳ42፡7፤ 49፡8፤9፤

58፡6፤61፡1፤2

4፡20 ሉቃ17፤

ማቴ26፡55

4፡21 ማቴ1፡22

4፡22 ማቴ13፡54፤

55፤ ዮሐ 6፡42፤

7፡15

4፡23 ሉቃ16፤

ማቴ2፡23፤ማር1፡21፤

28፤2፡1፤12

4፡24 ማቴ13፡57፤

ዮሐ4፡44

4፡25 1ዮሐ17፡1፤

18፡1፤ዮፅ5፡17፤18፤

ራእ 11፡6

4፡26 1ዮሐ17፡8፤16፤

ማቴ11፡21

4፡27 2ዮሐ5፡1፤14

4፡29 ዘዮሐ15፡35፤

ሐሥ7፡58፤

ፅብ13፡12

4፡30 ዮሐ8፡59፤

10፡39

4፡31 ሉቃ23፤

ማቴ4፡13

4፡32 ሉቃ36፤

ማቴ7፡28፤29

4፡34 ሉቃ41፤

ማቴ8፡29፤ማር1፡24፤

ዮፅ2፡19

4፡35 ሉቃ39፡41፤

ማቴ8፡26፤ሉቃ8፡24

ነበር፡፡ ²¹እርሱም፤ “ይህ በጆሮአችሁ የሰማችሁት የመጽሐፍ ቃል ዛሬ ተፈጸመ” ይላቸው ጀመር፡፡

²²ሁሉም ስለ እርሱ በበጎ ይናገሩ ነበር፤ ደግሞም ከአንደበቱ በሚወጣ የጸጋ ቃል እየተገረመ፤ “ይህ የዮሴፍ ልጅ አይደለምን?” ይሉ ነበር፡፡

²³እርሱም፤“ብለ መድኃኒት ሆይ፤ ራስህን ፈውስ፤ በቅፍርናሆም ስታደርግ የሰማኑን ነገር እዚህ በራስህ ከተማ ደግሞ አድርግ” የሚለውን ምሳሌ እንደምትጠቅሱብኝ ጥርጥር የለውም” አላቸው፡፡

²⁴ደግሞም እንዲህ አላቸው፤ “እውነት እላችኋለሁ፤ ነቢይ በገዛ አገሩ አይከበርም፡፡ ²⁵ነገር ግን እውነት እላችኋለሁ፤ ሰማይ ሦስት ዓመት ከመንፈቅ ተዘግቶ ጽኑ ራብ በምድሪቱ ሁሉ ላይ በነበረበት በኤልያስ ዘመን፤ ብዙ መበለቶች በእስራኤል ነበሩ፤ ²⁶ኤልያስ ከእነዚህ መካከል ወደ አንዱም አልተላከም፤ ነገር ግን በሲዶና አገር በሰራጥታ ወደ ነበረችው መበለት ተላከ፤ ²⁷በነቢዩ በኤልሳስ ዘመንም በእስራኤል ብዙ ለምጽሞች፤ ነበሩ፤ ነገር ግን ከሶርያዊው ከነዕምን በቀር ከእነዚያ መካከል ማንም አልነጸም፡፡”

²⁸በምክራብ የነበሩ ሰዎች ሁሉ ይህን በሰሙ ጊዜ በቀጣ ገነፈሉ፤ ²⁹ከተቀመጡበትም ተነሥተው ከከተማው አስወጡት፤ ቀጥሎ ሊጥሉትም ከተማቸው ወደ ተሠራችበት ኩረብታ አፋፍ ወሰዱት፤ ³⁰እርሱ ግን በመካከላቸው ሰንጥቆ ሄደ፡፡

ኢየሱስ ርኩስ መንፈስ አስወጣ

4፡31-37 ተጽ ምሳ - ማር 1፡21-28

³¹ከዚያም በገሊላ አውራጃ ወደምትገኘው ከተማ ወደ ቅፍርናሆም ወረደ፤ በዚያም በሰንበት ዕለት ሕዝቡን ያስተምር ጀመር፤ ³²የሚናገረው በሥልጣን ስለ ነበር በትምህርቱ ተደነቁ፡፡

³³በምክራብም ነበር፤ ርኩስ ጋኔን መንፈስ ያደረገበት ሰው ነበር፤ እርሱም ከፍ ባለ ድምፅ ጮኸ፤ ³⁴“ወዮ! የናዝሬቱ ኢየሱስ ሆይ፤ ምን የሚያገናኘን ጉዳይ አለ? የመጣኸው ልታጠፋን ነውን? አንተ ማን እንደሆንህ ዐው ቃለሁ፤ አንተ የእግዚአብሔር ቅዱስ ነህ!” አለው፡፡

³⁵ኢየሱስም፤ “ጽዮ ብለህ ከዚህ ሰው ውጣ!” ብሎ ገሠጸው፡፡ ጋኔኑም ሰውየውን በሕዝቡ ሁሉ ፊት ጣለውና ምንም ጉዳት ሳያደርስበት ለቆነ ወጣ፡፡

²⁷ የግሪኩ ቃል የግድ ከለምጽ ጋር ብቻ የተያያዘ ሳይሆን የተለያየ የቄዳ በሽታዎች ለመግለጽ ጥቅም ላይ ይውላል

³⁶ስዎቹም ሁሉ ተገረሙ፤ እርስ በእርሳቸውም፤ “ለመሆኑ ይህ ትምህርት ምንድን ነው? በሥልጣንና በኃይል ርኩሳን መናፍቅን ያዛል፤ እነርሱምኮ ይወጣሉ” ተባባሉ። ³⁷የእርሱም ዝና በአካባቢው ወዳለው ስፍራ ሁሉ ወጣ።

ኢየሱስ ብዙ በሽተኞችን ፈወሰ

4:38-41 ተጓ ምብ - ማቴ 8:14-17
4:38-43 ተጓ ምብ - ማር 1:29-38

³⁸ከዚህ በኋላ ኢየሱስ ከምክራብ ወጥቶ ወደ ስምዖን ቤት ገባ። የስምዖንም አማት ኃይለኛ ትኩሳት ይዞአት ታማ ነበር፤ እንዲፈውሳትም ስለ እርሷ ለመኑት። ³⁹እርሱም ወደ ተኞችበት ጠጋ ብሎ በማጉንበስ ትኩሳቱን ገሠጸው፤ ትኩሳቱም ለቀቃትና ወዲያው ተነሥታ አስተናገደቻቸው።

⁴⁰ወከይ መጥለቂያ ላይም፤ የተለያዩ ሕመም ያደረባቸውን ሰዎች ሁሉ ወደ እርሱ አመጡ፤ እርሱም በእያንዳንዳቸው ላይ እጁን ጭኖ ፈወሳቸው። ⁴¹ኢጋንንትም ደግሞ፤ “አንተ የእግዚአብሔር ልጅ ነህ!” እያሉና እየጮኹ ከብዙ ሰዎች ወጡ። እርሱ ግን ገሠጸ ቸው፤ ክርስቶስ⁴² መሆኑንም ያውቁ ስለ ነበር፤ አንዳች እንዲናገሩ አልፈቀደላቸውም።

⁴²ሲነጋም ኢየሱስ ወደ አንድ ገለልተኛ ስፍራ ሄደ፤ ሕዝቡም ይፈልጉት ነበር፤ እርሱ ወዳለበትም ቦታ መጡ፤ ከእነርሱ ተለይቶ እንዳይሄድ ሊከለክሉት ሞከሩ። ⁴³እርሱ ግን፤ “ወደ ሌሎቹም ከተሞች ሄጄ የእግዚአብሔርን መንግሥት ወንጌል መስበክ ይገባኛል፤ የተላኩት ለዚህ ዐላማ ነውና” አላቸው። ⁴⁴በይሁዳ ምክራቦችም መስበኩን ቀጠለ።

የመጀመሪያዎቹ ደቀ መዛሙርት ተጠሩ

5:1-11 ተጓ ምብ - ማቴ 4:18-22፤ ማር 1:16- 20፤ ዮሐ 1:40-42

5 ሕዝቡ ዙሪያውን እያጨናነቁት የሚያስተምረውን የእግዚአብሔርን ቃል ሲሰሙ፤ ኢየሱስ በጌንሳሬጥ⁴¹ አጠገብ ቆሞ ነበር፤ ጋቢያ ጊዜ ሁለት ጀልባዎች በባሕሩ ዳርቻ ቆመው አየ፤ ዓሣ አጥማጆቹ ካን ከጀልባዎቹ ወርደው መረባቸውን ያጥቡ ነበር። ³ከጀልባዎቹም መካከል የስምዖን ወደ ነበረችው ገብቶ፤ ከምድር ጥቂት ፈቀቅ እንዲያደርጋት ለመነው፤ ከዚያም ጀልባዋ ላይ ተቀምጦ ሕዝቡን ያስተምር ጀመር።

⁴ንግግሩን በጨረሰ ጊዜ ስምዖንን፤ “ወደ ጥልቁ ውሃ ፈቀቅ በልና ዓሣ ለመያዝ መረባችሁን ጣሉ” አለው።

⁵ስምዖንም መልሶ፤ “መምህር ሆይ፤ ሌሊቱን ሙሉ ስንደክም አድረን ምንም አልያዝንም፤ አንተ ካልህ ግን መረቦቹን እጥላለሁ” አለው።

4:36 ቍ32፤ ማቴ7:28፤29፤10፤1
4:37 ቍ14፤ ማቴ9:26
4:39 ቍ35፤41
4:40 ማቴ4:23፤ ማር5:23
4:41 ቍ35፤ማቴ4:3፤8፤4
4:43 ማቴ3:2
4:44 ማቴ4:23
5:1 ማር4:14፤ ፅብ 4:12
5:3 ማቴ13:2
5:4 ዮሐ21:6
5:5 ሉቃ8:24፤45፤ 9:33፤49፤17፤13፤ ዮሐ21:3
5:6 ዮሐ21:11

⁶እንደዚያም ባደረጉ ጊዜ እጅግ ብዙ ዓሣ ያዙ፤ መረባቸውም ይበጣጠስ ጀመር። ገበሌላ ጀልባ የነበሩት ባልንጀሮቻቸው መጥተው እንዲያግዟቸውም በምልክት ጠሯቸው፤ እነርሱም መጥተው ሁለቱን ጀልባዎች በዓሣ ሞላቸው፤ ጀልባዎቹም መስመጥ ጀመሩ።

⁸ስምዖን ጴጥሮስም ይህን ባዩ ጊዜ በኢየሱስ ጉልበት ላይ ወድቆ፤ “ጌታ ሆይ፤ እኔ ኅጢአተኛ ሰው ነኝና ከእኔ ተለይ” አለው። ⁹ይህንን ያለው እርሱና ከእርሱ ጋር የነበሩት በየዙት ዓሣ ብዛት ስለ ተደነቁ ነው፤ ¹⁰ደግሞም የስምዖን ባልንጀሮች የነበሩት የዘብዴዎስ ልጆች፤ ያዕቆብና ዮሐንስም ተደነቁ።

ኢየሱስም ስምዖንን፤ “አትፍራ፤ ከእንግዲህ ሰውን የምታጠምድ ትሆናለህ” አለው። ¹¹እነርሱም ጀልባዎቹን ወደ ምድር ካስጠጉ በኋላ ሁሉን ትተው ተከተሉት።

ለምጽሙ ሰው

5:12-14 ተጓ ምብ - ማቴ 8:2-4፤ ማር 1:40-44

¹²ኢየሱስ ከከተሞች በአንዱ በነበረበት ጊዜ፤ አንድ ለምጽ የወረሰው⁴² ሰው በዚያው ከተማ ነበር፤ ይህ ሰው ኢየሱስን ባየው ጊዜ በፊቱ ተደፋና፤ “ጌታ ሆይ፤ ብትፈቅድ እኔ ልታነጻኝ ትችላለህ” ብሎ ለመነው።

¹³ኢየሱስም እጁን ዘርግቶ ዳስሰውና፤ “እፈቅዳለሁ፤ ንጹ!” አለው፤ ወዲያውም ለምጹ ጠፋለት።

¹⁴ኢየሱስም፤ “ይህን ለማንም አትናገር፤ ነገር ግን ሂደህ ራስህን ለካህን አሳይ፤ ለእነርሱ ምስክር እንዲሆንም ስለ መንጻ ትህ ሙሴ ያዘዘውን መሥዋዕት አቅርብ” ሲል አዘዘው።

¹⁵ይሁን እንጂ ስለ እርሱ የሚወራው ወሬ ይበልጥ እየሰፋ ሄደ፤ እጅግ ብዙ ሰዎችም እርሱ የሚናገረውን ለመስማትና ካለባቸው ደዌ ለመፈወስ ይሰበሰቡ ነበር። ¹⁶ኢየሱስ ግን ብዙ ጊዜ ወደ ገለልተኛ ስፍራ ወጥቶ ይጸልይ ነበር።

ኢየሱስ ሽባውን ሰው ፈወሰ

5:18-26 ተጓ ምብ-ማቴ 9:2-8፤ ማር 2:3-12

¹⁷አንድ ቀን ኢየሱስ እያስተማረ ነበር፤ በዚያም ከገሊሳና ከይሁዳ መንደሮች ሁሉ እንዲሁም ከኢየሩሳሌም የመጡ ፈሪሳውያንና ዩሕን መምህራን ተቀምጠው ነበር፤ ይፈውስም ዘንድ የጌታ ኃይል ከእርሱ ጋር ነበረ። ¹⁸በዚያን ጊዜም፤ ሰዎች አንድ

⁴¹ጋቢያ ወይም **ጋሊላ**
⁴²ገብሊላ ባሕር ነው
⁴³12 የግሪኩ ቃል የግድ ከለምጽ ጋር ብቻ የተያያዘ ላይሆን የተለያዩ የቁዳ በሽታዎችንም ለመግለጽ ጥቅም ላይ ይውላል።

ሽባ በዐልጋ ተሸክመው አመጡ፤ ኢየሱስ ፊት ለማኖርም ወደ ቤት ሊያስገቡት ሞከሩ፤¹⁹ ከሕዝቡም ብዛት የተነሣ ቤቱ ውስጥ ማስገባት ስላቃታቸው፤ ጣራው ላይ ወጥተው የቤቱን ክዳን በመንደል በሽተኛውን ከነዐልጋው በሕዝቡ መካካል ቀጥታ ኢየሱስ ፊት አወረዱት።

²⁰ኢየሱስም እምነታቸውን አይቶ፤ “አንተ ሰው፤ ኅጢአትህ ተሰርዮልሃል” አለው።

²¹ጸሐፍትና ፈራሳውያንም፤ “ይህ አምላክን በመዳፈር እንዲህ የሚናገር ማን ነው? ከአንዱ ከእግዚአብሔር በስተቀር ኅጢአትን ሊያስተሰረይ ማን ይችላል?” ብለው ያስቡ ጀመር።

²²ኢየሱስም ሐሳባቸውን ስለ ተረዳ እንዲህ አላቸው፤ “ለምን በልባችሁ እንዲህ ታስባላችሁ? ²³‘ኅጢአትህ ተሰርዮልህ’ ከማለትና ‘ተነሥተህ ሂድ’ ከማለት የትኛው ይቀላል? ²⁴ነገር ግን ይህን ያልሁት የሰው ልጅ በምድር ላይ ኅጢአትን ለማስተሰረይ ሥልጣን እንዳለው ታውቁ ዘንድ ነው።” ከዚያም ሽባውን ሰው፤ “ተነሥተህ ዐልጋህን ተሸክመህ ወደ ቤትህ ሂድ እልሃለሁ” አለው። ²⁵እርሱም ወዲያው ተነሥቶ በፊታቸው ቆመ፤ ተኝቶበት የነበረውንም ተሸክሞ፤ እግዚአብሔርን እያመሰገነ ወደ ቤቱ ሄደ። ²⁶በዚህ ጊዜ ሁሉንም መገረም ያዛቸው፤ እግዚአብሔርንም እያመሰገኑ፤ “ዛሬ ኮድንቅ ነገር አየን” እያሉ በፍርሀት ተዋጡ።

የሌዊ መጠራት

5:27-32 ተጓ ምብ - ማቴ 9:9-13፤ ማር 2:14-17

²⁷ከዚህ በኋላ ኢየሱስ ከዚያ ወጥቶ ሄደ፤ ሌዊ የተባለ አንድ ቀረጥ ሰብሳቢም በቀረጥ መቀበያው ቦታ ተቀምጦ አየውና፤ “ተከተለኝ” አለው፤ ²⁸እርሱም ሁሉን ትቶ ተነሥቶ ተከተለው።

²⁹ሌዊም ለኢየሱስ በቤቱ ትልቅ ግብዣ አደረገ፤ ብዙ ቀረጥ ሰብሳቢዎችና ሌሎች ሰዎችም ከእነርሱ ጋር በማእድ ተቀምጦ ነበር። ³⁰ፈራሳውያንና ጸሐፍታቸውም “ከቀረጥ ሰብሳቢዎችና ‘ከኅጢአተኞች’ ጋር የምትበሉትና የምትጠጡት ለምንድን ነው?” እያሉ በደቀ መዛሙርቱ ላይ አጥረመረሙ።

³¹ኢየሱስም እንዲህ ሲል መለሰላቸው፤ “በሽተኞች እንጂ ጤነኞች ሐኪም አያስፈልጋቸውም፤ ³²እኔም ኅጢአተኞችን ወደ ንስሐ ልመልስ እንጂ ጳጳሮችን ልጠራ አልመጣሁም።”

5:20 ሉቃ7:48;49
5:21 ኢሳ43:25
5:24 ማቴ8:20
5:26 ማቴ9:8
5:27 ማቴ4:19
5:28 ቀ፡11፤ማቴ4:19
5:29 ሉቃ15:1
5:30 ማቴ9:11፤
ሐሥ23:9
5:32 ዮሐ3:17

ኢየሱስ ስለ ጸም ተጠየቀ

5:33-39 ተጓ ምብ - ማቴ 9:14-17፤ ማር 2:18-22

³³እነርሱም፤ “የዮሐንስ ደቀ መዛሙርት አብዛኛውን ጊዜ ይጸማሉ፤ ይጻልያሉ፤ የፈረሳውያን ደቀ መዛሙርትም እንደዚሁ ያደርጋሉ፤ የአንተዎቹ ግን ዘወትር ይበላሉ፤ ይጠጣሉ” አሉት።

³⁴ኢየሱስም እንዲህ አላቸው፤ “ሙሽራው አብሮአቸው እያለ ዕድምተኞቹ እንዲጸሙ ማድረግ ይቻላልን?

³⁵ነገር ግን ሙሽራው ከእነርሱ የሚወስድ በት ቀን ይመጣል፤ በዚያን ጊዜ ይጸማሉ።”

³⁶ደግሞም እንዲህ ሲል ምሳሌ ነገራቸው፤ “ከአዲስ ልብስ ላይ እራፊ ቀዶ በአሮጌ ልብስ ላይ የሚጥፍ ማንም የለም፤ እንዲህ ቢያደርግ አዲሱን ልብስ ይቀደዋል፤ አዲሱም እራፊ ለአሮጌው ልብስ አይስማማውም። ³⁷አዲስ የወይን ጠጅም በአሮጌ አቀማገጽ ጨምሮ የሚያስቀምጥ ማንም የለም፤ እንዲህ ቢያደርግ አዲሱ የወይን ጠጅ አቀማገጹን ያፈነዳዋል፤ የወይን ጠጅም ይፈሰሳል፤ አቀማገጹም ከጥቅም ውጭ በሆኖል። ³⁸ስለዚህ አዲስ የወይን ጠጅ በአዲስ አቀማገጽ መጨመር አለበት፤ ³⁹እንግዲህም አሮጌ የወይን ጠጅ ከጠጣ በኋላ፤ አዲሱን የሚሻ ማንም የለም፤ ምክንያቱም፤ ‘አሮጌው የተሻለ ነው’ ስለሚል ነው።”

የሰንበት ጌታ

6:1-11 ተጓ ምብ - ማቴ 12:1-14 ማር 2:23-36

6 በአንድ የሰንበት ቀን ኢየሱስ በዕርሻ መካከል ያልፍ ነበር፤ ደቀ መዛሙርቱም እሾት ቀጥፈው በእጃቸው እያሹ ይበሉ ነበር። ²ከፈራሳውያን መካከል አንዳንዶቹ ግን፤ “በሰንበት ቀን ሊደረግ ያልተፈቀደውን ለምን ታደርጋላችሁ?” አላቸው።

³ኢየሱስም እንዲህ ሲል መለሰላቸው፤ “ጻዊት በተረብ ጊዜ ከባልንጀሮቹ ጋር ያደረገውን ከቶ አላነበባችሁምን? ፋወደ እግዚአብሔር ቤት ገብቶ ለካህናት ብቻ የተፈቀደውን ኅብስተ ገጽ ወስዶ በላ፤ አብረውት ለነሱትም ሰጣቸው።” ⁵ደግሞም፤ “የሰው ልጅ ለሰንበት ጌታዋ ነው” አላቸው።

⁶በሌላ ሰንበት ቀንም ወደ ምኑራብ ገብቶ ያስተምር ነበር፤ በዚያም ቀኝ እጁ የሰለለ አንድ ሰው ነበር። ⁷ጸሐፍትና ፈራሳውያንም ሊከሱት ምክንያት በመፈለግ፤ ይፈውሰው እንደ ሆነ ለማየት ይጠባበቁት ነበር። ⁸ኢየሱስም ሐሳባቸውን ዐውቆ እጁ የሰለለውን ሰው፤ “ተነሥተህ በመካከል ቁም” አለው፤ ሰውየውም ተነሥቶ ቆመ።

5:33 ሉቃ7:18፤ ዮሐ1:35፤3:25;26
5:34 ዮሐ3:29
5:35 ሉቃ9:22፤ 17:22፤ዮሐ16:5-7
6:1 ዘጸ23:25
6:2 ማቴ12:2
6:3 ኢሳ42:16
6:4 ዘሉ24:5-9
6:5 ማቴ8:20
6:6 ቀ፡1
6:7 ማቴ12:2;10
6:8 ማቴ9:4

9ኢየሱስም፤ “እስቲ አንድ ነገር ልጠይቃችሁ፤ በሰንበት ቀን የተፈቀደው በነማድረግ ነው ወይስ ክፉ ማድረግ? ነፍስ ማዳን ነው ወይስ ማጥፋት?” አላቸው።

10ደግሞም ኢየሱስ በዙሪያው ያሉትን ሁሉ ከተመለከተ በኋላ ሰውየውን፤ “እጅህን ዘርጋ” አለው። ሰውየውም እንደ ተባለው አደረገ፤ እጅም ፈጽሞ ዳነለት። 11ሰዎቹ ግን በቀሩ ጥሞላ፤ በኢየሱስ ላይ ምን ማድረግ እንዳለባቸውም እርስ በርስ ተወያዩ።

የዐሥራ ሁለቱ ሐዋርያት መመረጥ

6:13-16 ተጓ ምብ - ማቴ 10:2-4 ማር 3:16-19፤ ሐሥ 1:13

12ከእነዚያም ቀናት በአንዱ ኢየሱስ ሊጸ

ልይ ወደ ተራራ ወጣ፤ ሌሊቱንም ሁሉ ወደ እግዚአብሔር ሲጸልይ አደረገ። 13ሲነጋም ደቀ መዛሙርቱን ጠርቶ ከእነርሱ ዐሥራ ሁለቱን መረጠ፤ እነዚህንም ሐዋርያት ብሎ ሰየማቸው፤ 14እነርሱም፤ ጴጥሮስ ብሎ የጠራው ስምዖንና ወንድሙ እንድርያስ፤ ያዕቆብ፤ ዮሐንስ፤ ፌልጶስ፤ በርተሎሜዎስ፤ 15ማቴዎስ፤ ቶማስ፤ የእልፍዮስ ልጅ ያዕቆብ፤ ቀናተኛ የተባለው ስምዖን፤ 16የያዕቆብ ልጅ ይሁዳና ኋላ አሳ ልፎ የሰጠው የአስቆርቱ ይሁዳ ነበሩ።

የቡራኬና የወዮታ ስብከት

6:20-23 ተጓ ምብ - ማቴ 5:3-12

17ኢየሱስም አብሮአቸው ከተራራው ወርዶ ደልዳላ በታ ላይ ቆመ፤ ከደቀ መዛሙርቱም እጅግ ብዙ ሰዎች በዚያ ነበሩ፤ ከይሁዳ ሁሉና ከኢየሩሳሌም እንዲሁም ከጢድስና ከሲዶና ባሕር ጠረፍ የመጣ ብዙ ሕዝብም በዚያ ነበረ፤ 18እነዚህም የመጡት ሊሰሙትና ካለባቸው ደዌ ሊፈወሱ ነበር። በርኩሳንን መናፍስት ይሠቃዩ የነበሩትም ተፈወሱ፤ 19ይል ከእርሱ እየወጣ ሁሉንም ይፈውስ ስለ ነበር፤ ሰዎቹ ሁሉ እርሱን ለመንካት ይፈልጉ ነበር።

20ወደ ደቀ መዛሙርቱም በመመልከት እንዲህ አለ፤

“እናንተ ድኾች ብዑዓን ናችሁ፤

የእግዚአብሔር መንግሥት የእናንተ ናትና፤

21እናንተ አሁን የምትራቡ ብዑዓን ናችሁ፤

ኋላ ትጠግባላችሁና፤

እናንተ አሁን የምታለቅሱ ብዑዓን ናችሁ፤

ኋላ ትሥቃላችሁና፤

22ሰዎች ስለ ሰው ልጅ ሲጠሏችሁ፤

ከመካከላቸው ሲለዩአችሁና ሲነቅሏችሁ፤

ክፉ ስምም ሲሰጧችሁ ብዑዓን ናችሁ።

23እነሆ፤ ወርታችሁ በሰማይ ታላቅ ነውና፤ በዚያን ቀን ደስ ይበላችሁ ፈንድቁም፤

6:11 ዮሐ5:18
6:12 ሉቃ3:21
6:13 ማር6:30
6:15 ማቴ9:9
6:17 ማቴ4:25፤
11:21፤ማር3:7-8
6:19 ማቴ9:20፤
ማር 5:30፤
ሉቃ5:17
6:20 ማቴ25:34
6:21 ኢላ55:1:2፤
61:23:3፤ማቴ5:46፤ፈ
እ 7:17
6:22 ኢላ51:7፤
ዮሐ9:22፤16:2፤15:2
1
6:23 ማቴ5:12

የቀድሞ አባቶቻቸውም በነቢያት ላይ ያደረጉት ይህንኑ ነበርና።

24“ነገር ግን እናንተ ሀብታሞች ወዮላችሁ፤

መጽናናታችሁን አሁኑኑ ተቀብላችኋልና።

25እናንተ አሁን የጠገባችሁ ወዮላችሁ፤

ኋላ ትራባላችሁና።

እናንተ አሁን የምትሥቁ ወዮላችሁ፤

ኋላ ታዝናላችሁ፤ ታለቅላችሁም።

26ሰዎች ሁሉ ስለ እናንተ መልካም

ሲናገሩላችሁ ወዮላችሁ፤

የቀድሞ አባቶቻቸው ለሐሰተኞች

ነቢያት ያደረጉላቸው ይህንኑ ነበርና።

ጠላትን መውደድ

6:29:30 ተጓ ምብ - ማቴ 5:39-42

27“ነገር ግን ለእናንተ ለምትሰሙ እሳችኋለሁ፤ ጠላቶቻችሁን ውደዱ፤ ለሚጠሏችሁም መልካም አድርጉ፤ ጾምረግማችሁን መርቁ፤ ለሚበድሏችሁም ጸልዩ። 28አንዱን ጉንጭህን ለሚመታህ ለላውን ጉንጭህን ደግሞ ስጠው፤ መኑናጸፊያህን ለማወስድብህ እጆ ጠባብህን አትከልክለው። 30ለሚለምንህ ሁሉ ስጥ፤ ንብረትህን የሚወስድ እንዲመልስልህ አትጠይቀው። 31ሰዎች እንዲያደርጉላችሁ የምትፈልጉትን እናንተም እንዲሁ አድርጉላቸው።

32“የሚወዷችሁን ብትወዱ ምን የተለየ ዋጋ ታገኛላችሁ? ኅጢአተኞችም እንኳ የሚወዷችሁን ይወዳሉና። 33መልካም ላደረጉላችሁ መልካም ብታደርጉ ምን የተለየ ዋጋ ታገኛላችሁ? ኅጢአተኞችም እንኳ እንደዚያ ያደርጋሉና። 34ብድር ይመልሳሉ ለምትሉት ብታበድሩ ምን የተለየ ዋጋ ታገኛላችሁ? ኅጢአተኞችም እንኳ ያበደሩትን ያህል መልሰው ለመቀበል ለኅጢአተኞች ያበድራሉ። 35ነገር ግን ጠላቶቻችሁን ውደዱ፤ መልካም አድርጉ፤ መልሳችሁ ለመቀበል ተስፋ ሳታደርጉም አበድሩ፤ በዚህም ወርታችሁ ታላቅ ይሆናል፤ የልዑልም ልጆች ትሆናላችሁ፤ እርሱ ለማያመሰግኑና ለክፉዎች ቸር ነውና። 36አባታችሁ ርኅሩኅ እንደ ሆነ እናንተም ርኅሩኅ የትሁኑ።

በሌሎች አለመፍረድ

6:37-42 ተጓ ምብ - ማቴ 7:1-5

37“አትፍረዱ፤ አይፈረድባችሁም፤ አትኩንኑ፤ አትኩንኑም። ይቅር በሉ፤ ይቅር ትባላላችሁ። 38ስጡ፤ ይሰጣችኋል፤ በምትሰፍሩበት መስፈሪያ ቦታ ተመልሶ ስለሚሰፈርላችሁ፤ ጫን በተደረገ፤ በተነቀነቀና በተተረፈረፈ መልካም መስፈሪያ ተሰፍሮ በዕቅፋችሁ ይሰጣችኋል።”

ግ18 ወይም ከፉ

39 ደግሞም ይህን ምሳሌ እንዲህ ሲል ነገራቸው፤ “ዕውር ዕውርን ሊመራ ይችላልን? ሁለቱ ተያይዘው ጉድጓድ አይገቡምን? 40 ደቀ መዝሙር ከመምህሩ አይበልጥም፤ ነገር ግን በሚገባ የተማረ ሰው ሁሉ እንደ መምህሩ ይሆናል።

41 “በወንድምህ ዐይን ውስጥ ያለውን ጉድፍ ለምን ታያለህ? በራስህ ዐይን ውስጥ የተጋደመውን ግንድ አትመለከትምን? 42 በራስህ ዐይን ውስጥ ያለውን ግንድ ሳታይ ወንድምህን፤ ‘ወንድሜ ሆይ፤ በዐይኔ ውስጥ ያለውን ጉድፍ ላውጣልህ’ እንዴት ልትለውትችላለህ? አንተ ግብዝ፤ በመጀመሪያ በዐይኔ ውስጥ የተጋደመውን ግንድ አውጣ፤ ከዚያ በኋላ በወንድምህ ዐይን ውስጥ ያለውን ጉድፍ ለማውጣት አጥርተህ ታያለህ።

ዛፍና ፍሬው

6:43:44 ተጓ ምብ - ማቴ 7:16:18:20

43 “መልካም ዛፍ ሆኖ ሳለ መጥፎ ፍሬ የሚያፈራ የለም፤ እንዲሁም መጥፎ ዛፍ ሆኖ መልካም ፍሬ የሚያፈራ የለም። 44 ዛፍ ሁሉ በፍሬው ይታወቃል፤ ከእሾኽ የበለሰ ፍሬ አይለቀምም፤ ከቀጋ ቁጥቋጦ የወይን ፍሬ አይቈረጥም። 45 መልካም ሰው በልቡ ከሞላው መልካም ነገር መልካሙን ያወጣል፤ ክፉ ሰውም በልቡ ከሞላው ክፉ ነገር ክፉውን ያወጣል፤ ሰው በልቡ ሞልቶ የተረፈውን በአፉ ይናገራልና።

ልባምና ሰነፍ ቤተ ሠሪዎች

6:47-49 ተጓ ምብ - ማቴ 7:24-27

46 “እኔ የምለውን አታደርጉም፤ ታዲያ ለምን? ‘ጌታ ሆይ፤ ጌታ ሆይ’ ትሉኝላችሁ? 47 ወደ እኔ የሚመጣ፤ ቃሌንም ሰምቶ የሚፈጽም ሁሉ ማንን እንደሚመስል ላሳያችሁ፤ 48 ቤት ለመሥራት አጥልቆ የቈፈረና በዐለት ላይ መሠረቱን የመሠረተ ሰው ይመስላል፤ ጉርፍ በመጣ ጊዜ የውሃው መሳት ያን ቤት ገፋው፤ በሚገባ ስለ ታገጸም ሊያነቃንቀው አልቻለም። 49 ቃሌን ሰምቶ የማይፈጽም ግን ቤቱን ያለ መሠረት በዐፈር ላይ የሠራን ሰው ይመስላል፤ የወንዝ መሳትም ቤቱን በመታው ጊዜ ወዲያው ወደቀ፤ ክፉኛም ፈራረሰ።”

የመቶ አለቃው እምነት

7:1-10 ተጓ ምብ - ማቴ 8:5-13

7 አየሱስ ይህን ሁሉ በሕዝቡ ፊት ተናገሮ ከጨረሰ በኋላ ወደ ቅርናድ ነበረ። 2 ባዚያም አንድ የመቶ አለቃ ነበረ፤ እጅግ የሚወደው አገልጋዩም ታሞበት ለሞት ተቃርቦ ነበር። 3 እርሱም ስለ አየሱስ በሰማ

6:39 ማቴ 15:14
6:40 ዮሐ 13:16
6:44 ማቴ 12:33
6:45 ምሳ 4:23፤ ማቴ 12:34:35፤ ማር 7:20
6:46 ሚላ 1:6፤ ማቴ 7:21፤ ዮሐ 13:13፤
6:47 ሉቃ 8:21፤ 11:28፤ ዮሐ 12:22-25
7:1 ማቴ 7:28

ጊዜ አገልጋዩን እንዲፈውስለት ይለምኑት ዘንድ አንዳንድ የአይሁድ ሽማግሌዎችን ላከበት። 4 መልእክተኞቹም ወደ አየሱስ በመጡ ጊዜ እንዲህ ብለው አጥብቀው ለመኑት፤ “ይህን ልታደርግለት ይገባዋል፤ 5 ምክንያቱም ይህ ሰው ሕዝባችንን ይወዳል፤ ምክርግባችንንም ያሠራልን እርሱ ነው።” 6 አየሱስም ከእነርሱ ጋር ሄደ።

እርሱም ወደ ቤቱ በተቃረበ ጊዜ፤ የመቶ አለቃው ወዳጆቹን ልኮ እንዲህ አለው፤ “ጌታ ሆይ፤ ከቤቴ ጣራ በታች ልትገባ የሚገባኝ ሰው አይደለሁምና አትድከም፤ ገዢህም የተነሣ በአንተ ፊት ለመቅረብ እንኳ እንደሚገባኝ ራሴን አልቈጠርሁም፤ ብቻ አንድ ቃል ተናገር፤ አገልጋዬ ይፈወሳል። 8 እኔ ራሴ የበላይ አለቃ አለኝ፤ ከበታቼም የማዛቸው ወታደሮች አሉኝ፤ አንዱን፤ ‘ሂድ’ ስለው ይሄዳል፤ ሌላውን፤ ‘ና’ ስለው ይመጣል፤ አገልጋዬንም፤ ‘ይህን አድርግ’ ስለው የታዘዘውን ያደርጋል።”

9 አየሱስም ይህን ሲሰማ በእርሱ ተደነቀ፤ ዘመር ብሎም ይከተለው ለነበረው ሕዝብ፤ “እላችኋለሁ፤ እንዲህ ያለ ትልቅ እምነት በእስራኤል እንኳ አላገኘሁም” አላቸው። 10 የተላኩት ሰዎችም ወደ ቤት በተመለሱ ጊዜ፤ አገልጋዩን ድኖ አገኙት።

አየሱስ የመበለቲቱን ልጅ ከሞት አሰነሣው

7:11-16 ማጣ - 1ኛ 17:17-24፤ 2ኛ 4:32-37፤ ማር 5:21-24:35-43፤ ዮሐ 11:1-44

11 ከዚህ በኋላ አየሱስ ብዙ ሳይቈይ፤ ናይን ወደምትባል ከተማ ሄደ፤ ደቀ መዛሙርቱና ብዙ ሕዝብም አብረውት ሄዱ። 12 ወደ ከተማዋ መግቢያ በር ሲደርስም፤ እነሆ፤ ሰዎች የአንድ ሰው አስከሬን ተሸክመው ከከተማዋ ወጡ፤ ሟቹም ለእናቱ አንድ ልጅ ብቻ ነበር፤ እናቱም መበለት ነበረች፤ ብዙ የከተማውም ሕዝብ ከእርሷ ጋር ነበረ። 13 ጌታም ባዩት ጊዜ ራራላትና፤ “አይሆኽ፤ አታልቅሽ” አላት።

14 ቀረብ ብሎም ቃሬዛውን ነካ፤ የተሸከሙትም ሰዎች ቀጥ ብለው ቆሙ፤ አየሱስም፤ “እንተ ጌብዝ፤ ተነሥ እልሃለሁ!” አለው። 15 የሞተውም ሰው ቀና ብሎ ተቀመጠ፤ መናገርም ጀመረ። አየሱስም ወስዶ ለእናቱ ሰጣት።

16 ሁሉም በፍርሀት ተወጡው እግዚአብሔርን እያመሰገኑ፤ “ታላቅ ነቢይ በመካከላችን ተነሥቶአል”፤ “እግዚአብሔርም ሕዝቡን ጌብኝቶአል” አሉ። 17 ይህም የአየሱስ ዝና በመላው ይሁ ዳና፤ በአካባቢው ባለው አገር ሁሉ ወጣ።

7:7 መዝ 107:20
7:13 ቍ 19:ሉቃ 10:1፤ 13:15፤ 17:5፤ 22:61፤ 24:34፤ ዮሐ 11:2
7:14 ማቴ 9:25፤ ማር 1:31፤ ሉቃ 8:54፤ ዮሐ 11:43፤ ሐሥ 9:40
7:16 ቍ 39፤ ማቴ 9:8፤ 21:11፤ ሉቃ 1:65፤ 1:68
7:17 ማቴ 9:26

17 ወይም በአይሁድ ምድር

ኢየሱስና መጥምቁ ዮሐንስ

7:18-35 ተጓ ምብ - ማቴ 11:2-19

18የመጥምቁ ዮሐንስ ደቀ መዛሙርትም ይህንን ሁሉ ለዮሐንስ ነገሩት። እርሱም ከመካከላቸው ሁለቱን ጠርቶ፤ 19“ይመጣል የተባለልህ አንተ ነህ? ወይስ ሌላ እንጠብቅ? በሉት” ብሎ ወደ ጌታ ላከቸው።

20ሰዎቹም ወደ ኢየሱስ መጥተው፤ “መጥምቁ ዮሐንስ፤ ‘ይመጣል የተባለልህ አንተ ነህ? ወይስ ሌላ እንጠብቅ? ብሎ ወደ አንተ ልከናል’ አሉት።

21በዚያኑ ጊዜ ኢየሱስ ብዙ ሰዎችን ከበሽታ፣ ከደዌና ከርኩሳን መናፍስት ፈወሳቸው፤ የብዙ ዐይነ ስውራንንም ዐይን አበራ።

22ከዮሐንስ ተልከው የመጡትንም እንዲህ አላቸው፤ “ሄዳችሁ ያያችሁትንና የሰማችሁትን ለዮሐንስ ንገሩት፤ ዐይነ ስውራን ያያሉ፤ ዐንካሶች በትክክል ይራመዳሉ፤ ለምጽሞች ነጽተዋል፤ ደንቄዎች ይሰማሉ፤ ሙታን ተነጋግተዋል፤ ለድኸችም ወንጌል ይሰበክል፤ 23በእኔ የማይሰናከል ሰው ሁሉ የተባረከ ነው።”

24የዮሐንስ መልእክተኞች ከሄዱ በኋላ፤ ኢየሱስ ለሕዝቡ ስለ ዮሐንስ ይናገር ጀመር፤ እንዲህም አለ፤ “ወደ በረሐ የወጣችሁት ምን ልታዩ ነው? ነፋስ የሚያወዛውዘውን ሽም በቆ? 25እኮ! ምን ልታዩ ወጣችሁ? ያማረ ልብስ የለበሰውን ሰው ነውን? ባማረ ልብስ የሚሸፍነውንና በድሎት የሚኖሩ በቤተ መንግሥት አሉላችሁ። 26እኮ! ምን ልታዩ ወጣችሁ? ነቢይን ለማየት ይሆን? አዎን፤ እላችኋለሁ፤ ለማየት የወጣችሁት ከነቢይም የሚበልጠውን ነው። 27እንዲህ ተብሎ የተጻፈለትም እርሱ ነው።

“ መንገድህን በፊትህ የሚያስተካክል፤ መልእክተኞች ከአንተ አስቀድሜ እልክላሁ።”

28እላችኋለሁ፤ ከሴት ከተወለዱት መካከል ከዮሐንስ የሚበልጥ የለም፤ በእግዚአብሔር መንግሥት ግን ከሁሉ የሚያንሰው ይበልጠዋል።”

29ቀረጥ ሰብሳቢዎች እንኳ ሳይቀሩ፤ ይህን የኢየሱስን ቃል የሰሙ ሁሉ፤ በዮሐንስ እጅ በመጠመቅ ለእግዚአብሔር ተገቢውን ክብር ሰጡት፤ 30ፈረሳውያንና ሕግ ዐዋቂዎች ግን በዮሐንስ እጅ ባለ መጠመቃቸው፤ እግዚአብሔር ለእነርሱ ያለውን ዐላማ አቃለሉ።

31ኢየሱስ በመቀጠል እንዲህ አለ፤ “እንግዲህ የዚህን ትውልድ ሰዎች በምን ልመሰላቸው? ምንስ ይመስላል? 32በገበያ ቦታ ተቀምጦ እርስ በርሳቸው እየተጠራሩ እንዲህ የሚባባሉ ልጆችን ይመስላሉ።

7:18 ማቴ3:1፤ ሉቃ5:33
7:21 ማቴ4:23
7:22 ኢላ29:18፤ 19:35;5:6፤ 61:1;2:1ሉቃ4:18
7:26 ማቴ11:9
7:27 ሚል3:1፤ ማቴ11:10፤ማር1:2
7:28 ማቴ3:2
7:29 ማቴ21:32፤ ማር1:5ሉቃ3:12
7:30 ማቴ22:35

“ዋሽንት ነፋንላችሁ፤ አልጨፈራችሁም፤ ሙሾ አወረድንላችሁ፤ አላለቀሳችሁም።”

33ምክንያቱም መጥምቁ ዮሐንስ እህል ሳይበላና የወይን ጠጅ ሳይጠጣ ቢመጣ፤ ጌዜን አለበት አላችሁት፤ 34የሰው ልጅ ደግሞ እየበላና እየጠጣ ቢመጣ፤ በላተኛና ጠፎ፤ የቀረጥ ሰብሳቢዎችና ‘የነጢአተኞች’ ወዳጅ አላችሁት። 35እንግዲህ የጥበብ ትክክለኛነት በልጆቹ ሁሉ ዘንድ ተረጋገጠ።”

አንዲት ሴት ኢየሱስን ሽቶ ቀባች

7:37-39 ማሙ - ማቴ 26:6-13፤ ማር 14:3-9፤ ዮሐ 12:1-8
7:14;42 ማሙ - ማቴ 18:23-34

36ከዚህ በኋላ ከፈረሳውያን አንዱ ምግብ አብሮት እንዲበላ ኢየሱስን ጋበዘው፤ እርሱም ወደ ፈረሳዊው ቤት ሄዶ በማእድ ተቀመጠ። 37በዚያ ከተማ የምትኖር አንዲት ‘ነጢአተኛ’ ሴት፤ ኢየሱስ በፈረሳዊው ቤት በማእድ መቀመጡን በሰማች ጊዜ አንድ የአልባስጥሮስ ብልቃጥ ሽቶ ይዛ መጣች፤ 38ከበስተኋላው እግሩ አጠገብ ቆማ እያለቀሰች እግሩን በእንባዋ ታርስ፤ በረሳም ጠጉር ታብሰው ጀመር፤ እግሩንም እየሳመች ሽቱውን ቀባችው።

39የጋበዘውም ፈረሳዊ ይህን ባየ ጊዜ፤ “ይህ ሰው ነቢይ ቢሆን ኖሮ፤ የነካችው ሴት ማን እንደ ሆነች፤ ደግሞም ምን ዐይነት ሰው እንደ ሆነች ባወቀ ነበር፤ ‘ነጢአተኛ ናትና’ ብሎ በልቡ አሰበ።

40ኢየሱስም፤ “ስምዎን ሆይ፤ የምንገርህ ነገር አለኝ” አለው።

እርሱም፤ “መምህር ሆይ፤ ንገረኝ” አለው።

41ኢየሱስም እንዲህ አለው፤ “ከአንድ አበዳሪ ገዝዞ የተበደሩ ሁለት ሰዎች ነበሩ፤ አንደኛው አምስት መቶ ዲናር፤ ሁለተኛው ደግሞ አምሳ ዲናር ነበረበት። 42የሚከፍ ሉትም ቢያጡ ዕዳቸውን ለሁለቱም ተወላቸው። እንግዲህ ከሁለቱ አበዳሪውን አብልጦ የሚወደው የትኛው ነው?”

43ስምዎንም፤ “በዙው ዕዳ የተተወለት ይመስለኛል” ሲል መለሰ።

ኢየሱስም፤ “ትክክል ፈርደሃል” አለው።

44ወደ ሴቲቱም ዘወር ብሎ ስምዎንን እንዲህ አለው፤ “ይህኛን ሴት ታያታለህን? እኔ ወደ ቤትህ ገባሁ፤ አንተ ለእግሬ ውሃ እንኳ አላቀረብሁልኝም፤ እርሷ ግን እግሬን በእንባዋ እያራሳች በጡኑሯ አበሰች። 45አንተ ከቶ አልሳምኸኝም፤ እርሷ ግን ከገባሁ ጀምራ እግሬን ከመሳም አላቋረጠችም።

322 የግሪኩ ቃል የግድ ከለምጽ ጋር ብቻ የተያያዘ ሳይሆን የተለያዩ የቁዳ በሽታዎች ለመግለጽ ጥቅም ላይ ይውላል

7:33 ሉቃ1:15
7:34 ሉቃ5:29፤ 30:15;1:2
7:39 ቀፋ16፤ ማቴ21:11
7:44 ዘፍ18:4፤ 19:2;43:24;መላ19፤ 21:የሐ13:4-14፤ 1ጢሞ5:10
7:45 ሉቃ22:47፤ 48:1ሮሚ16:16

46 አንተ ራሴን ዘይት አልቀባህም፤ እርሷ ግን እግሬን ሽቶ ቀባች። 47 ስለዚህ እልሃለሁ፤ እጅግ ወዳለችና ብዙው ኀጢአቷ ተሰርዮ ላታል፤ በትንሹ የተሰረዘለት ግን የሚወደው በትንሹ ነው።”

48 ኢየሱስም ሴቲቱን፤ “ነጢአትሽ ተሰርዮልሻል” አላት።

49 አብረውት በማእድ ተቀምጠው የነበሩ እንግዶችም፤ “ይህ ኀጢአትን እንኳ የሚያስተስረይ እርሱ ማን ነው?” ብለው በላባቸው አሰቡ።

50 ኢየሱስም ሴቲቱን፤ “እምነትሽ አድኖሻል፤ በሰላም ሂጂ” አላት።

የዘራው ምሳሌ

8:4-15 ተጓ ምብ - ማቴ 13:2-23፤ ማር 4:1-20

8 ከዚህ በኋላ ኢየሱስ የእግዚአብሔርን መንግሥት የምሥራች ቃል እየሰበከ በየከተማውና በየመንደሩ አለፈ። ዐሥራ ሁለቱም ከእርሱ ጋር ነበሩ፤ እንዲሁም ከርሱሳን መናፍስትና ከደዌ የተፈወሱ አንዳንድ ሴቶች አብረውት ነበሩ፤ እነርሱም ሰባት አጋንንት የወጡላት መግደላዊት የተባለችው ማርያም፤ ፆሃድድስ ቤት ኀሳፊ የነበረው የኩዛ ሚስት ዮሐና፤ ሶስ፤ ደግሞ ሌሎች ብዙዎች ነበሩ፤ እነዚህም በግል ንብረታቸው የሚያገለግሉት ነበሩ።

4 ብዙ ሕዝብ በአንድነት ተሰብስቦ ሳለ፤ ደግሞም ሰዎች ከተለያዩ ከተሞች ወደ እርሱ በሚጐርፉበት ጊዜ፤ ይህን ምሳሌ እንዲህ ሲል ነገራቸው፤ 5 “አንድ ዐራሽ ዘፍን ሊዘራ ወጣ፤ ሲዘራም፤ አንዳንዱ ዘር መንገድ ዳር፤ ወደቀ በእግርም ተረጋገጠ፤ የሰማይ ወፎችም በሉት። 6 አንዳንዱም ዘር በድንጋያማ ቦታ ላይ ወደቀ፤ እንደ በቀለም ርጥበት አልነበረውምና ደረቀ። 7 ሌላው ዘር ደግሞ እሾኽ መካከል ወደቀ፤ እሾኽም አብሮት አደገና አንቆ አስቀረው። 8 ሌላውም ዘር በመልካም መሬት ላይ ወደቀ፤ በበቀለም ጊዜ መቶ ዕጥፍም አፈራ።”

ይህን ብሎ ሲያበቃም ድምፁን ከፍ አድርጎ፤ “ሰሚ ጆሮ ያለው ይስማ” አለ።

9 ደቀ መዛሙርቱም የዚህን ምሳሌ ትርጉም ጠየቁት። 10 እርሱም እንዲህ አለ፤ “የእግዚአብሔርን መንግሥት ምስጢር ማወቅ ለእናንተ ተስጥቶአል፤ ለሌሎች ግን በምሳሌ እናገራለሁ፤ ይኸውም፤

“እያዩ ልብ እንዳይሉ፤ እየሰሙም እንዳያስተውሉ ነው።”

11 “እንግዲህ የምሳሌው ትርጉም ይህ ነው፤ ዘር የተባለው የእግዚአብሔር ቃል ነው። 12 ባለመ ንገድ ዳር የወደቀው ቃሉን

7:46 መዝ23:5፤ መክ9:8
7:48 ማቴ9:2
7:50 ማቴ9:22፤ ሐሥ15:33
8:1 ማቴ4:23
8:2 ማቴ27:55፤56
8:3 ማቴ14:1
8:8 ማቴ11:15
8:10 ኢሳ6:9፤ ማቴ13:11፤13፤14
8:11 ዕብ4:12

የሚሰሙ፤ ነገር ግን አምነው እንዳይድኑ ዲያብሎስ መጥቶ ቃሉን ከልባቸው የሚወስድባቸው ናቸው። 13 በድንጋያማ ቦታ ላይ የወደቀውም ቃሉን ሲሰሙ በደስታ የሚቀበሉ ናቸው፤ እነዚህ ለጊዜው ያምናሉ እንጂ ሥር ስለሌላቸው በፈተና ጊዜ ፈጥነው የሚክዱ ናቸው። 14 በእሾኽ መካከል የወደቀውም ቃሉን የሚሰሙት ናቸው፤ እነዚህም ውለው አድረው በምድራዊ ሕይወት ጭንቀት፤ በባለሙያነትና ተድላ ደስታ ታንቀው በሚገባ አያፈሩም። 15 በመልካም መሬት ላይ የወደቀውም ቃሉን ቅንጥ በኃ በሆነ ልብ ሰምተው የሚጠብቁ፤ ታግሠውም በመጽናት ፍሬ የሚያፈሩ ናቸው።

በመቅረዝ ላይ ያለ መብራት

16 መብራትን አብርቶ ጋን ውስጥ ወይም በዐልጋ ሥር የሚያስቀምጥ ማንም የለም፤ ይልቁንም ወደ ቤት የሚገቡ ብርሃኑን እንዲያዩ በመቅረዝ ላይ ያስቀምጠዋል። 17 የማይገለጥ የተሰወረ፤ የማይታወቅ ወደ ብርሃን የማይወጣ፤ የተደበቀ ነገር የለምና። 18 እንግዲህ እንዴት እንደምትሰሙ ተጠንቀቁ፤ ሳለው ይጨመርለታልና፤ ከሌለው ሁሉ ግን ያው ያለው የሚመስለው እንኳ ይወሰድበታል።”

የኢየሱስ እናትና ወንድሞች

8:19-21 ተጓ ምብ - ማቴ 12:46-50፤ ማር 3:31-35

19 ከዚህ በኋላ የኢየሱስ እናትና ወንድሞች እርሱ ወዳለበት መጡ፤ እነርሱም ከሕዝቡ ብዛት የተነሣ ወደ እርሱ ሊቀርቡ አልቻሉም። 20 በዚህ ጊዜ፤ “እናትህና ወንድሞችህ ሊያዩህ ፈልገው በውጭ ቆመዋል” የሚል ወሬ ደረሰው።

21 እርሱም መልሶ፤ “እናቴና ወንድሞቼስ የእግዚአብሔርን ቃል ሰምተው የሚያደርጉት ናቸው” አላቸው።

ኢየሱስ ማዕበሉን ጸጥ አደረገ

8:22-25 ተጓ ምብ - ማቴ 8:23-27፤ ማር 4:36-41
8:22-25 ማጣ - ማር 6:47-52፤ ዮሐ 6:16-21

22 ከዕለታት አንድ ቀን ኢየሱስ ከደቀ መዛሙርቱ ጋር ጀልባ ላይ ወጣ፤ ኢየሱስም፤ “ወደ ባሕሩ ማዶ እንሻገር” አላቸው፤ ከዚያም ጉዞ ቀጠለ። 23 እየተጓዙ ሳሉም ኢየሱስ እንቅልፍ ወስዶት ተኛ፤ በዚህ ጊዜ በባሕሩ ላይ ማዕበል ተነሣ፤ ውግውም ጀል ባሞን ዘልቆ ስለገባ፤ አደጋ አፋፍ ላይ ደረሰ።

24 ደቀ መዛሙርቱም ቀርበው፤ “ጌታ ሆይ፤ ጌታ ሆይ፤ ማለቃችን እኮ ነው!” እያሉ ቀሰቀሱት።

8:13 ማቴ11:6
8:14 ማቴ19:23፤1 ጢሞ6:9፤10:17
8:16 ማቴ5:15
8:17 ማቴ10:26፤ ማር4:22፤ሉቃ12:2
8:18 ማቴ25:29
8:20 ዮሐ7:5
8:21 ሉቃ6:47፤ 11:28፤ዮሐ14:21
8:24 መዝ107፤ 29፤ሉቃ4:35፤ 5፤5፤ሉቃ39፤41፤ ዮሐ1:15

እርሱም ነቅቶ ነፋሱንና፤ የውሃውን መናወጥ ገሠጸ፤ በዚህ ጊዜ ነፋሱም፤ ነውጡም ተወ፤ ጸጥታም ሆነ። ²⁵እርሱም ደቀ መዛሙርቱን፤ “እምነታችሁ የት አለ?” አላቸው።

እነርሱም በፍርህትና በመደነቅ፤ “ይህ ነፋሱንና ውሃን የሚያዝ፤ እነርሱም የሚታዘዙለት ለመሆኑ እርሱ ማን ነው?” ተባባሉ።

ኢጋንንት ያደረበት ሰው መፈወስ

8:26-37 ተጓ ምብ - ማቴ 8:28-34
8:26-39 ተጓ ምብ - ማር 5:1-20

²⁶ከዚህ በኋላ ከገሊላ ባሻገር ወዳለው ወደ ጌርጌሴኖን^አ አገር በጀልባ ተሻገሩ። ²⁷ኢየሱስ ከጀልባ ወደ ምድር በወረደ ጊዜ፤ ኢጋንንት ያደረበት አንድ ሰው ከከተማ ወጥቶ አገኘው፤ ይህ ሰው ለብዙ ጊዜ ልብስ ሳይለብስ፤ በቤትም ሳይኖር የመቃብርን ስፍራ ቤቱ ያደረገ ነበር። ²⁸ኢየሱስም ባየው ጊዜ እየጮኸ ፊቱ ተደፋ፤ በታላቅ ድምፅም፤ “የልዑል እግዚአብሔር ልጅ ኢየሱስ ሆይ፤ ከእኔ ጋር ምን ጉዳይ አለህ? እንዲታሠቃዮን እለምንሃለሁ” አለ። ²⁹ርዝሱ^ከ መንፈስ ይህን ያለው ከሰውየው እንዲወጣ ኢየሱስ አዞት ስለ ነበር ነው። ርዝሱ መንፈስ በየጊዜው ስለሚነግበት ሰውየው በሰንሰለትና በእግር ብረት እየታሰረ ቢጠበቅም የታሰረበትን ሰንሰለት እየበጣጠሰ ያደረበት ጋኔን ወደ በረሐ ይነዳው ነበር።

³⁰ኢየሱስም፤ “ስምህ ማን ነው?” ብሎ ጠየቀው።

እርሱም ብዙ ኢጋንንት ገብተውበት ስለ ነበር፤ “ሌጌዎን” አለው። ³¹ኢጋንንቱም እንጦርጦስ ግቡ ብሎ እንዳያዛቸውም አጥብቀው ለመኑት።

³²በዚያም አካባቢ በተራራ ወገብ ላይ የብዙ ዐሣማ መንጋ ተሰማርቶ ነበር፤ ኢጋንንቱም ወደ ዐሣማው መንጋ ግቡ ብሎ እንዲፈቅድላቸው ለመኑት፤ እርሱም ፈቀደላቸው። ³³ኢጋንንቱም ከሰውየው ወጥተው ወደ ዐሣማዎቹ ገቡ፤ የዐሣማውም መንጋ በገደሉ አፋፍ ቀጥሎ በመንደርደር ባሕሩ ውስጥ ገብቶ ሰጠመ።

³⁴እረኞቹም የሆነውን ነገር ባዩ ጊዜ፤ ሸሽተው በመሄድ በከተማውና በገጠሩ አወሩ።

³⁵ሕዝቡም የተደረገውን ነገር ለማየት ከያሉበት ወጥተው ወደ ኢየሱስ መጡ። ኢጋንንት የወጡለትም ሰው ልብስ ለብሶ፤ ወደ ልቦናው ተመልሶ፤ በኢየሱስም እግር ሥር ተቀምጦ ባዩት ጊዜ ፈሩ። ³⁶በኢጋንንት የተያዘው ሰው ሲድን ያዩትም፤ እንዴት እንደ ዳነ ለሕዝቡ አወሩላቸው።

8:28 ማቴ8:29፤ ማር5:7
8:31 ራእ9:1፤ 2:11፤ 11:7፤ 17:8፤20:13
8:33 ቀጥ22:23
8:35 ሉቃ10:39
8:36 ማቴ4:24
8:37 ሐሥ16:39

³⁷የጌርጌሴኖን አካባቢ ሰዎችም ሁሉ ታላቅ ፍርህት ስላደረባቸው፤ ከዚያ እንዲሄድላቸው ኢየሱስን ለመኑት፤ እርሱም ወደ ጀልባው ገብቶ ተመልሶ ሄደ።

³⁸ኢጋንንት የወጡለትም ሰው አብሮት ለመሆን ኢየሱስን ለመነው፤ እርሱ ግን እንዲህ ሲል አስናበተው፤ ³⁹“ወደ ቤትህ ተመልሰህ፤ እግዚአብሔር ያደረገልህን ታላቅ ነገር ተናገር።” ሰውየውም ኢየሱስ ያደረገለትን ታላቅ ነገር በከተማው ሁሉ በይፋ እየተናገረ ሄደ።

የሞተችው ልጅና የታመመችው ሴት

8:40-56 ተጓ ምብ - ማቴ 9:18-26፤ ማር 5:22-43

⁴⁰ሕዝቡ ሁሉ መምጣቱን ይጠበቁ ስለ ነበር፤ ኢየሱስ በተመለሰ ጊዜ በደስታ ተቀበሉት። ⁴¹በዚህ ጊዜ ኢያሁድስ የተባለ የምክሩብ አለቃ መጥቶ፤ በኢየሱስ እግር ላይ በመውደቅ ወደ ቤቱ እንዲሄድለት ለመነው፤ ⁴²ይህን ልመና ያቀረበው ዕድሜዋ ዐሥራ ሁለት ዓመት የሆነ አንዲት ልጅ ስለ ነበረችው ነው፤ እርሷ በሞት አፋፍ ላይ ነበረች። ወደዚያው እያመራሳለ፤ ሕዝቡ በመጋሩት እጅግ ያጨናንቀው ነበር። ⁴³ዐሥራ ሁለት ዓመት ደም ሲፈሳት የኖረች አንዲት ሴት ነበረች፤ ያላትን ሁሉ ለባለ መድኃኒቶች ጨርሳ^ከ ሊፈውሳትም የቻለ ማንም አልነበረም። ⁴⁴እርሷም ከበስተ ጓላው ተጠግታ የልብሱን ጫፍ ነካች፤ ይፈስ የነበረው ደማም ወዲያው ቆመ።

⁴⁵ኢየሱስም፤ “የነካች ማንው?” አለ።

ሁሉም መንካታቸውን በካዱ ጊዜ ጴጥሮስ፤ “ጌታ ሆይ፤ ሕዝቡ ሁሉ ከቦህ በግ ፊያ እያስጨነቀህ ነው” አለው።

⁴⁶ኢየሱስ ግን፤ “አንድ ሰው ነክቶኛል፤ ጎይል ከእኔ እንደ ወጣ ዐውቃለሁና” አለ።

⁴⁷ሴትዮዋም ሳትታወቅ መሄድ እንዳልቻለች በተረዳች ጊዜ፤ እየተንቀጠቀጠች መጥታ በፊቱ ተደፋች፤ ለምን እንደ ነካችውና እንዴት ወዲያው እንደ ተፈወሰች በሕዝቡ ሁሉ ፊት ተናገረች። ⁴⁸እርሱም፤ “ልጄ ሆይ፤ እምነትሽ ፈውሶኸል፤ በሰላም ሂጄ” አላት።

⁴⁹ኢየሱስ ገና እየተናገረ ሳለ፤ አንድ ሰው ከምክሩብ አለቃው ከኢያሁድስ ቤት መጥቶ፤ “ልጄህ ሞታለች፤ ከዚህ በኋላ መምህሩን አታድክመው” አለው።

^አ26 እንዳንድ ቅጆች **ጋሮፊስ፣** ሌሎች ቅጆች ደግሞ **ጌርጌሴስ** ይላሉ፤ ቀጥ 37 ይመስላል።
^ከ29 ወይም **ክፉ**።
^ከ43 ኢያሉ ቅጆች **ያላትን ሁሉ ለባለ መድኃኒቶች ጨርሳ**

8:41 ቀጥ49፤ ማር5:22
8:43 ዘሌ15:25-30
8:44 ማቴ9:20
8:45 ሉቃ5:5
8:46 ማቴ14:36፤ ማር3:10፤ሉቃ5:17፤ 6:19
8:48 ማቴ9:22፤ ሐሥ15:33
8:49 ቀጥ41

የሚለው የላቸውም

⁵⁰ኢየሱስም ይህን ስምቶ ኢየሁድስን፤ “አይዘህ አትፍራ፤ እመን ብቻ፤ ልጅህ ትደናለች” አለው።

⁵¹ወደ ኢየሁድስ ቤት ሲገባም ከጴጥሮስ፤ ከዮሐንስና ከያሳቆብ እንዲሁም ከልጅቱ አባትና እናት በቀር ማንም አብሮት እንዲገባ አልፈቀደም። ⁵²በዚህ ጊዜ ሰዎቹ ሁሉ እያለቀሱላት ዋይ ዋይ ይሉ ነበር። እርሱ ግን፤ “አታልቅሱ፤ ተኝታለች እንጂ አልሞተችም” አላቸው።

⁵³ሰዎቹም መሞቷን ስላወቁ ሣቀቡት፤ ⁵⁴እርሱ ግን እጁን ይዞ፤ “ልጄ ሆይ፤ ተነሺ” አላት። ⁵⁵የልጅቷም መንፈስ ተመለሰ፤ ወዲያውም ተነሥታ ቆመች፤ ኢየሱስም የሚበላ ነገር እንዲሰጧት አዘዛቸው። ⁵⁶ወላጆቿም ተደነቁ፤ እርሱ ግን የሆነውን ነገር ለማንም እንዳያወራ አዘዛቸው።

የዐሥራ ሁለቱ ሐዋርያት መላክ

9:3-5 ተጓ ምብ - ማቴ 10:9-15፤ ማር 6:8-11
9:7-9 ተጓ ምብ - ማቴ 14:1፤ ማር 6:14-16

9 ኢየሱስም ዐሥራ ሁለቱን ሐዋርያት በአንድነት ጠርቶ አጋንንትን ሁሉ እንዲያወጡ፤ ደዌንም እንዲፈውሱ ኀይልና ሥልጣን ሰጣቸው፤ ²ደግሞም የእግዚአብሔርን መንግሥት እንዲሰብኩና የታመሙትን እንዲፈውሱ ላካቸው፤ ³እንዲህም አላቸው፤ “ለመንገዳችሁ በትር ቢሆን፤ ከረጢትም ቢሆን፤ እንጀራም ቢሆን፤ ገንዘብም ቢሆን፤ ሁለት ሁለት እጆ ጠባብም መያዝ አያስፈልጋችሁም። ⁴ከዚያ ከተማ እስከምትወጡ ድረስ መጀመሪያ በገባችሁበት በማንኛውም ቤት ቁዩ። ⁵የከተማው ሰዎች ሳይቀበሏችሁ ቀርተው ከተማቸውን ሊቃችሁ ስትሄዱ፤ ምስክር እንዲሆንባቸው የእግራችሁን ትቢያ አራግፋችሁ ውጡ።” ⁶እነርሱም በዚሁ መሠረት ወጥተው ወንጌልን እየሰበኩ በየቦታው ሁሉ ሕመምተኞችን እየፈወሱ በየመንደሩ ያልፉ ነበር።

⁷የአራተኛው ክፍል ገዥ ሄሮድስም፤ በዚህ ጊዜ የሆነውን ነገር ሁሉ ስምቶ በሁኔታው ተደናገረ፤ ምክንያቱም አንዳንድ ሰዎች የሐንስ ከሙታን እንደ ተነሣ ይናገሩ ነበር፤ ⁸ሌሎች ኤልያስ እንደ ተገለጠ፤ ሌሎች ደግሞ ከቀድሞዎቹ ነቢያት አንዱ ከሙታን እንደ ተነሣ ይናገሩ ነበር። ⁹ሄሮድስም፤ “መጥምቁ ዮሐንስን እኔው ራሴ ዐንገቱን አስቈርጬው ሞቶአል፤ ታዲያ፤ ስለ እርሱ እንዲህ ሲወራ የምሰማው ይህ ሰው ማነው?” አለ፤ በዐይኑም ሊያየው ይሻ ነበር።

8:51 ማቴ4:21
8:52 ማቴ9:24፤ ሉቃ23:27
8:54 ሉቃ7:14
8:56 ማቴ8:4
9:1 ማቴ4:23፤ 10:1፤ ሉቃ5:17
9:2 ማቴ3:2
9:3 ሉቃ10:4፤ 22:35
9:5 ማቴ10:14
9:7 ማቴ3:1፤ 14:1
9:8 ተጳ19:ጣቴ 11:14፤ ዮሐ1:21
9:9 ሉቃ23:8

ኢየሱስ አምስት ሺህ ሰዎችን መገባ

9:10-17 ተጓ ምብ - ማቴ14:13-21፤ ማር 6:32-44፤ ዮሐ 6:5-13
9:13-17 ማጣ - 2ኃገ 4:42-44

¹⁰ሐዋርያትም ተመልሰው በመጡ ጊዜ ያደረጉትን ሁሉ ነገሩት፤ እርሱም ይዞ አቸው ቤተ ሳይዳ ወደምትባል ከተማ በመሄድ ለብቻው ገለል አለ። ¹¹ሕዝቡም ይህንን ዐውቀው ተከተሉት፤ እርሱም ተቀብሎአቸው ስለ እግዚአብሔር መንግሥት ይነግራቸው ነበር፤ ፊውስ የሚያስፈልጋቸውንም ፈወሳቸው።

¹²ቀኑም ሊመሽ ሲል፤ ዐሥራ ሁለቱ ወደ እርሱ ቀርበው፤ “ያለነው በምድረ በዳ ስለ ሆነ፤ ሕዝቡ ወደ አካባቢው መንደርና ገጠር ሄደው ማደራያና ምግብ እንዲፈልጉ አስናብታቸው” አሉት።

¹³እርሱ ግን፤ “የሚበሉትን እናንተው ስጧቸው” አላቸው።

እነርሱም፤ “ለዚህ ሁሉ ሕዝብ የሚበቃ ምግብ ሄደን ካልገዛን በስተቀር፤ እኛ ያለን ከአምስት እንጀራና ከሁለት ዓሣ አይበልጥም” አሉት፤ ¹⁴አምስት ሺህ ያህል ወንዶች በዚያ ነበሩና።

ኢየሱስም ደቀ መዛሙርቱን፤ “ሕዝቡን በአምሳ በአምሳ ሰው መድባችሁ አስቀምጧቸው” አላቸው። ¹⁵ደቀ መዛሙርቱም በታዘዙት መሠረት ሰዎቹ እንዲቀመጡ አደረጉ። ¹⁶እርሱም አምስቱን እንጀራና ሁለቱን ዓሣ ይዞ ወደ ሰዎቹ አሻቅቦ እያባረካቸው፤ ቈርሶም ለሕዝቡ እንዲያቀርቡ ለደቀ መዛሙርቱ ሰጠ። ¹⁷ሁሉም በልተው ጠገቡ፤ ደቀ መዛሙርቱም ከእነርሱ የተረፈውን ቀሩርሰራሽ እንጀራ ዐሥራ ሁለት መሶብ አነሡ።

ጴጥሮስ ስለ ኢየሱስ ማንነት መስከረ

9:18-20 ተጓ ምብ - ማቴ 16:13-16፤ ማር 8:27-29
9:22-27 ተጓ ምብ - ማቴ 16:21-28፤ ማር 8:31-9:1

¹⁸ከዚህ በኋላ ኢየሱስ ብቻውን ይጸልይ ነበር፤ ደቀ መዛሙርቱም ከእርሱ ጋር ነበሩ፤ እርሱም፤ “ሕዝቡ እኔን ማን ነው ይሉኛል?” ብሎ ጠየቃቸው።

¹⁹እነርሱም፤ “አንዳንዶች መጥምቁ ዮሐንስ፤ ሌሎች ኤልያስ፤ ሌሎች ደግሞ ከቀድሞ ነቢያት አንዱ ከሙታን ተነሥቶአል ይላሉ” አሉት።

²⁰እርሱም፤ “እናንተስ ማን ነው ትሉኛላችሁ?” አላቸው።

ጴጥሮስም፤ “አንተ የእግዚአብሔር መስሊሕ ነህ” ሲል መለሰለት።

²¹ኢየሱስም ይህን ለማንም እንዳይናገሩ

²⁰ ወይም ክርስቶስ

9:10 ማቴ11:21፤ ማር6:30
9:11 ቀጥ2፤ ማቴ3:2
9:16 ማቴ14:19
9:18 ሉቃ3:21
9:19 ቀጥ7:8፤ ማቴ3:1
9:20 ዮሐ1:49፤ 6:66-69፤ 11:27
9:21 ማር8:30

አጥብቆ አስጠናቀቃቸው፤ ²²ደግሞም፤ “የሰው ልጅ ብዙ መከራ መቀበል ይገባዋል፤ እንዲሁም በሽማግሌዎች፤ በካህናት አለቆችና በጸሐፍት ዘንድ መናቅ፤ መገደልና በሦስተኛውም ቀን ከሙታን መነሣት አለበት” አላቸው።

²³ከዚያም ለሁሉም እንዲህ አላቸው፤ “በኋለዬ ሊመጣ የሚፈልግ ማንም ቢኖር ራሱን ይካድ፤ መስቀለኝም በየዕለቱ ተሸክሞ ይከተለኝ፤ ²⁴ምክንያቱም ነፍሱን ሊያድናት የሚፈልግ ሁሉ ያጠፋታል፤ ነፍሱን ስለ እኔ ብሎ የሚያጠፋት ግን ያድናታል። ²⁵ሰው ዓለምን ሁሉ ቢያተርፍ ነፍሱን ግን ቢያጠፋ ወይም ቢያጉድል ጥቅሙ ምን ድን ነው? ²⁶ማንም በእኔና በቃሌ ሲያፍር፤ የሰው ልጅ በራሱ ክብር እንዲሁም በአብና በቅዱሳን መለክት ክብር ሲመጣ ያፍርበታል። ²⁷እውነት እላችኋለሁ፤ እነዚህ ከቆሙት መካከል የእግዚአብሔርን መንግሥት ሳይዩ ሞትን የማይቀምሱ ሰዎች አሉ።”

የኢየሱስ መልክ መለወጥ

9:28-36 ተጓ ምብ - ማቴ 17:1-8፤ ማር 9:2-8

²⁸ኢየሱስ ይህን ከተናገረ ከስምንት ቀን ያህል በኋላ ጴጥሮስን፤ ዮሐንስንና ያዕቆብን ይዞ ሊጻልይ ወደ አንድ ተራራ ወጣ። ²⁹በመጸለይ ላይ እንዳለም የፊቱ መልክ ተለወጠ፤ ልብሱም እንደ መብረቅ የሚያንጸባርቅ ነጭ ሆነ። ³⁰እነሆ፤ ሁለት ሰዎች፤ እነርሱም ሙሴና ኤልያስ ከእርሱ ጋር ይነጋገሩ ነበር፤ ³¹በክብርም ተገልጠው፤ በኢየሱሳሌም ይፈጸም ዘንድ ስላለው ከዚህ ዓለም ስለ መለዩ ይናገሩ ነበር። ³²ጴጥሮስና ኦብረውት የነበሩት ግን እንቅልፍ ተጭኖአቸው ነበር፤ ሲነቁ ግን ክብሩንና ከእርሱ ጋር የቆሙትን ሁለት ሰዎች አዩ። ³³ሰዎቹም ከኢየሱስ ተለይተው ሲሄዱ፤ ጴጥሮስ፤ “ጌታ ሆይ፤ እነዚህ ብንሆን ለእኛ መልካም ነው፤ ስለዚህ ሦስት ዳስ እንሥራ፤ አንዱ ለአንተ፤ አንዱ ለሙሴ፤ አንዱም ለኤልያስ ይሆናል” አለው፤ የሚናገረውንም አያውቅም ነበር።

³⁴ይህንም እየተናገረ ሳለ ደመና መጥቶ ጋረዳቸው፤ ወደ ደመናውም ሲገቡ ፈሩ። ³⁵ከደመናውም ውስጥ፤ “የመረጥሁት ልጄ ይህ ነው፤ እርሱን ስሙት” የሚል ድምፅ መጣ። ³⁶ድምፁም በተሰማ ጊዜ ኢየሱስ ብቻውን ሆኖ ተገኘ፤ ደቀ መዛሙርቱም ነገሩን በልባቸው ያዙ እንጂ ስላዩት ነገር በዚያን ወቅት ለማንም አልተናገሩም።

9:22 ማቴ8:20፤ 16:21፤27:1፤2፤ሐሥ 2፤23፤3፤13
9:23 ማቴ10:38፤ ሉቃ14:27
9:24 ዮሐ12:25
9:26 ማቴ10:33፤ 16:27፤ሉቃ12:9፤2 ጢሞ2:12
9:28 ማቴ4:21፤ ሉቃ3:21
9:31 2ኡጥ1፤15
9:32 ማቴ26:43
9:33 ሉቃ5:5
9:35 ኢሳ42:1፤ ማቴ3:17
9:36 ማቴ17:9

ኢየሱስ ርኩስ መንፈስ ያለበትን ልጅ ፈወሰ

9:37-42:43-45 ተጓ ምብ - ማቴ17:14-18፤22:23፤ ማር 9:14-27፤30-32

³⁷በማግሥቱ ከተራራው ከወረዱ በኋላ፤ ብዙ ሕዝብ መጥቶ ኢየሱስን አገኘው። ³⁸በዚህ ጊዜ ከሕዝቡ መካከል አንድ ሰው ድምፁን ከፍ አድርጎ እንዲህ አለ፤ “መምህር ሆይ፤ ያለኝ ልጅ እርሱ ብቻ ስለሆነ ልጄን እንድታይልኝ እለምንሃለሁ።” ³⁹መንፈስ ሲይዘው በድንገት ይጮኻል፤ አረፋ እያስ ደፈቀው ያንፈራግጠዋል፤ ጉዳትም ካደረ ሰበት በኋላ በስንት መከራ ይተወዋል፤ ⁴⁰ደቀ መዛሙርቱህ እንዲያወጡለት ለመንኳቸው፤ ነገር ግን አልቻሉም።”

⁴¹ኢየሱስም “እምነት የለሽ ጠማማ ትውልድ፤ እስከ መቼ ከእናንተ ጋር እኖራለሁ? እስከ መቼስ እታገሣችኋለሁ? በል ልጅህን ወደዚህ አምጣው” አለ።

⁴²ልጁ በመምጣት ላይ ሳለም ጋኔኑ መሬት ላይ ጥሎ አንፈራገጠው፤ ኢየሱስ ግን ርኩሱን መንፈስ ገሥጾ ልጁን ፈወሰው፤ ለአባቱም መልሶ ሰጠው። ⁴³ሰዎቹም ሁሉ በእግዚአብሔር ታላቅነት ተገረሙ።

እርሱ ባደረገው ሁሉ ሰዎች ሁሉ እየተገረሙ ሳሉ፤ ኢየሱስ ደቀ መዛሙርቱን፤ ⁴⁴“ይህን የምንግራችሁ ነገር ከቶ እንዳትዘንጉ፤ የሰው ልጅ አልፎ በሰዎች እጅ ይሰጣልና” አለ። ⁴⁵እነርሱ ግን ይህን አባባል አልተረዱም፤ እንዳያስተውሉ ነገሩ ተሰው ሮባቸው ነበር፤ መልሰው እንዳይጠይቁትም ፈሩ።

ከሁሉ የሚበልጥ ማን ይሆን?

9:46-48 ተጓ ምብ - ማቴ 18:1-5
9:46-50 ተጓ ምብ - ማቴ 9:33-40

⁴⁶ከእነርሱ ማን እንደሚበልጥ በደቀ መዛሙርቱ መካከል ክርክር ተነሣ። ⁴⁷ኢየሱስም የልባቸውን ሐሳብ ተረድቶ፤ አንድ ሕፃን ይዞ በአጠገቡ አቆመ፤ ⁴⁸እንዲህም አላቸው፤ “ይህን ሕፃን በስሜ የሚቀበል ማንም ቢኖር እኔን ይቀበላል፤ እኔን የሚቀበል ደግሞ የላከኝን ይቀበላል፤ ከሁላችሁ የሚያንስ እርሱ ከሁሉ ይበልጣልና።”

⁴⁹ዮሐንስም፤ “ጌታ ሆይ፤ አንድ ሰው በስምህ አጋንንት ሲያወጣ አያን፤ ከእኛ ጋር ሆኖ ስለማይከተል ልንከለክለው ሞከርን” አለው።

⁵⁰ኢየሱስም፤ አትከልክሉት “የማይቃወማችሁ ሁሉ እርሱ ከእናንተ ጋር ነው” አለው።

የሰማርያ ሰዎች ተቃውሞ

⁵¹ኢየሱስ ወደ ሰማይ የሚያርግበት ጊዜ በመቃረቡ፤ ወደ ኢየሩሳሌም ለመሄድ ቈርጦ

9:41 ዘ832:5
9:44 ቍ22
9:45 ማር9:32
9:46 ሉቃ22:24
9:47 ማቴ9:4
9:48 ማቴ10:40፤ ማር9:35
9:49 ሉቃ5:5
9:50 ማቴ12:30፤ ሉቃ11:23
9:51 ማር16:19፤ ሉቃ13:22፤17:1፤11 8:31፤19:28

ተነሣ፤ ⁵²አስቀድሞም መልእክተኞችን ወደ ዚያ ላከ። እነርሱም ሁኔታዎችን አስቀድመው ሊያመቻቹለት ወደ አንድ የሳምራውያን መንደር ገቡ። ⁵³ሕዝቡ ግን ወደ ኢየሩሳሌም እያመሩ መሆኑን ስላወቁ አልተቀበሉትም። ⁵⁴ደቀ መዛሙርቱም ያዕቆብና ዮሐንስ ይህን ሲያዩ፤ “ጌታ ሆይ፤ ኤልያስ እንዳደረገው ሁሉ ሌላት ከሰማይ ወርዶ እንዲያጠፋቸው እንድናዝ ትፈቅዳለህ?” አሉት። ⁵⁵ኢየሱስ ግን ዘወርብሎ ገሠጸቸውና “እናንተ ከምን ዐይነት መንፈስ እንደ ሆናችሁ አታውቁም፤ የሰው ልጅ የመጣው የሰውን ሕይወት ለማዳን ነው እንጂ ለማጥፋት አይደለምና” አላቸው። ⁵⁶ወደ ሌላ መንደርም ሄዱ።

ደቀ መዛሙርነት የሚያስከፍለው ዋጋ

9:57-60 ተጓ ምብ - ማቴ 8:19-22

⁵⁷በመንገድ ሲሄዱም አንድ ሰው ቀርቦ፤ “ወደምትሄድበት ሁሉ እከተልሃለሁ” አለው።

⁵⁸ኢየሱስም፤ “ቀበሮዎች ጉድጓድ፤ የሰማይ ወፎችም ጎጆ አላቸው፤ የሰው ልጅ ግን ዐንገቱን እንኳ የሚያስገባበት የለውም” አለው።

⁵⁹ሌላውን ሰው ግን፤ “ተከተለኝ” አለው።

ሰውየውም፤ “ጌታ ሆይ፤ አስቀድሜ ልሂድና አባቴን ልቅበር” አለው።

⁶⁰ኢየሱስም፤ “መታጋናቸውን እንዲቀብሩ ተዋቸው፤ አንተ ግን ሂደህ የእኚህ አብሔርን መንግሥት ስበክ” አለው።

⁶¹ሌላ ሰው ደግሞ፤ “ጌታ ሆይ፤ መከተልን እከተልሃለሁ፤ ነገር ግን ልመሰሰና መጀመሪያ የቤቴን ሰዎች እንድሰናበት ፍቀድልኝ” አለ።

⁶²ኢየሱስ ግን፤ “ዕርፍ ጨብጦ ወደ ጓላ የሚመለከት ሰው ለእኚህ አብሔር መንግሥት የተገባ አይደለም” አለው።

ኢየሱስ ሰባ ሁለቱን ላካቸው

10:4-12 ተጓ ምብ - ሉቃ 9:3-5
10:13-15:21:22 ተጓ ምብ - ማቴ 11:21-23:25-27
10:23:24 ተጓ ምብ - ማቴ 13:16:17

10 ከዚህ በኋላ ጌታ ሌሎች ሰባ ሁለት ሰዎችን መርጦ ሾመ፤ ወደ ሚሂድበትም ከተማና ቦታ ሁሉ እንዲቀድሙት፤ ሁለት ሁለት አድርጎ ላካቸው፤ ጳጳሩም አላቸው። “መከሩ ብዙ ነው፤ ሠራተኞች ግን ጥቂት ናቸው፤ ስለዚህ የመከሩ ጌታ ሠራተኞችን ወደ መከሩ ቦታ እንዲልክ ለምኑት። ³እንግዲህ ሂዱ፤ እንደ በጎች በተከላውም መካከል እልካችኋለሁ። ⁴ከራሪጃ ወይም ከረጠራት ወይም ጫማ አትይዙ፤ በመንገድ ላይም ለማንም ሰላምታ

9:52 ማቴ 10:5
9:54 2ኛገ:10:12; ማቴ 4:21
9:58 ማቴ 8:20
9:59 ማቴ 4:19
9:60 ማቴ 3:2
9:61 1ኛገ:19:20
10:1 ማቴ 10:13
ማር 6:7; ሉቃ 7:13-19; 12:51-52
10:2 ማቴ 9:37; 38; ዮሐ 4:35
10:3 ማቴ 10:16

አትሰጡ።

⁵“ወደ ማንኛውም ቤት ስትገቡ አስቀድማችሁ፤ ሰላም ለዚህ ቤት ይሁን በሉ፤ ፍጥነትም ሰው በዚያ ካለ፤ ሰላማችሁ ያርፍ በታል፤ አለዚያም ሰላማችሁ ለእናንተና ይመለሳል። ⁷ያቀርቡላችሁን ሁሉ እየበላችሁና እየጠጣችሁ በዚያ ቤት ተቀመጡ፤ የሚሠራ ደመወዝ ማግኘት ይጠቀሳል። ከአንዱ ቤት ወደ ሌላው ቤት አትዘዋወሩ።

⁸“ወደ ማንኛውም ከተማ ስትገቡ ሰዎቹ ከተቀበላችሁ፤ ያቀርቡላችሁን ብሉ። ⁹በዚያ የሚገኙትን በሽተኞች እየፈወሰኑት፤ የእኚህ ዚክሪኤር መንግሥት ወደ እናንተ ቀርባለች” በላቸው። ¹⁰ነገር ግን ወደ አንድ ከተማ ገብታችሁ ካልተቀበላችሁ፤ ወደ አደባባዩ ውጤና እንዲህ በሉ፤ ¹¹“በእግራችን ላይ ያለውን የከተማችሁን ትቢያ እንኳ እናራግፍላችኋለን፤ ነገር ግን የእኚህ አብሔር መንግሥት እንደ ቀርባለች ይህን ዕውቁ።” ¹²እላችኋለሁ፤ በዚያን ዕለት ከዚያች ከተማ ይልቅ ለሰዶም ቀላል ይሆንላታል።

¹³“ወደላሽ ኮራዚን! ወደላሽ ቤተ ሳይዳ! በእናንተ የተደረገው ታምራት በጢሮስና በሲዶና ተደርጎ ቢሆን ኖሮ፤ ገና ዱሮ ማቅ ለብሰው፤ ዐመድ ነስንሰው ንስሐ በገባ ነበር።” ¹⁴ነገር ግን በፍርድ ጊዜ ከእናንተ ይልቅ ለጢሮስና ለሲዶና ይቀልላቸዋል። ¹⁵አንቺም ቅፍርናሆም፤ ወደ ሰማይ ከፍ ከፍ አልሸን? ወደ ሲኦል ትወርጃለሽ።

¹⁶“እናንተን የሚሰማ እኔን ይሰማል፤ እናንተን የማይቀበል እኔን አይቀበልም፤ እኔንም የማይቀበል የላከኝን አይቀበልም።”

¹⁷ሰባ ሁለቱም ደስ እያላቸው ተመልሰው፤ “ጌታ ሆይ፤ አጋንንት እንኳ በስምህ ተገዙልን” አሉት።

¹⁸እርሱም እንዲህ አላቸው፤ “ሰይጣን እንደ መብረቅ ከሰማይ ሲወድቅ አየሁ።

¹⁹እን ግዲህ እባቡንና ጊንጡን እንድትረገጡ፤ በጠላትም ኀይል ሁሉ ላይ ሥልጣን ሰጥቻችኋለሁ፤ የሚጎዳችሁም አንዳች ነገር አይኖርም።” ²⁰ይሁን እንጂ መናፍስት ስለ ተገዙላችሁ በዚያ ደስ አይበላችሁ፤ ሰማችሁ ግን በሰማይ ስለ ተጻፈ ደስ ይበላችሁ።”

⁵⁴ አንዳንድ ቅጂዎች ኤልያስ እንዳደረገው ሁሉ የሚለው የላቸውም

⁵⁵ 56 አንዳንድ ቅጂዎች ገሠጸቸው፤ ማቴ 8:19 ወደ ሌላ መንደር ሄዱ ይላሉ።

በቀኝ 55 ላይ በትእምርተ ጥቅሱ ውስጥ የሚገኘው ዐረፍተ ነገር ተአማኒ በሆኑ ብዙ የጥንት ቅጂዎች ላይ አይገኝም።

¹⁵ ወይም ወደ ጥልቅ

10:7 1ጢሞ5:18
10:8 1ቆሮ10:27
10:9 ማቴ3:2
10:11 ቀጠ፤ ማቴ10:14
10:12 ማቴ10:15; ማቴ11:24
10:13 ሉቃ6:24-26; ራእ11:3
10:15 ማቴ4:13
10:16 ማቴ10:40
10:17 ቀጠ፤ ማር16:17
10:18 ኢሳ14:12; ማቴ4:10; ራእ9:1; 12:8-9
10:19 ማር16:18; ኢሳ28:3-5
10:20 ራእ20:12

21 በዚያን ጊዜ ኢየሱስ በመንፈስ ቅዱስ ሐሳብ አድርጎ እንዲህ አለ፡ “የሰማይና የምድር ጌታ፤ አባት ሆይ፤ ይህን ሁሉ ከጥበበኞችና ከወዋቂዎች ሰውረህ ለሕፃናት ስለ ገለጥሳቸው አመሰግንሃለሁ፤ አዎን፤ አባት ሆይ፤ ይህ የአንተ በጎ ፈቃድ ሆኖ አልፋ፡፡”

22 “ሁሉ ከአባቱ ዘንድ ተሰጥቶኛል፤ ደግሞም ወልድ ማን እንደ ሆነ ከአብ በቀር የሚያውቅ የለም፤ አብ ማን እንደ ሆነም ከወልድ በቀር፤ ወልድም ሊገልጥለት ከሚፈቅደው በቀር የሚያውቅ የለም፡፡”

23 ወደ ደቀ መዛሙርቱም ዘወር ብሎ ለብቻቸው እንዲህ አላቸው፤ “እናንተ የምታዩትን የሚያዩ ዐይኖች ብዑዓን ናቸው፤ 24 እሳችኋለሁና፤ ብዙ ነቢያትና ነገሥታት እናንተ የምታዩትን ለማየት ፈልገው አላዩም፤ የምትሰሙትንም ለመስማት ፈልገው አልሰሙም፡፡”

ደጉ ሳምራዊ

10:25-28 ተጓ ምብ - ማቴ 23:34-40፤ ማር 12:28-31

25 እነሆም አንድ ቀን፤ አንድ ሕግ ዐዋቂ ኢየሱስን ሊፈትነው ተነሥቶ፤ “መምህር ሆይ፤ የዘላለምን ሕይወት ለመውረስ ምን ላድርግ?” አለው፡፡

26 ኢየሱስም፤ “በሕግ የተጻፈው ምን ድን ነው? እንዴትስ ታነበዋለህ?” ሲል መለሰለት፡፡

27 ሰውየውም መልሶ፤ “ጌታ ክምላክህን በፍጹም ልብህ፤ በፍጹም ነፍስህ፤ በፍጹም ንይልህና በፍጹም ሐሳብህ ውደድ፤ ባልንጀራህንም እንደ ራስህ ውደድ ይላል” አለው፡፡

28 ኢየሱስም፤ “በትክክል መልሰሃል፤ አንተም እንደዚሁ አድርግ፤ በሕይወት ትኖራለህ” አለው፡፡

29 ሰውየውም ራሱን ጻድቅ ለማድረግ ፈልጎ፤ “ለመሆኑ ባልንጀራዬ ማን ነው?” አለው፡፡

30 ኢየሱስም እንዲህ ሲል መልስ ሰጠው፤ “አንድ ሰው ከኢየሩሳሌም ወደ ኢያሪኮ ሲወርድ በመንበዴዎች እጅ ወደቀ፤ ልብሱንም ገፈው ደበደቡት፤ በሞት አፋፍ ላይ ጥለውት ሄዱ፡፡ 31 አንድ ካህን በአጋጣሚ በዚያው መንገድ ተጽፎአል ሲወርድ አየውና ገለል ብሎ አለፈ፡፡ 32 ደግሞም አንድ ሴዋዊ እዚያ ቦታ ሲደርስ አየውና እርሱም ገለል ብሎ አለፈ፡፡ 33 አንድ ሳምራዊ ግን እግረ መንገዱን ሲሄድ ሰውየው ወዳለበት ቦታ ደረሰ፤ ባየውም ጊዜ ዐዘነለት፤ 34 ቀርቦም ቀሩሰሎቹ

10:21 1ቆሮ 1:26-29
10:22 ማቴ28:18፤ ዮሐ1:18
10:24 1ጴጥ 1:10-12
10:25 ማቴ19:16፤ ሉቃ18:18
10:27 ዘሉ19:18፤ ዘጸ6:5፤ማቴ5:43
10:28 ሮሜ7:10
10:29 ሉቃ16:15
10:31 ዘሉ21:1-3
10:33 ማቴ10:5

ላይ ዘይትና የወይን ጠጅ አፍሰሶ አሰረለት፤ በራሱም አህያ ላይ አስቀምጦት ወደ እንግዶች ማረፊያ ቤት ወሰደው፤ በዚያም ተንከባከበው፡፡ 35 በማግሥቱም ሁለት ዲናርጅ አውጥቶ ለማረፊያ ቤቱ ባለቤት ሰጠና፤ ይህን ሰው ዐደራ አስታመው፤ ከዚህ በላይ የምታወጣውንም ወጪ እኔ ስመለስ እከፍልሃለሁ” አለው፡፡

36 “እንግዲህ፤ ከእነዚህ ከምስቱ በወንበዴዎች እጅ ለወደቀው ሰው ባልንጀራ የሆነው የትኛው ይመስልሃል?”

37 ሕግ ዐዋቂውም፤ “የራራለት ነዋ” አለ፡፡ ኢየሱስም፤ “አንተም ሂድና እንዲህ አድርግ” አለው፡፡

ኢየሱስ በማርታና በማርያም ቤት

38 ኢየሱስና ደቀ መዛሙርቱ መንገድ ሲሄዱ፤ ኢየሱስ ወደ አንድ መንደር ገባ፤ ማርታ የተባለች አንዲት ሴትም በቤቷ ተቀበለችው፡፡ 39 እርሷም ማርያም የተባለች እንት ነበረቻት፤ ማርያምም ቃሉን እየሰማች በጌታ እግር ሥር ተቀምጣ ነበር፡፡ 40 ማርታ ግን በሥራ ብዛት ትባክን ነበርና ወደ እርሱ ቀርባ፤ “ጌታ ሆይ፤ እኑቴ ሥራውን ለእኔ ብቻ ጥላ ስትቀመጥ ዝም ትላለህ? እንድታግዝኝ ንገራት እንጂ” አለችው፡፡

41 ጌታ ግን እንዲህ ሲል መለሰላት፤ “ማርታ፤ ማርታ፤ ስለ ብዙ ነገር ትጨነቁ ያለሽ፤ ትዋከቡ አለሽም፤ 42 የሚያስፈልገው ግን አንድ ነገር ብቻ ነው፤ ማርያም እኮ የሚሻለውን ድርሻ መርጣለች፤ ይህም ከእርሷ አይወሰድም፡፡”

ኢየሱስ ያስተማረው ጸሎት

11:2-4 ተጓ ምብ - ማቴ 6:9-13
11:9-13 ተጓ ምብ - ማቴ 7:7-11

11 አንድ ቀን ኢየሱስ በአንድ ስፍራ ይጸልይ ነበር፤ ጸሎቱንም እንደ ጨረሰ፤ ከደቀ መዛሙርቱ አንዱ፤ “ጌታ ሆይ፤ ዮሐንስ ደቀ መዛሙርቱን ጸሎት እንዳስተማራቸው አንተም መጸለይን አስተምረን” አለው፡፡

2 እርሱም እንዲህ አላቸው፤ “ስትጸልዩ እንዲህ በሉ፤

“አባታችን ሆይ፤

ስምህ ይቀደስ፤

መንግሥትህ ትምጣ፤።

3 የዕለት እንጀራችንን በየዕለቱ ስጠን፤

35 ወይም ሁለት የሰነ ሳጥኖች

36 አንዳንድ ቅጂች የሚባሉት ግን ጥቂት ባቸው የሉሉ

37 አንዳንድ ቅጂች በሰግሮ የምትኖር አባታችን ይሉሉ

38 አንዳንድ ቅጂች ሊቃናህ በሰግሮ እንደ ሆነች እንዲህ በምድር ትሁን ይሉሉ

10:38 ዮሐ11:13፤ 12:2
10:39 ሉቃ8:35፤ ዮሐ11:13፤12:3
10:40 ማር4:38
10:41 ማቴ6:25-34፤ሉቃ12:11፤22
10:42 መዝ27:4
11:1 ሉቃ3:21፤ ዮሐ13:13
11:2 ማቴ3:2

4በደላችንን ይቅር በለን፤
እኛም የበደሉንን⁸ ሁሉ
ይቅር ብለናልና።
ወደ ፈተናም አታግባን።”⁸

5ደግሞም እንዲህ አላቸው፤ “ከእናንተ
አንዱ ወዳጅ ቢኖረውና በእኩል ሌሊት
ወደ እርሱ ሄደ፤ “ወዳጄ ሆይ፤ ሦስት እን
ጀራ አበድረኝ፤ ልንድ ባልንጀራዬ ከመ
ንገድ መጥቶብኝ የማቀርብለት ምንም
ነገር የለኝምና” ብሎ ለመነው እንበል።

7“በቤት ውስጥ ያለውም፤ “አታስቸግ
ረኝ፤ በሩ ተቈልፎአል፤ ልጆቼም አብረ
ውኝ ተኝተዋል፤ ከእንግዲህ ተነሥቼ
ልስጥህ አልችልም” ይለዋልን? ⁸አላችኋ
ለሁ፤ ወዳጄ በመሆኑ ተነሥቶ ባይሰጠው
እንኳ፤ ስለ ንገነዛው⁹ ብቻ የሚፈልገውን
ሁሉ ይሰጠዋል።

9“ስለዚህ አላችኋለሁ፤ ለምኑ ይሰጣች
ኋል፤ ፈልጉ ታገኛላችሁ፤ በር አንኳኩ
ይከፈትላችኋል፤ ¹⁰ምክንያቱም የሚለምን
ሁሉ ይቀበላል፤ የሚፈልግም ያገኛል፤
በር ለሚያንኳኳም ይከፈትለታል።

11“ከእናንተ መካከል አባት ሆኖ ሳለ ልጄፋ
ዓሣ ቢለምነው እባብ የሚሰጠው ይኖራ
ልን? ¹²ወይስ ዕንቁላል ቢለምነው ጊንጥ
ይሰጠዋልን? ¹³እናንተ ክፉዎች ሆናችሁ
ሳላችሁ፤ ለልጆቻችሁ መልካም ስጦታን
መስጠት ካወቃችሁበት፤ የሰማዩ አባታ
ችሁ ታዲያ ለሚለምኑት መንፈስ ቅዱ
ስን እንዴት አብልጦ አይሰጥ!”

ጌታ ኢየሱስና ብዴል ዜቡል

11:14-15:17-22፤ 24-26 ተጓ ምብ - ማቴ 12:22-24-29፤ 43-45
11:17-22 ተጓ ምብ - ማር 3:23-37

14አንድ ቀን ኢየሱስ ድዳ ኃኔን ያወጣ
ነበር፤ ኃኔኑም ከወጣለት በኋላ ድዳው
ሰው ተናገረ፤ ሕዝቡም ተገረመ። ¹⁵አንዳን
ዶቹ ግን፤ “በአጋንንት አለቃ፤ በብዴል
ዜቡል¹⁶፤ አጋንንትን ያወጣል” አለ። ¹⁶አን
ዳንዶቹ ደግሞ ሊፈታተኑት ከሰማይ ምል
ክት እንዲያሳዩቸው ከእርሱ ይፈልጉ ነበር።
¹⁷ኢየሱስ ግን ሐሳባቸውን ዐውቆ እንዲህ
አላቸው፤ “እርስ በርሱ የሚከፋፈል መንግ
ሥት ሁሉ ይጠፋል፤ የሚለያይ ቤትም ይወ
ድቃል። ¹⁸ስይጣንም እርስ በርሱ ከተከፋ
ፈለ፤ መንግሥቱ እንዴት ይጸናል? አጋ
ንንትን በብዴል ዜቡል እንደያወጣ ትናገ
ራላችሁና። ¹⁹እንግዲህ እኔ አጋንንትን የማ
ወጣው በብዴል ዜቡል ከሆነ፤ ልጆቻችሁ
በማን ያወጣቸው ይሆን? ስለዚህ እነርሱ
ፈራጆች ይሆኑባችኋል። ²⁰እኔ ግን አጋን
ንትን የማወጣው በእግዚአብሔር ጣት ከሆነ፤

11:4 ማቴ 18:35፤
26:41፤ ማር 11:25፤
ያዕ 1:13
11:8 ሉቃ 18:1-6
11:9 ማቴ 7:7
11:14 ማቴ 32:33
11:15 ማቴ 9:34፤
ማር 3:22
11:16 ማቴ 12:38
11:17 ማቴ 9:4
11:18 ማቴ 4:10
11:20 ሠዕ 19፤
ማቴ 3:2

የእግዚአብሔር መንግሥት ወደ እናንተ እንደ
መጣች ዕውቁ።

21“ብርቱ ሰው በሚገባ ታጥቆ ቤቱን
ከጠበቀ፤ ንብረቱ በሰላም ይቀመጣል።
²²ነገር ግን ይበልጥ ብርቱ የሆነ ሰው
መጥቶ ካጠቃውና ካሸነፈው ታምኖበት
የነበረውን ትጥቁን ያስፈታዋል፤ ምርኮው
ንም ወስዶ ለሌሎች ያካፍላል።

23“እኔ ጋር ያልሆነ ይቃወመኛል፤ ከእኔ
ጋር የማይሰበስብም ይበትናል።

24“ርዥስ ሕመንፈስ ከሰው ሲወጣ ዕረ
ፍት ፍለጋ ውሃ በሌለበት ስፍራ ይንከራ
ተታል፤ ሳያገኝም ሲቀር፤ ወደ ወጣሁበት
ቤቱ እመለሳለሁ ይላል፤ ²⁵ሲመለስም ቤቱ
ተጠራርጉና ተስተካክሎ ያገኘዋል። ²⁶ከዚ
ያም በኋላ ሄዶ ሌሎች ከእርሱ የከፉ
ሰባት አጋንንት ይዞ ይመጣል፤ ገብተ
ውበትም በዚያ ይኖራሉ፤ ለዚያ ሰው
ከመጀመሪያው ይልቅ የኋለኛው ሁኔታ
የከፋ ይሆንበታል።

27ኢየሱስ ይህን እየተናገረ እያለ፤ ከሕዝቡ
መካከል አንዲት ሴት ድምፅዋን ከፍ አድ
ርጋ፤ “የተሸከመችህ ማሕፀንና የጠባሃ
ቸው ጡቶች ብፁዓን ናቸው” አለችው።

28እርሱ ግን፤ “ብፁዓንን የእግዚአብሔርን
ቃል ስምተው የሚታዘዙት ናቸው” አለ።

የዮናስ ምልክትነት

11:29-32 ተጓ ምብ - ማቴ 12:39-42

29ብዙ ሕዝብ እየተሰበሰበ በሄደ ጊዜ
ኢየሱስ እንዲህ ይል ጀመር፤ “ይህ ትው
ልድ ክፉ ነው፤ ታምራዊ ምልክት ይፈ
ልታል፤ ነገር ግን ከዮናስ ምልክት በስ
ተቀር ሌላ አይሰጠውም። ³⁰ምክንያቱም
ዮናስ ለነፃዊ ሰዎች ምልክት እንደ ሆናቸው
የሰው ልጅም ለዚህ ትውልድ ምልክት
ይሆናል። ³¹የደቡባ ግንግሥት በፍርድ ጊዜ
ከዚህ ትውልድ ጋር ተነሥታ ትፈርድባ
ቸዋለች፤ እርሷ የሰሎሞንን ጥበብ ለመስ
ማት ከምድር ዳርቻ መጥታለችና፤ እነሆ፤
ከስ ሎሞን የሚበልጥ እዚህ አለ። ³²የነፃዊ
ሰዎችም በፍርድ ጊዜ ከዚህ ትውልድ
ጋር ተነሥተው ይፈርዱበታል፤ እነርሱ
የዮናስ ስን ስብከት ስምተው ንስሐ
ገብተዋልና፤ እነሆ፤ ከዮናስ የሚበልጥ እዚ
ህ አለ።

⁸4 አንዳንድ ቅጂዎች በእኛ ላይ ገጠአት የሠሩትን ይላሉ።
⁹4 አንዳንድ ቅጂዎች ከከፋው ግን አድነን ይላሉ።
¹⁰8 ወይም ስለ ብሉ ልመናው
¹¹41 አንዳንድ ቅጂዎች ዳቦ ቢለምነው ድንጋይ የሚሰጠው አለን?
የሚል አላቸው።
¹²15 ግሪኩ ብጌታዬል ወይም ብጌል ይላል፤ እንዲሁም
ቀ 18:19 ይመ
¹³24 ወይም ክፉ

11:23 ማቴ 12፤
30፤ ማር 9:40፤
ሉቃ 9:50
11:26 2ኡጥ 2:20
11:27 ሉቃ 23:29
11:28 ምሳ 32፤
ሉቃ 6:47-48፤ 21፤ ዮሐ
14:21፤ ዕብ 4፤ 12
11:29 ቀ 16፤
ዮና 1:17፤
ማቴ 12:38፤ 16:4
11:31 1ኃገ 10:1፤
2ዜያ 9፤ 1
11:32 ዮና 3፤ 5

የሰውነት መብራት

11፡34፡35 ተጓ ምብ - ማቴ 6፡22፡23

33፡መብራት አብርቶ በስውር ቦታ ወይም ከእንቅብ በታች የሚያስቀምጥ ማንም የለም፤ ይልቁን የሚገቡ ሰዎች ብርሃኑን እንዲያዩ በመቅረዝ ላይ ያስቀምጠዋል።

34የሰውነት ብርሃን ዐይኑ ናት፤ ዐይኑ ሜናማ ስትሆን መላ ሰውነትህ ብሩህ ይሆናል፤ ዐይኑን ታማሚ ከሆነች ግን መላ ሰውነትህ የጨለመ ይሆናል። 35ስለዚህ በውስጥህ ያለው ብርሃን ጨለማ እንዳይሆን ተጠንቀቅ። 36እንግዲህ ሰውነትህ ሁሉ ብሩህ ከሆነና የጨለመ የሰውነት ክፍል ከሌለ በት፤ የሰውነትህ ሁለንተና መብራት በወገታው ያበራልህ ያህል ይደምቃል።”

ስድስት ዐይነት ወዮታ

37ኢየሱስ ንግሥቱን እንደ ጨረሰ፤ አንድ ፈሪሳዊ ከእርሱ ጋር ምግብ እንዲበላ ጋበዘው፤ እርሱም አብሮት ገብቶ በማእድ ተቀመጠ። 38ፈሪሳዊውም ኢየሱስ ከምግብ በፊት እጁን እንዳልታጠበ ባዩ ጊዜ ተደነቀ።

39ጌታም እንዲህ አለው፤ “አሁን እናንተ ፈሪሳውያን የጽዋውንና የወጭቱን ውጫዊ ክፍል ታጽዳላችሁ፤ ውስጣችሁ ግን በስስትና በክፉት የተሞላ ነው። 40እናንተ ሞኞች፤ የውጪውን የፈጠረ የውስጡንም አልፈጠረም?” 41ነገር ግን በውስጥ ያለውን ምጽዋት አድርጋችሁ ስጡ፤ በዚህ ጊዜ ሁሉም ንጹሕ ይሆንላችኋል።

42“እናንተ ፈሪሳውያን ግን ወዮላችሁ፤ ከአዝመድና ከጤና አዳም እንዲሁም ከአትክልት ሁሉ ዐሥራት ታወጣላችሁ፤ ሆኖም ፍትሕንና እግዚአብሔርን መውደድ ቸልትላላችሁ፤ ነገር ግን ያንን ሳትተዉ ይኸኛውን ማድረግ በተገባችሁ ነበር።

43“እናንተ ፈሪሳውያን ወዮላችሁ በምክራብ የክብር መቀመጫ፤ በገበያ መካከልም እጅ መዞጥትን ትወዳላችሁና።

44“ሰዎች ሳያውቁ በላዩ የሚሄዱበትን የተሳወረ መቃብር ስለምትመስሉ፤ ወዮላችሁ።”

45ከሕግ ዐዋቂዎች አንዱ መልሶ “መምህር ሆይ፤ እንዲህ ስትናገር እኮ እኛንም መስደብህ ነው” ሲል መለሰለት።

46ኢየሱስም እንዲህ አለ፤ “እናንተ ሕግ ዐዋቂዎችም ደግሞ ወዮላችሁ፤ ሰዎች ሊሸከሙ የማይችሉትን ከባድ ሸክም ታሸክማላችሁ፤ እናንተ ራሳችሁ ግን በጣታችሁ እንኳ አትነኩትም።

47“አባቶቻችሁ የገደሏቸውን የነቢያትን መቃብር ስለምታበጃጁ፤ ወዮላችሁ።

48እንግዲህ የአባቶቻችሁን ሥራ የምታጽኑ ምስክሮች ናችሁ፤ እነርሱ ነቢያትን

11፡33 ማቴ5፡15
11፡37 ሉቃ7፡36፤ 14፡1
11፡38 ማር7፡3፡4
11፡39 ማቴ23፡25፤ 26፡ማር7፡20-23፤ ሉቃ7፡13
11፡40 ሉቃ12፡20፤ 1ቆ፫15፡36
11፡41 ሉቃ12፡33፤ሐሥ10፡15
11፡42 ዘ፩6፡5፤ ሚክ6፡8፤ማቴ23፡23፤ ሉቃ18፡12
11፡43 ማቴ23፡6፤ ሉቃ14፡7፤20፡46
11፡44 ማቴ23፡27
11፡45 ማቴ22፡35
11፡46 ማቴ23፡4

ገደሉ፤ እና ንተም መቃብራቸውን ታበጃላችሁ። 49ስለ ዚህም የእግዚአብሔር ጥበብ እንዲህ አለች፤ ‘ነቢያትንና ሐዋርያትን እልክላቸዋለሁ፤ እነርሱ አንዳንዶቹን ይገድላሉ፤ ሌሎችንም ያሳድዳሉ።’ 50ስለዚህ ይህ ትውልድ ዓለም ከተፈጠረ ጀምሮ ስለፈሰሰው፤ ስለ ነቢያት ሁሉ ደም ተጠያቂ ነው፤ 51ከአቤል ደም ጀምሮ፤ በመሠዊያውና በቤተ መቅደሱ መካከል እስከ ፈሰሰው እስከ ዘካርያስ ደም ድረስ ይፈለግበታል፤ አዎን፤ እላችኋለሁ፤ ይህ ትውልድ ለዚህ ተጠያቂ ነው።

52“እናንተ ሕግ ዐዋቂዎች ወዮላችሁ፤ የዕውቀትን መክፈቻ ነጥቃችሁ ወስዳችኋልና፤ እናንተ ራሳችሁ አልገባችሁበትም፤ የሚገቡትንም ከልክላችኋል።”

53ኢየሱስ ከዚያ ከወጣ በኋላ፤ ጸሐፍትና ፈሪሳውያን ክፉኛ ይቃወሙትና በጥያቄም ያዋክቡት ጀመር፤ 54ከአፉ በሚወጣውም ቃል ሊያጠምዱት ያደቡ ነበር።

የማስጠንቀቂያና የማበረታቻ ቃላት

12፡2-9 ተጓ ምብ-ማቴ 10፡26-33

12 በዚያን ጊዜ፤ በብዙ ሺህ የሚቈጠር ሕዝብ እርስ በርስ እስኪረጋገጥ ድረስ ተሰብስቦ ሳለ፤ ኢየሱስ ለደቀ መዛሙርቱ እንዲህ ይል ጀመር፤ “ከፈሪሳውያን እርሾ ተጠንቀቁ፤ ይህም ግብዝነት ነው። 2የማይገለጥ የተሸፈነ፤ የማይታወቅ የተሰወረ ምንም የለም። 3ስለዚህ በጨለማ መራችሁት ሁሉ በብርሃን ይሰማል፤ በእልፍንም ውስጥ በጆሮ ያንኸካሽካችሁት በሰገነት በይፋ ይነገራል።

4“ወዳጆቼ ሆይ፤ እላችኋለሁ ሥጋን የሚገድሉትን፤ ከዚያ ወዲያ ግን ምንም ማድረግ የማይችሉትን አትፍሩ። 5ነገር ግን መፍራት የሚገባችሁን አሳያችኋለሁ፤ ከገደለ በኋላ ወደ ገዣም ለመጣል ሥልጣን ያለውን እርሱን ፍሩት፤ አዎን፤ እርሱን ፍሩት እላችኋለሁ። 6አምስት ድንቢጦች በዐሥር ሳንቲም፤ ይሸጡ የለምን? ይሁን እንጂ ከእነርሱ አንዱ እንኳ በእግዚአብሔር ዘንድ አትዘነጋም። 7የእናንተ የራሳችሁ

ጠግር ሁሉ እንኳ የተቈጠረ ነው፤ እንግዲህ አትፍሩ፤ ከብዙ ድንቢጦች የበለጠ ዋጋ አላችሁ።

8“እላችኋለሁ፤ በሰው ፊት ለሚመስክርልኝ ሁሉ የሰው ልጅ ደግሞ በእግዚአብሔር መላእክት ፊት ይመስክርለታል። 9በሰው ፊት የሚክደኝም በእግዚአብሔር መላእክት

541 ወይም ያላችሁን
56 ግሪኩ ሁለት ሊሳሪያ ይላል

11፡48 ማቴ23፡29-32፤ሐሥ7፡51-53
11፡49 ማቴ23፡24፤1ቆ፫1፡24፤30፤ቂላ2፡3
11፡52 ማቴ23፡13
11፡54 ማቴ12፡10
12፡1 ማቴ16፡6፤ 11፡12
12፡2 ማር4፡22
12፡4 ዮሐ15፡14፤15
12፡5 ዕብ10፡31
12፡7 ማቴ10፡30፤ 12፡12
12፡8 ሉቃ15፡10
12፡10 ማቴ8፡20፤ 12፡31፤32፤ 1ዮሐ5፡16
12፡11 ማቴ10፡

ፊት ይካዳል።¹⁰ በሰው ልጅ ላይ የማቃለል ቃል የሚሰነዝር ሁሉ ይሰረይለታል፤ መንፈስ ቅዱስን የሚሳደብ ግን አይሰረይለትም።

¹¹“ሰዎች ይዘው ወደ ምክቶራብ ወደ ጎዦች ወደ ባለ ሥልጣናት ባቀረቧችሁ ጊዜ እንዴት ወይም ምን እንደምትመልሱ አትጨነቁ፤¹² በዚያ ሰዓት መንፈስ ቅዱስ መናገር የሚገባችሁን ያስተምራችኋልና።”

የሀብታሙ ሰው ሞኝነት

¹³ከሕዝቡም መካከል አንድ ሰው፤ “መግህር ሆይ፤ ወንድሜ ውርስ እንዲያካፍለኝ ንገረው” አለው።

¹⁴ኢየሱስም፤ “አንተ ሰው፤ በእናንተ ላይ ፈራጅ ወይም ጽኑ ያደረገኝ ማነው?” አለው።

¹⁵ደግሞም፤ “የሰው ሕይወቱ በሀብቱ ብዛት የተመሠረተ ስላልሆነ፤ ተጠንቀቁ፤ ከስጋብግብነትም ሁሉ ራሳችሁንም ጠብቁ” አላቸው።

¹⁶ቀጥሎም እንዲህ ሲል ምሳሌ ነገራቸው፤ “ዕርሻው እጅግ ፍሬያማ የሆነች ለት አንድ ሀብታም ነበረ፤

¹⁷ይህም ሰው፤ ምርቴን የማከማቸበት ስፍራ ስለሌለኝ ምን ላድርግ? ብሎ በልቡ አሰበ።

¹⁸“እንዲህም አለ፤ እንደዚህ አደርጋለሁ፤ ያሉኝን ጉተራዎች አፈርስና ሌሎች ሰፋ ያሉ ጉተራዎች እሠራለሁ፤ በዚያም ምርቴንና ንብረቴንም ሁሉ አከማቻለሁ፤¹⁹ ነፍሴንም፤ “ነፍሴ ሆይ፤ ለብዙ ዘመን የሚበቃሽ ሀብት አከማቸፍልሻለሁ፤ እንግዲህ ዕረፈ፤ ብዬ፤ ጠጪ፤ ደስም ይበልሽ” እላታለሁ።

²⁰እግዚአብሔር ግን፤ አንተ ሞኝ፤ ነፍስህን በዚህች ሌሊት ከአንተ ሊውስዱ ይፈልጋል፤ እንግዲህ፤ ለራስህ ያከማቸኸው ለማን ይሆናል? አለው።

²¹“ስለዚህ ለራሱ ሀብት የሚያከማች፤ ዳሩ ግን በእግዚአብሔር ዘንድ ሀብታም ያልሆነ ሰው መጨረሻው ይኸው ነው።”

አትጨነቁ

12:23-31 ተጓ ምብ - ማቴ 6:25-33

²²በዚያም ኢየሱስ ለደቀ መዛሙርቱ እንዲህ አለ፤ “ስለዚህ እሳችኋለሁ፤ ስለ ሕይወታችሁ ምን እንደምትበሉ፤ ወይም ስለ ሰውነታችሁ ምን እንደምትለብሱ አትጨነቁ፤²³ ሕይወት ከምግብ፤ ሰውነትም ከልብስ ይበልጣልና።²⁴ ቁራዎችን ተመልከቱ፤ አይዘፋፍሩም፤ አያጭዱም፤ ማከማቻ ወይም ጉተራ የላቸውም፤ እግዚአብሔር ግን ይመግባቸዋል። እናንተማ ከወፎች እጅግ ትበልጡ የለምን? ²⁵ለመሆኑ ከእናንተ ተጨ

17:19:ሉቃ21:12:14
12:12 ሠዕ:12:ግቴ10:20:13:11:ሉቃ21:15
12:15
ኢዮ20:20:31:24:መዝ62:10
12:20 ኢዮ27:8:መዝ39:6:49:10:ኤር17:11:ሉቃ11:40
12:21 ቀ:33
12:24 ኢዮ38:41: መዝ147:9

ንቆ በዕድሜው ላይ አንዲት ደቂቃ መጨመር የሚችል ማነው?”²⁶ እንግዲህ ቀላሉን ነገር እንኳ ማድረግ የማትችሉ ከሆነ፤ ስለ ሌላው ነገር ለምን ትጨነቃላችሁ?

²⁷“እስቲ አበቦች እንዴት እንደሚያድጉ ተመልከቱ፤ አይለፉም፤ አይፈትሉም፤ ነገር ግን እሳችኋለሁ፤ ሰሎሞን እንኳ በዚያ ሁሉ ክብሩ ከእነርሱ እንደ አንዱ አልለበሰም።²⁸ እንግዲህ እግዚአብሔር ዛሬ ታይቶ ነገ ወደ እሳት የሚጣለውን የሚዳሣር እንዲህ የሚያለብስ ከሆነ፤ እናንተ እምነት የጉደላችሁ፤ እናንተንማ እንዴት አብልጦ አያለብሳችሁ? ²⁹ስለዚህ ምን እንደምትበሉና ምን እንደምትጠጡ በመሻት ልባችሁ አይጨነቅ፤³⁰ ይህንማ በዓለም ያለ

ሕዝብ ሁሉ ይፈልጋል፤ አባታችሁ እኮ ይህ ሁሉ እንደሚያስፈልጋችሁ ያውቃል።

³¹ይልቁን ሁሉ የእግዚአብሔርን መንግሥት ፈልጉ፤ ይህም በሉ በተጨማሪ ይሰጣችኋል።

³²“እናንተ አነስተኛ መንጋ የሆናችሁ መንግሥትን ሊሰጣችሁ የአባታችሁ መልካም ፈቃድ ነውና አትፍሩ፤³³ ያላችሁን ሽጡና ለድኾች ስጡ፤ ልባ በማይሰርቅበት፤ ብል በማይበላበት፤ በማይረጅ ከረጢት የማይልቅ ንብረት በሰማይ አከማቹ፤³⁴ ልባችሁ፤ ንብረታችሁ ባለበት ቦታ ይሆናልና።

ነቅቶ መጠበቅ

12:35:36 ተጓ ምብ - ማቴ 251-13: ማር 13:33-37
12:39:40: 42-46 ተጓ ምብ - ማቴ 24: 43-51

³⁵“በአጭር ታጥቃችሁ ተዘጋጁ፤ መብራታችሁም የበራ ይሁን፤³⁶ ጌታቸው ከሰርግ ግብዣ እስኪመለስ እንደሚጠበቁና መጥቶም በር ሲያንኳኳ ወዲያው ለመክፈት ዝግጁ የሆኑ ሰዎችም ምሳሉ።³⁷ ጌታቸው በሚመጣበት ጊዜ ነቅተው የሚያገኛቸው አገልጋዮች ብፁዓን ናቸው፤ እውነት እሳችኋለሁ፤ ጌታቸውም በአጭር ይታጠቃል፤ በማእድ ያስቀምጣቸዋል፤ ቀርቦም ያስተናግዳቸዋል።³⁸ ከሌሊቱ በሁለተኛውም ሆነ በሦስተኛው ክፍል መጥቶ እንደዚያው ነቅተው ቢያገኛቸው፤ እነዚያ አገልጋዮች ብፁዓን ናቸው።³⁹ ይህን ግን ዕውቁ፤ ልባ በምን ሰዓት እንደሚመጣ የቤቱ ባለቤት ቢያውቅ ኖሮ፤ ቤቱ ሲቈፈር ዝም ብሎ ባላየ ነበር።⁴⁰ እናንተም ተዘጋጅታችሁ ጠብቁ፤ የሰው ልጅ ባሳሰባችሁት ሰዓት ይመጣልና።”

⁴¹ጴጥሮስም፤ “ጌታ ሆይ፤ ይህን ምሳሌ የምትናገረው ለእኛ ብቻ ነው ወይስ ለሁሉም ጭምር ነው?” አለው።

²⁵ ወይም በሐመት ላይ አንድ ክገድ

42ጌታም እንዲህ ሲል መለሰ፤ “እንግዲህ፤ ምግባቸውን በተገቢው ጊዜ እንዲሰጣቸው ጌታው በቤተ ሰዎቹ ላይ የሚሾመው ታማኝና ብልህ መጋቢ ማነው? 43ጌታው ሲመለስ እንዲህ ሲያደርግ የሚያገኘው አገልጋይ እርሱ ብፁዕ ነው።” 44እውነት እሳችኋለሁ፤ ባለው ንብረት ሁሉ ላይ ይሾመዋል። 45ዳሩ ግን ያ አገልጋይ፤ ጌታዬ ቶሎ አይመጣም፤ ይዘገያል፤ ብሎ ቢያስብና ወንድና ሴት አገልጋዮችን ቢደበድብ፤ ደግሞ እንዳሻው መብላት፤ መጠጣትና መስከር ቢጀምር፤ 46የዚያ አገልጋይ ጌታ ባሳሰበው ቀንና ባልጠረጠረው ሰዓት ይመጣበታል፤ ስለዚህ ይቈራርጠዋል፤ ዕድል ፈንታውንም ከማያምኑ ጋር ያደርጋል።

47“የጌታውን ፍላጎት እያወቀ የማይዘጋጅና ፈቃዱን የማያደርግ አገልጋይ እርሱ ክፉኛ ይገረፋል።” 48ነገር ግን ይህን ሳያውቅ ቀርቶ መገረፍ የሚገባውን ያህል ያደረገ አገልጋይ በጥቂቱ ይገረፋል። ብዙ ከተሰጠው ሁሉ ብዙ ይፈለግበታል፤ ብዙ ዐደራም ከተቀበለም ብዙ ይጠበቅበታል።

ሰላም ሳይሆን መለያየት

12:51-53 ተጓ ምብ - ማቴ 10:34-36

49“እኔ የመጣሁት በምድር ላይ እሳት ለመለኮስ ነው፤ አሁኑኑ ቢቀጣጠል ምንኛ ደስ ባለኝ! 50ነገር ግን የምጠመቀው ጥምቀት አለኝ፤ እስኪፈጸምም ድረስ እንዴት ተጨንቄአለሁ? 51በምድር ላይ ሰላምን ለማምጣት የመጣሁ ይመስላችኋል? አይደለም፤ እሳችኋለሁ፤ እኔ የመጣሁት ለመለያየት ነው።” 52ከአሁን ጀምሮ እርስ በርስ የተለያዩ በአንድ ቤተ ሰብ ውስጥ አምስት ሰዎች ይኖራሉ፤ ሁለቱ በሦስቱ ላይ፤ ሦስቱም በሁለቱ ላይ ተነሥተው ይለያያሉ፤ 53አባት በወንድ ልጁ ላይ፤ ወንድ ልጅም በአባቱ ላይ፤ እናት በሴት ልጇ ላይ፤ ሴት ልጅም በእናቷ ላይ፤ አማት በምራቷ ላይ፤ ምራቷም በአማቷ ላይ ተነሥተው ይለያያሉ።”

ዘመናትን መመርመር

54ደግሞም ለሕዝቡ እንዲህ አለ፤ “ደመና በምዕራብ በኩል ሲወጣ ስታዩ ወዲያው፤ ዝናብ ሊመጣ ነው ትላላችሁ፤ እንደዚያም ይሆናል፤ 55የደቡብ ነፋስም ከደቡብ በኩል ሲነፍስ፤ ቀኑ ሞቃት ይሆናል ትላላችሁ፤ እንደዚያም ይሆናል።” 56እናንተ ግብዝቶ፤ የምድሩንና የሰማየን መልክ መመርመር ታውቁበታላችሁ፤ ታዲያ ይህን የአሁኑን ዘመን መመርመር እንዴት ተሳናችሁ?

57“ታዲያ ራሳችሁ ትክክለኛ የሆነውን

12:42 ሉቃ7:13
12:46 ቀ40
12:47 ዘጸ25:2
12:48 ዘሌ5:17፤ ዘኀ15:27-30
12:50 ማር10:38፤ ዮሐ19:30
12:53 ማገ7:6፤ ማቴ10:21
12:54 ማቴ16:3

ነገር ለምን አትፈርዱም? 58ከባላጋራህ ጋር ወደ ዳኛ ፊት ለመቅረብ ስትሄድ፤ ገና በመንገድ ላይ ሳለህ ለመታረቅ ጥረት አድርግ፤ አለበ ለዚያ ጉትቶ ወደ ዳኛው ይወስድሃል፤ ዳኛ ውም ለመኮንኑ አሳልፎ ይሰጥሃል፤ መኮን ነም ወደ ወሃኒ ይጥልሃል፤ 59እልሃለሁ፤ የመ ጨረሻዋን ሳንተምራ እስክትከፍል ድረስ ከዚያ አትወጣም።

የንስሐ ጥሪ

13 በዚህ ጊዜ መጥተው፤ ጳላጦስ ደማቸውን ከመሥዋዕታቸው ጋር ስለደባለቀው ስለገሊላ ሰዎች ያወራለት ሰዎች በዚያ ነበሩ። 2እርሱም እንዲህ መለሰላቸው፤ “ታዲያ እነዚህ የገሊላ ሰዎች ይህ ሥቃይ የደረሰባቸው ከሌሎች የገሊላ ሰዎች ሁሉ ይልቅ ገጠአተኞች ስለ ነበሩ ይመስላችኋል? 3አይደለም እሳችኋለሁ፤ ንስሐ ካልገባችሁ ሁላችሁ እንደዚሁ ትጠፋላችሁ። 4ወይም ደግሞ በስሊሆም ግንብ ተንደባቸው የሞቱት ዐሥራ ስምንት ሰዎች በኢየሩሳሌም ከሚኖሩት ሰዎች ሁሉ ይልቅ በደለኞች ስለ ነበሩ ይመስላችኋል? 5አይደለም፤ እሳችኋለሁ፤ ንስሐ ካልገባችሁ ሁላችሁ እንደዚሁ ትጠፋላችሁ።”

6ደግሞም እንዲህ ሲል ይህን ምሳሌ ተናገረ፤ “አንድ ሰው በወይኑ ዕርሻ ቦታ የተተከለች አንዲት የበለሰ ተክል ነበረችው፤ እርሱም ፍሬ ሊፈልግባት መጥቶ ምንም አላገኘም።” 7የወይኑ አትክልት ሠራተኛውንም፤ “እነሆ፤ ፍሬ ለማግኘት ልፈልግባት ሦስት ዓመት ወደዚያ ባለስ መጣኛ ምንም አላገኘሁም፤ ስለዚህ ቀረጣት፤ ለምን ዐፈሩን በከንቱ ታግጥጣለች?” አለው።

8“እርሱ ግን እንዲህ ሲል መለሰለት፤ ጌታ ሆይ፤ ዙሪያዋን እስክኩተኩ ትላትና ፍግ እስከማደርግላት ድረስ ለዘንድሮ ብቻ ተዋት፤ 9ለከርሞ ካፈራች መልካም ነው፤ አለበለዚያ ትቈርጣታለህ።”

አንዲት ጉጣ ሴት በሰንበት ቀን ተፈወሰች

10ኢየሱስ በሰንበት ቀን በአንድ ምክራብ ያስተምር ነበር። 11በዚያም የድካም መንፈስ ዐሥራ ስምንት ዓመት ሙሉ አካለ ስንኩል ያደረጋት አንዲት ሴት ነበረች፤ እርሷም ከመጥባጣ የተነሣ ፈጽሞ ቀና ማለት አትችልም ነበር። 12ኢየሱስም ባያት ጊዜ ጠራትና፤ “አንቺ ሴት፤ ከሕመምሽ ነጻ ወጥተሻል” አላት፤ 13እጁንም በላይዋ ጫነ፤ እርሷም ወዲያው ቀጥ ብላ ቆመች፤ እግዚአብሔርንም አመሰግነች።

14የምክሩ ራሱ አለቃ ግን፤ ኢየሱስ በሰንበት

59 ግሪኩ ለጥፋጥ ይላል

ቀን ስለ ፈወሰ ተቈጥቶ ሕዝቡን፤ “ሥራ ሊሠራባቸው የሚገባ ስድስት ቀኖች አሉ፤ ስለዚህ በእነዚያ ቀኖች እየመጣችሁ ተፈወሱ እንጂ በሰንበት ቀን አይደለም” አላቸው።

15ጌታም መልሶ እንዲህ አለው፡ “እናንተ ግብዥ፤ ከእናንተ መካከል አንድ ሰው በሬውን ወይም አህያውን በሰንበት ቀን ከማይረዩው ፈትቶ ውሃ ሊያጠጣ ይወስደው የለምን? 16ታዲያ፤ ይህች ሴት የአብርሃም ልጅ ሆና ሳለች ዐሥራ ስምንት ዓመት ሙሉ በሰይጣን ታስራ ስትኖር፤ ከዚህ እስራት በሰንበት ቀን መፈታት አይገባት ምን?”

17ይህን በተናገረ ጊዜ ተቃዋሚዎቹ ሁሉ ዐፈሩ፤ ሕዝቡ ሁሉ ግን እርሱ ባደረገው ድንቅ ሥራ ሁሉ ደስ አላቸው።

የሰናፍጭ ቅንጣትና የእርሾ ምሳሌ

13:18:19 ተጓ ምብ - ማር 4:30-32
13:18-21 ተጓ ምብ - ማቴ 13:31-33

18ከዚያም ኢየሱስ እንዲህ አለ፡ “የእግዚአብሔር መንግሥት ምን ትመስላለች? ከም ንስ ጋር ላመሳስላት? 19አንድ ሰው ወስዶ በዕርሻው ውስጥ የዘራትን የሰናፍጭ ቅንጣት ትመስላለች፤ አድጋ ዛፍ ሆነች፤ የሰማይ ወፎችም በቅርንጫፎቿ ላይ ሰፈሩ።”

20ደግሞም እንዲህ አለ፡ “የእግዚአብሔርን መንግሥት ከምን ጋር ላመሳስላት? 21አንዲት ሴት ወስዳ በሙሉ እስኪሰካ ድረስ በዛ ካለዕዳቱት ጋር የደባለቀችውን እርሾ ትመስላለች።”

ጠባቢ በር

22ከዚያ በኋላ ኢየሱስ ወደ ኢየሩሳሌም እያመራ ሳለ፤ በሚያልፍባቸው ከተሞችና መንደሮች ኢየሱስ ማረፊያ አወጣ። 23አንድ ሰውም ቀርቦ፤ “ጌታ ሆይ፤ የሚድኑት ጥቂት ሰዎች ብቻ ናቸውን?” አለው።

እርሱም እንዲህ አላቸው፡ 24“በጠባቢ በር ለመግባት ተጣጣሩ፤ እሳችኋለሁ፤ ብዙዎች ለመግባት ይፈልጋሉ ነገር ግን አይሆንላቸውም፤ 25የቤቱ ባለቤት ተነሥቶ በሩን ከቈለፈ በኋላ በውጭ ቆማችሁ፤ ጌታ ሆይ፤ ክፈትልን እያላችሁ በሩን ማንኳኳት ትጀምራላችሁ።

“እርሱ ግን፤ ማን እንደ ሆናችሁና ከየት እንደ መጣችሁ አላውቅም ብሎ ይመልስ ላችኋል።

26“እናንተም፤ ከአንተ ጋር አብረን በልተናል፤ ጠጥተናል፤ በአደባባያችንም አስተምረሃል ትላላችሁ።

27“እርሱም፤ እሳችኋለሁ፤ ማን

13:16 ማቴ 4:10፤ ሉቃ 3:8
13:17 እ.ቤ 4:6
13:18 ማቴ 3:2፤ 13:24
13:19 ማቴ 13:32፤ ሉቃ 17:6
13:21 1ቆሮ 5:6
13:22 ሉቃ 9:51
13:24 ማቴ 7:13
13:25 ማቴ 7:23፤ 25:10-12

እንደሆናችሁ ሁና ከየት እንደመጣችሁ አላውቅም፤ እና ንት ዐመፀኞች ሁሉ ከእኔ ራቁ ይላል።

28“አብርሃምን፤ ይስሐቅንና ያዕቆብን፤ ነቢያትንም ሁሉ በእግዚአብሔር መንግሥት ውስጥ ስታዩ፤ እናንተ ግን ወደ ውጭ ተጥላችሁ ስትቀሩ በዚያን ጊዜ ልቅሶና ጥርስ ማፋጨት ይሆናል። 29ሰዎች ከምሥራቅ፤ ከምዕራብ፤ ከሰሜንና ከደቡብ መጥተው በእግዚአብሔር መንግሥት በማእድ ይቀመጣሉ። 30እነሆ፤ ከኋለኞች መካከል ፊተኞች የሚሆኑ፤ ከፊተኞች መካከልም ኋለኞች የሚሆኑ አሉ።”

ኢየሱስ ስለ ኢየሩሳሌም ዐዘነ

13:34:35 ተጓ ምብ - ማቴ 23:37-39
13:34:35 ማጣ - ሉቃ 19:41

31በዚያን ጊዜ ከፈረሳውያን አንዳንዶች መጥተው፤ “ሂሮድስ ሊገድልህ ስለሚፈልግ ተነሥተህ ከዚህ ሂድ” አሉት።

32እርሱም እንዲህ አላቸው፤ “ሂዳችሁ ለዚያ ቀበሮ፤ እነሆ፤ ዛሬና ነገ አጋንንትን አወጣለሁ፤ ሕመምተኞችን እፈውሳለሁ፤ በሦስተኛውም ቀን ከግቢ እደርሳለሁ ብሎአል በሉት። 33ይሁን እንጂ ነቢይ ከኢየሩሳሌም ውጭ ይሞት ዘንድ አይገባምና ዛሬና ነገ፤ ከነገ ወዲያም ወደዚያው ጉዞዬን እቀጥላለሁ።

34“ኢየሩሳሌም፤ ኢየሩሳሌም ሆይ፤ ነቢያትን የምትገድዩ፤ ወደ አንቺ የተላኩትንም በድንጋይ የምትወግሪ፤ ዶሮ ጫጩቶቿን በክንፎቿ ሥር እንደምትሰበስብ፤ ልጆችሽን ለመሰብሰብ ስንት ጊዜ ፈለግሁ፤ እናንተ ግን እምቢ አላችሁ። 35እነሆ፤ ቤታችሁ ወና ሆኖ ቀርቶአል። እሳችኋለሁ፤ በጌታ ስም የሚመጣ የተባረከ ነው እስክትሉ ድረስ ከእንግዲህ አታዩኝም።”

ኢየሱስ በአንድ ፈረሳዊ ቤት

14:8-10 ማጣ - ምሳ 25:6-7

14 አንድ ሰንበት ቀን፤ ኢየሱስ ምግብ ሲባላ ከፈረሳውያን አለቆች አንዱ ወደ ነገረ ሰው ቤት በገባ ጊዜ፤ ሰዎች በዐይን ይከታተሉት ነበር። 2በዚያም በአካል እብጠት የሚሠቃይ አንድ ሰው ከፊት ለፊቱ ነበር። 3ኢየሱስም ሕግ ዐዋቂዎችንና ፈረሳውያንን፤ “በሰንበት ቀን ሕመምተኞችን መፈወስ ተገቢ ነው ወይስ አይደለም?” ሲል ጠየቃቸው። 4እነርሱ ግን ዝም አሉ። እርሱም ሰውየውን ይዞ ፈወሰ ወና አስናበው።

፡21 ግሪኩ **ዮስት መስፈሪያ** (22 ሊቅር የሚያህል) ይላል

⁵ደግሞም፤ “ከእናንተ አንዱ፤ ልጄ^ሸ ወይም በሬው በሰንበት ቀን ጉድጓድ ቢገባበት ፈጥኖ የማያወጣው ማን ነው?” አላቸው። ስእነርሱም ለዚህ አንዳች መልስ ሊያገኙ አልቻሉም።

⁷ኢየሱስ ተጋባዦቹ የክብር ስፍራ ሲመርጡ ተመልክቶ፤ እንዲህ ሲል ይህን ምሳሌ ለእነርሱ ነገራቸው። ⁸“አንድ ሰው ሰርግ ቢጠራህ፤ በክብር ስፍራ አትቀመጥ፤ በክብር ከአንተ የሚበልጥ ሰው ተጠርቶ ከሆነ፤ ⁹ሁለታችሁንም የጋበዘው መጥቶ፤ ስፍራውን ‘ለዚህ ሰው ልቅቅለት’ ይልሃል፤ አንተም እያፈርህ ወደ ዝቅተኛው ስፍራ ትሄዳለህ።” ¹⁰ነገር ግን በተጠራህ ጊዜ ዝቅተኛውን ስፍራ አይተህ ተቀመጥ፤ ጋባዥህም ሲመጣ፤ ወዳጄ ሆይ፤ ወደ ላይ ከፍ በል ይልሃል፤ አንተም በዚያን ጊዜ አብረውህ በማእድ በተቀመጡ ሰዎች ሁሉ ፊት ትከበራለህ።” ¹¹ምክንያቱም ራሱን ከፍ ከፍ የሚያደርግ ሁሉ ዝቅ ይላል፤ ራሱንም ዝቅ ዝቅ የሚያደርግ ሁሉ ከፍ ይላል።”

¹²ኢየሱስም የጋበዘውን ሰው ደግሞ እንዲህ አለው፤ “የምሳ ወይም የእራት ግብዣ በምታደርግበት ጊዜ፤ በአጻፋው እንዳይጋብዙህና ብድራትን እንዳይመልሱልህ፤ ወዳጆችህን ወይም ወንድሞችህን ወይም ዘመዶችህን ወይም ከበርቱ ጉረቤቶችህን አትጋብዝ።” ¹³ነገር ግን ግብዣ ባዘጋጀህ ጊዜ ድኸችን፤ አካለ ስንኩሎችን፤ ሽባዎችንና ዐይነ ስወሮችን ጥራ፤ ¹⁴ትባረካለህም። እነዚህ ብድር ሊመልሱልህ ስለማይችሉ፤ በጻድቃንም ትንሣኤ ብድራትህ ይመለስልሃል።”

የትልቅ ግብዣ ምሳሌነት

14:16-24 ማመ - ማቴ 22:2-14

¹⁵ከኢየሱስ ጋር በማእድ ከተቀመጡት መካከል አንዱ ይህን ሰምቶ “በእግዚአብሔር መንግሥት ቀርቦ ከማእድ የሚበላ ብዕዕ ነው” አለው።

¹⁶ኢየሱስም እንዲህ አለው፤ “አንድ ሰው ትልቅ ግብዣ አዘጋጅቶ ብዙ ሰው ጠራ፤ ¹⁷የግብዣውም ሰዓት በደረሰ ጊዜ የተጋ በዙትን እንግዶች፤ እነሆ፤ ሁሉም ነገር ተዘጋጅቶአልና ኑ ብሎ እንዲጠራ አገልጋዩን ላከባቸው።

¹⁸“ነገር ግን ሁሉም የየራሳቸውን ምክንያት ይፈጥሩ ጀመር፤ አንደኛው፤ ገና አሁን መሬት ስለ ገዛሁ ሃጂ ማየት አለብኝ፤ እባ ክህ፤ ይቅርታ አድርግልኝ አለው።

¹⁹“ሌላኛውም፤ ‘አምስት ጥማድ በሬዎች

14:11 ማቴ23:12
14:13 ቍ21
14:14 ሐሥ24:15
14:15 ኢሳ25:6፤
ማቴ3:2፤26:29፤
ሉቃ13:29፤ፈላ19:9

ገዝቻለሁ፤ እነርሱን ልፈትናቸው ስለ ሆነ እባክህ ይቅርታ አድርግልኝ” አለ።

²⁰“ሌላው ደግሞ፤ ‘ገና መሸራ ስለሆንሁ ልመጣ አልችልም’ አለ።

²¹“አገልጋዩም ተመልሶ መጥቶ ይህንኑ ለጌታው ነገረው። በዚህን ጊዜ የቤቱ ጌታ ተቈጥቶ አገልጋዩን፤ ‘ቶሎ ብለህ ወደ ከተማው አውራ ጌዳናዎችና መተላለፊያ መንገዶች ውጣ፤ ድኸችንና አካለ ስንኩሎችን፤ ዐይነ ስወሮችንና ዐንካሶችን ወደዚህ አስገባቸው’ አለው።

²²“አገልጋዩም፤ ‘ጌታዬ፤ ያዘዝኸው ሁሉ ተፈጽሟል፤ ገና አሁንም ቦታ አለ’ አለው።

²³“ጌታውም አገልጋዩን፤ ‘ወደ ጌዳናዎችና ወደ ገጠር መንገዶች ውጣ፤ ቤቴም እንዲሞላ ያገኘኸውን ሁሉ በግድ አምጥተህ አስገባ፤” ²⁴እሳችኋለሁና ከተጋበዙት ከእነዚያ ሰዎች መካከል አንድ ሰው እንኳ ግብዣዬን አይቀምስም አለው።”

ደቀ መዝሙር መሆን የሚያስከፍለው ዋጋ

²⁵ብዙ ሕዝብ አብሮት እየተጓዙ ሳለ፤ ኢየሱስ ዘወር ብሎ እንዲህ አላቸው፤ ²⁶“ወደ እኔ የሚመጣ ሁሉ አባቱንና እናቱን ሚስቱንና ልጆቹን፤ ወንድሞቹንና እናቶቹን፤ የራሱንም ሕይወት እንኳ ሳይቀር ባይጠላ፤ ደቀ መዝሙራ ሊሆን አይችልም፤ ²⁷የራሱንም መስቀል ተሽክሞ የማይከተለኝ ደቀ መዝሙራ ሊሆን አይችልም።

²⁸“ከእናንተ አንድ ሰው ሕንጻ ለመሥራት ቢፈልግ፤ መደምደም መቻል አለመቻሉን በመጀመሪያ ተቀምጦ ዋጋውን የማይተምን ማን ነው? ²⁹መሠረቱን ጥሎ መደምደም ቢያቅተው፤ ያዩት ሁሉ ይዘባበ ቱበታል፤ ³⁰እንዲህም ይላሉ፤ ‘ይህ ሰው ማንጽ ጀምሮ ነበር፤ መደምደም ግን አቃ ተው።’

³¹“ወይም አንድ ንጉሥ ከሌላው ንጉሥ ጋር ጦርነት ሊገጥም በሚነሣበት ጊዜ፤ ሃያ ሺህ ሰራዊት አስከትቶ የሚመጣበትን ንጉሥ፤ በዐሥር ሺህ ሰራዊት መመከት እንደሚችል ተቀምጦ የማይመክር ማን ነው? ³²መቋቋም የማይችል ከሆነ፤ ሌላው ንጉሥ ገና ሩቅ ሳለ፤ መልእክተኞች ልኮ ዕርቅ ይጠይቃል።” ³³እንደዚሁም፤ ከእናንተ ማንም ያለውን ሁሉ የማይተው፤ ደቀ መዝሙራ ሊሆን አይችልም።

³⁴“ጨው መልካም ነው፤ ጨው ጣዕሙን ካጣ ግን እንዴት ተመልሶ የጨውነት ጣዕም ሊኖረው ይችላል?

³⁵ አንዳንድ ቅጂዎች ለሆው ይላሉ

14:21 ቍ13
14:24 ማቴ21፤
43፤ሐሥ 13:46
14:26 ማቴ10፤
37፤ዮሐ12:25
14:27 ማቴ10፤
38፤ሉቃ9:23
14:33 ፈላ37:8
14:34 ማቴ9:50

³⁵ለመሬትም ሆነ ለማዳበሪያነት የማይጠቅም በመሆኑ ወደ ውጭ ይጣላል።
“ሰሚ ጆሮ ያለው ይስማ።”

የጠፋው በግ ምሳሌ

15:4-7 ተጓ ምብ - ማቴ 18:12-14

15 አንድ ቀን፣ ቀረጥ ሰብሳቢዎችና “ነጢአተኞች” ሁሉ ሊሰሙት በዙሪያው ተሰበሰቡ። ጌሬሳውያንና ጸሐፍትም፣ “ይህ ሰው ኅጢአተኞችን ይቀበላል፤ ከእነርሱም ጋር ይበላላል” እያሉ አጥረመረሙ።

³ኢየሱስም እንዲህ ሲል ይህን ምሳሌ ነገረቸው፤ ⁴ባእናንተ መካከል አንዱ መቶ በነች ቢኖሩትና ከእነርሱ አንዱ ቢጠፋ በት፣ ዘጠና ዘጠኙን በሜዳ ላይ ጥሎ የጠፋውን እስኪያገኝ ድረስ ሊፈልገው የማይሄድ ማን ነው? ⁵ባገኘውም ጊዜ ደስ ብሎት በጫንቃው ተሸክሞ፣ ⁶ወደ ቤቱ ይመለሳል፤ ወዳጆቹንና ሃረቤቶቹንም በአንድነት ጠርቶ፣ የጠፋውን በጌን አግኝቻለሁና ከእኔ ጋር ደስ ይበላችሁ” ይላቸዋል። ⁷እሳችኋለሁ፤ እንደዚሁም ንስሐ ከማያስፈልጋቸው ከዘጠና ዘጠኝ ጽድቃን ይልቅ፣ ንስሐ በሚገባ በአንድ ኅጢአተኛ በሰማይ ደስታ ይሆናል።

የጠፋው ሳንቲም ምሳሌ

⁸“ወይም ዐሥር የብር ሳንቲሞች ያላት ሴት ከዐሥሩ አንዱ ቢጠፋባት፣ እስክታገኘው ድረስ መብራት አብርታ፣ ቤቷን ጠርጋ፣ አጥብቃ የማትፈልግ ሴት ማን ናት? ⁹ባገኘችውም ጊዜ ወዳጆቿንና ጐረቤቶቿን በአንድነት ጠርታ፣ ‘የጠፋብኝን የብር ሳንቲም አግኝቻለሁና ከእኔ ጋር ደስ ይበላችሁ’ ትላቸዋለች።” ¹⁰እሳችኋለሁ፤ እንደዚሁም ንስሐ በሚገባ በአንድ ኅጢአተኛ በእግዚአብሔር መላእክት ፊት ደስታ ይሆናል።

ጠፍቶ የተገኘው ልጅ ምሳሌነት

¹¹ደግሞም ኢየሱስ እንዲህ አላቸው፤ “አንድ ሰው ሁለት ልጆች ነበሩት። ¹²ከእነርሱም ታናሹ ልጅ አባቱን፣ ‘አባቴ ሆይ፣ ከሀብትህ ድርሻዬን ስጠኝ’ አለው፤ አባትየውም ሀብቱን ለልጆቹ አካፈላቸው።

¹³“ብዙም ቀን ሳይቁይ፣ ታናሹ ልጅ ድርሻውን ሁሉ ጠቅልሎ ወደ ሩቅ አገር ሄደ፤ በዚያም በማጋግጥነት ንብረቱን አባ ከነ።” ¹⁴እርሱም ያለውን ሁሉ ከጨረሰ በኋላ፣ በዚያ አገር ሁሉ ጽኑ ራብ ሆነ፤ ይቸገርም ጀመር። ¹⁵ስለዚህ ከዚያ አገር ነዋሪዎች አንዱን ተጠጋ፣ ሰውየውም ዐሣማ እንዲቀልብለት ወደ ዕርሻው ላከው። ¹⁶ዐሣማዎቹ

14:35 ማቴ5:13፤ ማቴ11:15
15:1 ሉቃ5:29
15:2 ማቴ9:11
15:3 ማቴ13:3
15:4 መዝ23፤ 119:176፤ኤር31:10፤ ሕዝ34:11-16፤ ሉቃ5:32፤19:10
15:6 ቀ፡9
15:7 ቀ፡10
15:9 ቀ፡6
15:10 ቀ፡7
15:11 ማቴ21:28
15:12 ቀ፡30፤ ዘጸ21:17
15:13 ቀ፡30፤ ሉቃ16:1
15:15 ዘሌ11:7
15:18 ዘሌ26:40፤ ማቴ3:2

የሚመጡትን ዐሣር እንኳ ለመብላት ይመኝ ነበር፤ ነገር ግን ይህን እንኳ የሚሰጠው ሰው አልነበረም።

¹⁷“ልብ በገዛ ጊዜ ግን እንዲህ አለ፤ ‘ስንቱ የአባቴ ሠራተኛ ምግብ ተርፎታል፤ እኔ ግን እዚህ በራብ ልሞት ተቃርቤአለሁ!’ ¹⁸ተነሥኜ ወደ አባቴ ልሂድና፣ እንዲህ ልበለሥ።” “አባቴ ሆይ፤ በሰማይና በአንተ ፊት በድያለሁ፤” ¹⁹ከእንግዲህ ልጅህ ተብዬ ልጠራ አይገባኝም፤ ከተቀጠሩት አገልጋዮችህ እንደ አንዱ ቀጠረኝ።” ²⁰ስለዚህም ተነሥቶ ወደ አባቴ ሄደ።

“ነገር ግን፣ እርሱ ገና ሩቅ ሳለ፣ አባተ አይቶት ራራለት፤ ወደ እርሱም እየረገጠ ሄዶ ዐቅፎ ሳመው።

²¹“ልጄም፣ ‘አባቴ ሆይ፤ በሰማይና በአንተ ፊት በድያለሁ፤ ከእንግዲህ ልጅህ ተብዬ ልጠራ አይገባኝም’ አለው።”

²²አባቴ ግን አገልጋዮቹን እንዲህ አላቸው፤ ‘ፈጥኛቸው ከሁሉ ምርጥ የሆነውን ልብስ አምጡና አልብሱት፤ ለጣቱ ቀለበት፣ ለእግሩም ጫማ አድርጉለት፤’ ²³የሰጣውንም ፍሪዳ አምጡና ዕረዳ፤ እንብላ፤ እንደሰት፤ ²⁴ይህ ልጄ ሞቶ ነበር፤ አሁን ግን ሕያው ሆኖአል፤ ጠፍቶም ነበር፤ ተገኝቶአል።” ከዚያም ይደሰቱ ጀመር።

²⁵“በዚህ ጊዜ ታላቁ ልጅ በዕርሻ ቦታ ነበረ፤ ከዚያም ተመልሶ ወደ ቤት በተቃረበ ጊዜ፣ የሙዚቃና የጭፈራ ድምፅ ሰማ፤ ²⁶እርሱም ከአገልጋዮቹ አንዱን ጠርቶ ነገሩ ምን እንደ ሆነ ጠየቀው። ²⁷አገልጋዩም፣ ‘ወንድምህ መጥቶአል፤ በሰ ላም በጤና ስለ መጣም አባትህ የሰጣውን ፍሪዳ ዐርዶለታል’ አለው።

²⁸“ታላቅ ወንድሙም ተቈጣ፤ ወደ ቤትም መግባት አልፈለገም፤ አባቱም ወደ ውጭ ወጥቶ እንዲገባ ለመነው።” ²⁹እርሱ ግን መልሶ አባቱን እንዲህ አለው፤ ‘እነሆ፣ ይህን ያህል ዘመን እንደ ባሪያ አገልግዬሃለሁ፤ ከትእዛዝም አንዱን እንኳ አላንደልሁም፤ አንተ ግን ከባልንጀሮቹ ጋር እንድደሰት እንዲት የፍየል ግልገል እንኳ አልሰጠኝ ኝም፤’ ³⁰ነገር ግን ይህ ልጅህ ንብረትህን ከጋለሞቶች ጋር አውድሞ ሲመጣ፣ የሰጣውን ፍሪዳ አረድህለት።”

³¹“አባቱም እንዲህ አለው፤ ‘ልጄ ሆይ፤ አንተ ሁልጊዜ ከእኔ ጋር ነህ፤ የእኔ የሆነው ሁሉ የአንተ ነው፤’ ³²ይህ ወንድምህ ግን ሞቶ ነበር፤ ሕያው ሆነ፤ ጠፍቶ ነበር ተገኘ፤

*21 እንጃንድ የጥንት ቅጂች ከተቀጠሩት አገልጋዮችህ እንኳ እንደ አንዱ ቋጥረህ ተቀበለኝ የሚል አላቸው

15:20 ዘፍ45:14፤ 15:46፤29፤ሐሥ20:37
15:21 መዝ51:4
15:22 ዘፍ41:42፤ ዘቅ3:4፤ራእ6:11
15:24 ቀ፡32፤ኤፌ2:1፤5፤14፤1ጢ5:6
15:28 ዮፍ4:1
15:30 ቀ፡12፤13፤ ዘፍ429:3
15:32 ቀ፡24፤ ማሌ3:17

ስለዚህ ደስ ሊለንና ፍሥሐ ልናደርግ ይገባናል።”

የብልጥ መጋቢ ምሳሌነት

16 ኢየሱስ ለደቀ መዛሙርቱ እንዲህ አለ፤ “አንድ ሀብታም ሰው አንድ መጋቢ ነበረው፤ ይኸው መጋቢ የሀብታሙን ሰው ንብረት እንደሚያባክን ለዚህ ሀብታም ሰው ወሬ ደረሰው። 2 ስለዚህ አስጠራውና፤ ‘ይህ የምስማብህ ምንድን ነው? ከእንግዲህ አንተ መጋቢ ልትሆነኝ ስለማትችል፤ የምታስተዳድረውን ንብረት መቁጣጠሪያ ሒሳብ አስረክብኝ’ አለው።

3 “መጋቢውም በልቡ እንዲህ አለ፤ ‘ጌታዬ ከመጋቢነት ሊሽረኝ ነው፤ ለማረስ ጐልበት የለኝም፤ መለመን ደግሞ ዐፍራሰሁ፤ ስለዚህ ምን ላድርግ? 4 ከመጋቢነት የተሻርሁ እንደ ሆነ ሰዎች በቤታቸው እንዲቀበሉኝ የማደርገውን ዐውቃለሁ።’

5 “ስለዚህ የጌታው ዕዳ ያለባቸውን ሰዎች እያንዳንዳቸውን ጠራ፤ የመጀመሪያውንም ሰው ‘የጌታዬ ዕዳ ምን ያህል አለብህ?’ አለው።

6 “እርሱም፤ ‘አንድ መቶ ማድታ ዘይት አለብኝ’ አለ።

“መጋቢውም፤ ‘የውል ወረቀትህን እንኳ፤ ቶሎ ተቀምጠህ ‘አምሳ ማድታ’ ብለህ ጻፍ’ አለው።

7 “ከዚያም ሌላውን፤ ‘አንተስ ስንት አለብህ?’ አለው።

“እርሱም፤ ‘አምሳ ዳውላት ስንዴ’ አለው።

“መጋቢውም፤ ‘የብድር ደብዳቤህን እንኳ፤ ‘አርባ ዳውላ’ ብለህ ጻፍ’ አለው።

8 ጌታውም አዋብባረውን መጋቢ በብል ጎነቱ አደነቀው፤ የዚህ ዓለም ልጆች ከመስሎቻቸው ጋር በሚኖራቸው ግንኙነት ከብር ሃን ልጆች ይልቅ ብልዎች ናቸውና። 9 ስለዚህ እሳችኋለሁ፤ የዚህ ዓለም ገንዘብ ባለቀ ጊዜ በዘላለም ቤት ተቀባይነት እንዲኖራችሁ፤ በዚህ ገንዘብ ወዳጆችን ለራሳችሁ አፍሩበት።

10 “በትንሽ ነገር ታማኝ የሆነ በትልቁም ይታመናል፤ በትንሽ ነገር ያልታመነ በትልቁም አይታመንም። 11 እንግዲህ፤ በዚህ ዓለም ሀብት ካልታመናችሁ፤ እውነተኛ ውንማ ሀብት ማን ዐደራ ብሎ ይሰጣችኋል? 12 በሌላው ሰው ሀብት ካልታመናችሁ፤ የራሳችሁ የሆነውን ሀብት ማን ይሰጣችኋል?

13 “በአንድ ጊዜ ሁለት ጌቶችን ማገልገል የሚችል ማንም ባሪያ የለም፤ አንዱን ጠልቶ ሌላውን ይወዳል፤ ወይም አን

16:1 ሉቃ15:30:30
16:8 መዝ17:14:መዝ18:26:የሐ12:36:ኤፌ5:8:1ተሰ5:5
16:9 ቍ11:13:ማቴ19:21:ሉቃ12:33
16:10 ማቴ25:21:23:ሉቃ19:17
16:11 ቍ9:13
16:13 ቍ9:11:ማቴ6:24

ዱን ይጠጋል፤ ሌላውን ይንቃል። የእግዚአብሔርም የገንዘብም ባሪያ መሆን አትችሉም።”

14 ገንዘብ የሚወዱ ፈራሳውያን ይህን ሁሉ ሰምተው በኢየሱስ አፌዙበት። 15 እርሱም እንዲህ አላቸው፤ “እናንተ በሰዎች ፊት ራሳችሁን የምታጸድቁ ናችሁ፤ እግዚአብሔር ግን ልባችሁን የውቃል፤ በሰዎች ዘንድ የከበረ፤ በእግዚአብሔር ፊት የረከሰ ነውና።

16 “ሕግና ነቢያት እስከ ዮሐንስ ድረስ ሲነገሩ ኖረዋል፤ ከዚያ በኋላ ግን የእግዚአብሔር መንግሥት የምሥራች ተሰብኦአል፤ ሰውም ሁሉ ወደዚያ ለመግባት ይሻማል። 17 ነገር ግን ከሕግ አንዲት ነጥብ ከምትወድቅ ሰማይና ምድር ቢያልፍ ይቀላል።

18 “ሚስቱን ፈቶ ሌላይቱን የሚያገባ ሁሉ ያመነገራል፤ ከባሏ የተራታችውንም ሴት የሚያገባ ያመነዝራል።”

ሀብታሙ ሰውና አልዓዛር

19 ደግሞም ኢየሱስ እንዲህ አለ፤ “ሐምራዊና ቀጭን በፍታ የለበሰ፤ በየቀኑም በተድላ ደስታ የሚኖር አንድ ሀብታም ሰው ነበረ። 20 በአንጻሩም፤ መላ ሰውነቱ በቀሩስል የተወረረ አንድ አልዓዛር የሚባል ድኻ በዚህ ሀብታም ሰው ደጃፍ ይተኛ ነበር፤ 21 ከሀብታሙ ሰው ማእድ የወደቀውን ፍርፋሪ እንኳ ሊመገብ ይመኝ ነበር፤ ውሾችም ሳይቀሩ መጥተው ቀሩስ ሉን ይልሱ ነበር።

22 “ይህም ድኻ ሞተ፤ መላእክትም ወደ አብርሃም ዕቅፍ ወሰዱት። ሀብታሙም ሰው ደግሞ ሞቶ ተቀበረ። 23 በሲኦልም እየተሠቃየ ሳለ ቀና ብሎ ከሩቅ አብርሃምን አየ፤ አልዓዛርንም በዕቅፉ ይዞት አየ። 24 እርሱም፤ ‘አብርሃም አባት ሆይ፤ ራራልኝ፤ በዚህ ነበልባል እየተሠቃየሁ ስለ ሆነ፤ አልዓዛር የጣቱን ጫፍ ውሃ ነክሮ ምሳሲን እንዲያቀዘቅዝልኝ እባክህ ሳክልኝ’ እያለ ጮኸ።

25 “አብርሃም ግን እንዲህ አለው፤ ‘ልጄ ሆይ፤ አንተ በምድራዊ ሕይወትህ ዘመን መልካም ነገሮችን እንደ ተቀበልህ፤ አልዓዛርም ደግሞ ክፉ ነገሮችን እንደ ተቀበለ አስታውስ፤ አሁን ግን እርሱ እዚህ ሲጽናና፤ አንተ በሥቃይ ላይ ትገኛለህ። 26 ከሁሉ

ሉም በላይ ከዚህ ወደ እናንተ ለማለፍ የሚፈልጉ እንደማይችሉ፤ እዚያ ያሉትም

16:14 ሉቃ23:35:1ጠጥ3:3
16:15 ሉቃ10:29:ራእ2:23
16:16 ማቴ4:23:5:17:11:12:13
16:17 ማቴ5:18
16:18 ማቴ5:31:32:19:9:ማር10:11:1
16:19 ሕዝ16:49
16:20 ሐሥ3:2
16:21 ማቴ15:27:ሉቃ15:16
16:24 ቍ30:ማቴ5:22:ሉቃ3:8
16:25 መዝ17:14:ሉቃ6:21:24:25

16 ምናልባት 3 ሺህ ሊታር ይሆናል
17 ምናልባት 35 ሺህ ሊታር ይሆናል

ደግሞ ወደ እኛ እንዳይሻገሩ፤ በእኛና በእናንተ መካከል ትልቅ ገደል ተደርጎአል።”

27 “እርሱም እንዲህ አለ፤ ‘አባት ሆይ፤ እንግዲያውስ አልዓዘርን ወደ አባቴ ቤት እንድትሰደው እለምንግለሁ።’ 28 አምስት ወንድሞች ስላሉኝ፤ እነርሱም ወደዚህ የሥቃይ ስፍራ እንዳይመጡ ያስጠንቅቃቸው።”

29 “አብርሃም ግን፤ ‘ሙሴና ነቢያት አሏቸው፤ እነርሱን ይስሙ’ አለው።

30 “እርሱም፤ ‘አብርሃም አባት ሆይ፤ እን ደዚህ አይደለም፤ አንድ ሰው ከሙታን ተነሥቶ ቢሄድላቸው ንስሐ ይገባሉ’ አለ።

31 አብርሃምም፤ ‘ሙሴንና ነቢያትን የማይሰሙ ከሆኑ አንድ ሰው ከሙታን ቢነሣ እንኳ አያ ምኑም’ አለው።

ገጠአት፤ እምነት፤ ጎሳፊነት

17 ኢየሱስ ደቀ መዛሙርቱን እንዲህ አላቸው፤ “ሰዎችን የሚያስናክል መምጣቴ አይቀርም፤ ነገር ግን ለመሰናክሉ መምጣት ምክንያት ለሚሆን ለዚያ ሰው ወዮለት። 2 ይህ ሰው ከእነዚህ ከታናናሾች አንዱን ከሚያሰናክል፤ የወፍሬም ድንጋይ በዐንገቱ ታስሮ ወደ ባሕር ቢጣል ይሻለው ነበር። 3 ስለዚህ ለራሳችሁ ተጠንቀቁ።

“ወንድምህ ቢበድል ገሥጸው፤ ቢጸጸት ይቅር በለው። 4 በቀን ሰባት ጊዜ ቢበድልህና ሰባት ጊዜ፤ ‘ተጸጽቻለሁ’ እያለ ወደ አንተ ቢመለስ ይቅር በለው።”

5 ሐዋርያትም ጌታን፤ “እምነታችንን ጨምርልን” አሉት።

6 ጌታም፤ “የሰናፍጭ ቅንጣት የምታህል እምነት ቢኖራችሁ፤ ይህን ሸላ፤ ‘ተነቅለህ ባሕር ውስጥ ተተክል’ ብትሉት ይታዘዝላችኋል” አላቸው።

7 ደግሞም ኢየሱስ እንዲህ አለ፤ “ከእናንተ መካከል አንድ ሰው ዐራሽ ወይም በግ ጠባቂ የሆነ አገልጋይ ቢኖረው፤ ከዕርሻ የተመለሰውን አገልጋዩን፤ ‘ቶሎ ወደ ማእድ ቅረብ’ ይለዋልን? 8 ከዚህ ይልቅ፤ ‘እራቴን እንድብላ አዘጋጅልኝ፤ እኔ እስከበላና እስከጠጣ ድረስ ታጥቀህ አገልግለኝ፤ ከዚያ በኋላ አንተ ደግሞ ትበላለህ፤ ትማጣለህ’ አይለውምን? 9 እንግዲህ ይህ ሰው፤ አገልጋዩ የታዘዘውን በመፈጸሙ መልሶ ያመሰግናልን? 10 ስለዚህ እናንተም የታዘዘችሁትን ሁሉ ባደረጋችሁ ጊዜ፤ ‘ከቀጥር የማንገባ አገልጋዮች ነን፤ ልናደርገው የሚገባንን ተግባር ፈጽመናል በሉ።”

16:28 ሐሥ24:0፤ 20:23፤1 ተሰ4:6
16:29 ሉቃ4:17፤ 24:27:44 ዮሐ1:45፤ 5:45-47፤ ሐሥ15:21
16:30 ቀ፡24፤ ሉቃ3:8
17:1 ማቴ5:29፤ ማቴ18:7
17:2 ማቴ5:29፤ ማቴ10:24፤ ሉቃ10:21
17:3 ማቴ18:15፤ ኤፌ4:32፤ ቈላ3:13
17:4 ማቴ18፤ 21:22
17:5 ማጥ6:30፤ ሉቃ7:13
17:6 ማቴ13:31፤ 17:20፤21፤21፤ ማጥ9:23፤ ሉቃ13:19
17:8 ሉቃ12:37
17:10 1ቀጥ9:16

17:11 ሉቃ9:51፤ 52፤ ዮሐ4:34
17:12 ዘፈ13:45፤ 46፤ ማቴ8:2
17:13 ሉቃ5:5
17:14 ዘፈ14:2፤ ማቴ8:4
17:15 ማቴ9:8
17:16 ማቴ10:5
17:19 ማቴ9:22
17:20 ማቴ3:2
17:21 ቀ፡23
17:22 ማቴ8:20፤ ሉቃ5:35
17:23 ማቴ24፤ 23፤ ሉቃ21:8
17:24 ማቴ24:27
17:25 ማቴ16፤ 21፤ ማጥ13:30፤ ሉቃ9:22፤ 18:32፤21:32
17:26 ዘፍ6:5-8፤7:6-24

ከለምጽ የነጹ ዐሥር ሰዎች

11 ከዚህም በኋላ ኢየሱስ ወደ ኢየሩሳሌም ሲሄድ፤ በሰማርያና በገሊላ ድንበር በነጹ ዐለፈ፤ 12 ወደ አንድ መንደር እንደገባም ለምጽ፤ የያዛቸው ዐሥር ሰዎች አገኙት፤ እነርሱም በርቀት ቆመው፤ 13 በታላቅ ድምፅ፤ “ኢየሱስ፤ ጌታ ሆይ፤ ራራልን!” አሉት።

14 እርሱም ባያቸው ጊዜ፤ “ሂዱና ራሳችሁን ለካህናት አሳዩ” አላቸው። እነርሱም ወደዚያው በመሄድ ላይ ሳሉ ነጹ።

15 ከእነርሱም አንዱ መፈወሱን ባየ ጊዜ በታላቅ ድምፅ እጄንጠብቅን እያከበረ ተመለሰ፤ 16 በኢየሱስም እግር ላይ በፊቱ ተደፍቶ አመሰገነው፤ ይህም ሰው ሳምራዊ ነበረ።

17 ኢየሱስም እንዲህ ሲል ጠየቀው፤ “የነጹት ዐሥር ሰዎች አልነበሩምን? ታዲያ፤ ዘጠኙ የት ደረሰ? 18 ከዚህ ከባድ ሰው በስተቀር ተመልሰው እግዚአብሔርን የሚያመሰግኑ የሉም ማለት ነውን?”። 19 ሰው የውንም፤ “ተነሥተህ ሂድ፤ እምነትህ አድኖሃል” አለው።

የእግዚአብሔር መንግሥት መምጣት

17:26:27 ተን ምብ - ማቴ 24:37-39

20 ፈረሳውያን የእግዚአብሔር መንግሥት መቼ እንደምትመጣ ኢየሱስን በጠየቁት ጊዜ እንዲህ ሲል መለሰላቸው፤ “የእግዚአብሔር መንግሥት በሚታዩ ምልክቶች አትመጣም፤ 21 ሰዎችም፤ ‘እዚህ ነው’ ወይም ‘እዚያ ነው’ ማለት አይችሉም፤ እነሆ፤ የእግዚአብሔር መንግሥት መጣክላችሁን ናትና።”

22 ለደቀ መዛሙርቱም እንዲህ አላቸው፤ “ከሰው ልጅ ቀኖች አንዱን ለማየት የምትመኙበት ጊዜ ይመጣል፤ ደግሞም አታዩትም። 23 ሰዎች፤ ‘እዚያ ነው’ ወይም ‘እዚህ ነው’ ይሏችኋል፤ ተከትላችኋቸውም አትሂዱ። 24 ምክንያቱም መብረቅ በርቆ ሰማዩን ከዳር እስከ ዳር እንደሚያበራ፤ የሰው ልጅም በሚመጣበት ቀን ልክ እንደዚሁ ይሆናል። 25 ነገር ግን ይህ ከመሆኑ በፊት የሰው ልጅ ብዙ መሠቃየትና በዚህም ትውልድ መናቅ ይኖርበታል።

26 “በኖኅ ዘመን እንደ ሆነው ሁሉ፤ በሰው ልጅ ዘመንም እንደዚሁ ይሆናል። 27 ኖኅ ወደ መርከብ እስከ ገባበት ቀን ድረስ ሰዎች ይበሉና ይጠጡ፤ ያገቡና ይጋቡ ነበር፤ የጥፋትም ውሃ መጥቶ ሁሉንም አጠፋቸው።

*12 የግሪኩ ቃል ከለምጽ ጋር ብቻ የተያያዘ ሳይሆን የተለያዩ የቁጽ በሽታዎችን ለመግለጽ ጥቅም ላይ ይውላል።
*21 ወይም በውስጣቸው

28“በሎጥ ዘመንም እንዲሁ ነበር፤ ሰዎች ይበሉና ይጠጡ፤ ይዘጉና ይሸጡ፤ ተክል ይተክሉና ቤት ይሠሩ ነበር፤ 29ሎጥ ከሰዶም በወጣበት ዕለት ግን እሳትና ዲን ከሰማይ ዘንቦ በሙሉ አጠፋቸው።

30“የሰው ልጅ በሚገለጥበትም ቀን እንደዚሁ ይሆናል። 31በዚያን ቀን በቤቱ ጣራ ላይ ያለ ማንም ሰው በቤቱ ወጥቶ ያለውን ንብረት ለመውሰድ አይውረድ፤ እንዲሁም በዕርሻ ቦታ ያለ ሰው ወደ ኋላው አይመለስ። 32የሎጥን ሚስት አስታውሱ። 33ሕይወቱን ለማስገባት የሚፈልግ ሁሉ ያጣታል፤ ሕይወቱን አሳልፎ የሚሰጥ ግን ያቈድታል። 34እሳችኋለሁ፤ በዚያች ሌሊት ሁለት ሰዎች በአንድ ዐልጋ ይተኛሉ፤ አንዱ ይወስዳል፤ ሌላው ይቀራል። 35ሁለት ሴቶች አብረው ይፈጫሉ፤ አንዷ ትወስዳለች፤ ሌላዋ ትቀራለች። 36ሁለት ሰዎች በዕርሻ ቦታ አብረው ይሆናሉ፤ አንዱ ይወስዳል፤ ሌላው ይቀራል።”

37እነርሱም መልሰው፤ “ጌታ ሆይ፤ የሚወሰዱት ወይም ነው?” አሉት።

እርሱም፤ “ጥንብ ባለበት አሞሮች ይሰበሰባሉ” አላቸው።

ተግታ የለመነችው መበለት ምሳሌነት

18 ደቀ መዛሙርቱ ሳይታክቱ ሁል ጊዜ መጸለይ እንደሚገባቸው ለማሳየት ኢየሱስ ይህን ምሳሌ ነገራቸው፤ እንዲሁም አላቸው፤ “በአንዲት ከተማ የሚኖር እግዚአብሔርን የማይፈራና ሰውን የማያከብር አንድ ዳኛ ነበረ። 3በዚያችው ከተማ የምትኖር አንዳንድ መበለት ነበረች፤ እርሷ፤ ‘ከባላጋራዬ ጋር ስላለብኝ ጉዳይ ፍረድልኝ’ እያለች ወደ እርሱ ትመላለስ ነበር።

4“ዳኛውም ለተወሰነ ጊዜ አልተቀበላትም ነበር፤ በኋላ ግን በልቡ እንዲህ አለ፤ ‘ምንም እግዚአብሔርን ባልፈራ፤ ሰውንም ባላከብር፤ 5ይህች መበለት ስለምትጨቀጭቀኝ እፈርድላታለሁ፤ አለበለዚያ ዘወትር እየተመላለስች ታሰለችኛለች።’

6ጌታም እንዲህ አለ፤ “ዐመፀኛው ዳኛ ያለውን ስሙ። 7እግዚአብሔርስ ቀንና ሌሊት ወደ እርሱ ለሚጮኹ ምርጦቹ አይፈርድላቸውምን? ከመጠን በላይስ ችላ ይላቸዋልን? 8እሳችኋለሁ፤ ፈጥኖ ይፈርድላቸዋል፤ ነገር ግን የሰው ልጅ በሚመጣበት ጊዜ በምድር ላይ እምነትን ያገኝ ይሆንን?”

የፈራሳዊውና የቀረጥ ሰብሳቢው ምሳሌነት

9ራሳቸውን እንደ ጻድቃን በመቀረጥ

17:28 ዘፍ19:1-28
17:30 ማቴ10:23:16:27:24:3:27:37:39:25:31:1
1ቆጮ17:1ተሰ
2:19:2ተሰ1:7:28:128:ጥ3:4:4
6:አ1:7
17:31 ማቴ24:17:18
17:32 ዘፍ19:26
17:33 ዮሐ12:25
17:35 ማቴ24:41
17:37 ማቴ24:28
18:1 ኢሳ40:31:1
ሉቃ11:5-8:1
ሉቃ11:4:1
12:12:ኤፌ6:18:3
4:2:1ተሰ5:17
18:3 ኢሳ1:17
18:5 ሉቃ11:8
18:6 ሉቃ7:13
18:7 ዘፀ22:23:1
መዝ88:1:1
ራእ6:10

ለሚመኩና ሌሎቹን በንቀት ዐይን ለሚመለከቱ ሰዎች እንዲህ ሲል ይህን ምሳሌ ነገራቸው፤ 10“ሁለት ሰዎች ሊጻልዩ ወደ ቤተ መቅደስ ወጡ፤ አንዱ ፈራሳዊ፤ ሌላው ቀረጥ ሰብሳቢ ነበሩ። 11ፈራሳዊውም ቆሞ ስለጥ ራሱ እንዲህ ይጻልይ ነበር፤ “እግዚአብሔር ሆይ፤ እኔ እንደ ሌላው ሰው ሁሉ ቀማኛ፤ ዐመፀኛ፤ አመንገራ፤ ይልቁንም እንደዚህ ቀረጥ ሰብሳቢ ባለመሆኔ አመሰግናለሁ፤ 12በሳምንት ሁለት ጊዜ እጸማለሁ፤ ከማገኘውም ሁሉ ዐሥራት አወጣለሁ።”

13“ቀረጥ ሰብሳቢው ግን በርቀት ቆሞ፤ ወደ ሰማይ ቀና ብሎ ማየት እንኳ አልፈለገም፤ ነገር ግን ደረቱን እየደቃ፤ ‘እግዚአብሔር ሆይ፤ እኔን ጎጠኝተኛውን ማረኝ’ ይል ነበር።

14“እሳችኋለሁ፤ ከፈራሳዊው ይልቅ ይኸኛው በእግዚአብሔር ዘንድ እንደ ጻድቅ ተቈጥሮ ወደ ቤቱ ተመለሰ፤ ራሱን ከፍ ከፍ የሚያደርግ ሁሉ ዝቅ ይላልና፤ ራሱን ዝቅ ዝቅ የሚያደርግ ግን ከፍ ይላል።”

ኢየሱስ ከሕፃናት ጋር

18:15-17 ተገ ፆጢ - ማቴ 19:13-15፤ ማር 10:13-16

15ኢየሱስ እንዲዳስሳቸው ሰዎች ሕፃናትን ወደ እርሱ ያመጡ ነበር፤ ደቀ መዛሙርቱም ይህን ባዩ ጊዜ ገሠጹቸው። 16ኢየሱስ ግን ሕፃናቱን ወደ ራሱ ጠርቶ እንዲህ አለ፤ “ሕፃናት ወደ እኔ እንዲመጡ ፍቀዱላቸው፤ አትከልክሷቸው፤ የእግዚአብሔር መንግሥት እንደነዚህ ሳሉት ናትና። 17እውነት እሳችኋለሁ፤ የእግዚአብሔርን መንግሥት እንደ ሕፃን የማይቀበል ሁሉ ከቶ አይገባባትም።”

ሀብታሙ የአይሁድ አለቃ

18:18-30 ተገ ፆጢ - ማቴ-19:16-29፤ ማር 10:17-30

18ከአይሁድ አለቆች አንዱ፤ “ቸር መምህር ሆይ፤ የዘላለምን ሕይወት ለመውረስ ምን ሳድርግ?” ሲል ጠየቀው።

19ኢየሱስም እንዲህ ሲል መለሰለት፤ “ስለ ምን ቸር ትለኛለህ? ከአንዱ ከእግዚአብሔር በቀር ቸር ማንም የለም፤ 20ኢታመ ንዝር፤ አትግደል፤ አትሰረቅ፤ በሐሰት አትመሸክር፤ አባትህንና እናትህን አክብር” የሚለውን ትእዛዝ ታውቃለህ።”

21ሰውየውም፤ “እነዚህንማ ከልጅነቴ ጀምራ ጠብቄአለሁ” አለው።

22ኢየሱስም ይህን በሰማ ጊዜ፤ “እንግዲያውስ አንድ ነገር ይቀርሃል፤ ያለህን ሁሉ

35 አንዳንድ ቅጂች ቀ 36 የላቸውም
311 ወይም ለራሱ

ሸጠህ ለድሾች ስጥ፤ በሰማይ መዝገብ ይኖርሃል፤ ከዚያም መጥተህ ተከተለኝ” አለው።

²³ ሰውየው ግን ይህን ሲሰማ፣ ብዙ ሀብት ስለ ነበረው በጣም ዐዘነ። ²⁴ ኢየሱስም ሰውየውን ተመልክቶ እንዲህ አለ፤ “ብዙ ሀብት ሳላቸው ወደ እግዚአብሔር መንግሥት መግባት እንዴት ጭንቅ ነው? ²⁵ ሀብታም ወደ እግዚአብሔር መንግሥት ከሚገባ ይልቅ ግመል በመርፌ ቀዳዳ ቢሾ ልክ ይቀላል።”

²⁶ ይህን የሰሙ ሰዎችም፣ “ታዲያ፣ ማን ሊድን ይችላል?” አሉ።

²⁷ ኢየሱስም፣ “በሰው ዘንድ የማይቻል በእግዚአብሔር ዘንድ ይቻላል” አለ።

²⁸ ዲጥሮስም፣ “እነሆ፣ እኛ ያለንን ሁሉ ትተን ተከተለንሃል” አለው።

²⁹ ኢየሱስም እንዲህ አላቸው፣ “እውነት አላችኋለሁ፤ ለእግዚአብሔር መንግሥት ብሎ ቤቱን ወይም ሚስቱን ወይም ወንድሞቹን ወይም ወላጆቹን ወይም ልጆቹን የተወ፣ ³⁰ በዚህ ዘመን ብዙ ዕጥፍ፣ በሚመጣው ዘመን የዘላለምን ሕይወት የማይቀበል ማንም የለም።”

ኢየሱስ ስለ ሞቱ ዳግመኛ ተናገረ

18:31-33 ተን ምብ - ማቴ 20:17-19፣ ማር 10:32-34

³¹ ኢየሱስም ዐሥራ ሁለቱን ደቀ መዛሙርት ለብቻ ወስዶ እንዲህ አላቸው፣ “እንግዲህ ወደ ኢየሩሳሌም ልንወጣ ነው፤ ነቢያት ስለ ሰው ልጅ የጻፉትም ሁሉ ይፈጸማል። ³² ለእኔህብ አሳልፈው ይሰጡታል፤ እነርሱም ያፌዙበታል፤ ያንገላቱታል፤ ይተፉበታል፤ ይገርፉታል፤ ከዚያም ይገድሉታል። ³³ እርሱም በሦስተኛው ቀን ከሙታን ይነሣል።”

³⁴ ደቀ መዛሙርቱ ግን ከዚህ ሁሉ የተረዱት አንድም ነገር አልነበረም፤ አባባሉም ተሰውሮባቸው ነበር፤ ስለ ምን እንደተናገረም አላወቁም።

የዐይነ ስውሩ መፈወስ

18:35-43 ተን ምብ - ማቴ 20:29-34፣ ማር 10:46-52

³⁵ ኢየሱስ ወደ ኢየሪኮ በቀረበ ጊዜ፣ አንድ ዐይነ ስውር መንገድ ዳር ተቀምጦ ይለምን ነበር። ³⁶ ዐይነ ስውሩም ሕዝቡ በዚያ ሲያልፍ ሰዎቹ ስለ ሁኔታው ጠየቃቸው። ³⁷ እነርሱም፣ “የናዝሬቱ ኢየሱስ በዚህ እያለፈ ነው” ብለው ነገሩት።

³⁸ እርሱም፣ “የዳዊት ልጅ፣ ኢየሱስ ሆይ፣ ማረኝ!” እያለ ጮኸ።

³⁹ ከፊት የሚሄዱ ሰዎችም ዝም እንዲል

18:27 ማቴ 19:26
18:28 ማቴ 4:19
18:30 ማቴ 12:32፣ 25:46
18:31 መዝ22፣ ኢሳ 53፣ ማቴ 8:20፣ ሉቃ 9:51
18:32 ማቴ 16:21፣ ሉቃ 23:1፣ ሐሥ 2:23
18:33 ማቴ 16:21
18:34 ማር 9:32
18:35 ሉቃ 19:1
18:37 ሉቃ 19:4
18:38 ቍ 39፣ ማቴ 9:27፣ 17:15፣ ሉቃ 18:13
18:39 ቍ 38

ገሠዱት፤ እርሱ ግን፣ “የዳዊት ልጅ ሆይ፣ ማረኝ!” እያለ አብዝቶ ጮኸ።

⁴⁰ ኢየሱስም ቆም ብሎ ሰውየውን ወደ እርሱ እንዲያመጡት አዘዘ፤ ወደ እርሱም በቀረበ ጊዜ፣ ⁴¹ “ምን እንዳደርግልህ ትፈልጋለህ?” ብሎ ጠየቀው።

ዐይነ ስውሩም፣ “ጌታ ሆይ፣ ማየት እፈልጋለሁ” አለው።

⁴² ኢየሱስም፣ “እይ፣ እምነትህ አድኖሃል” አለው። ⁴³ ሰውየውም ወዲያውኑ ማየት ቻለ፤ እግዚአብሔርንም እያከበረ ኢየሱስን ተከተለው። ሕዝቡም ሁሉ ይህን ሲያዩ እግዚአብሔርን አመሰገኑ።

ቀረጥ ስብሳቢው ዘኬዎስ

19 ኢየሱስ ወደ ኢየሪኮ ገብቶ በዚያ አልፎ ይሄድ ነበር። ² ስሙ ዘኬዎስ የተባለ አንድ ሰው በዚያ ነበረ፤ ዋና ቀረጥ ስብሳቢና ሀብታም ነበረ። ³ እርሱም አየሱስ የተባለው የትኛው እንደ ሆነ ሊያይ ይፈልግ ነበር፤ ቁመቱ አጭር ነበረና ከሕዝቡ ብዛት የተነሣ ሊያየው አልቻለም። ⁴ ኢየሱስ በዚያ መንገድ ያልፍ ስለ ነበርም፣ ወደ ፊት ሮጦ አንድ ሾላ ዛፍ ላይ ወጣ።

⁵ ኢየሱስም እዚያ ቦታ ሲደርስ፣ ቀና ብሎ፣ “ዘኬዎስ ሆይ፣ ዛሬ አንተ ቤት መዋል ይዝኛልና ፈጥኝ ውረድ” አለው።

⁶ እርሱም ፈጥኖ ወርዶ በደስታ ተቀበለው።

⁷ በዚያ የነበሩ ሰዎችም ይህንን አይተው፣ “ኩነጠኦተኛ ቤት ገብቶ ሊስተናገድ ነው።” በማለት ሁሉም ማጥረምረም ጀመሩ።

⁸ ዘኬዎስ ግን ቆመና ጌታን፣ “ጌታ ሆይ፣ እነሆ ካለኝ ሀብት ሁሉ ግማሹን ለድሾች እሰጣለሁ፤ ማንንም በሐሰት ቀምቼ ከሆነ፣ አራት ዕጥፍ አድርጌ እመልሳለሁ” አለው።

⁹ ኢየሱስም እንዲህ አለው፣ “ይህ ሰው ደግሞ የአብርሃም ልጅ ስለ ሆነ፣ ዛሬ መዳን ወደዚህ ቤት መጥቶአል፤

¹⁰ ምክንያቱም የሰው ልጅ የመጣው የጠፋውን ሊፈልግና ሊያድን ነው።”

የዐሥሩ ምናን ምሳሌ

19:12-27 ማጣ - ማቴ 25:14-30

¹¹ ሕዝቡ ይህን እየሰሙ ሳሉ፣ በምሳሌ መናገሩን ቀጠለ፤ ምክንያቱም ወደ ኢየሩሳሌም በመቃረብና ሰዎቹም የእግዚአብሔር መንግሥት የሚገለጥ ስለ መሰላቸው ነው።

¹² ስለዚህም እንዲህ አለ፤ “አንድ መስፍን የንጉሥነትን ማዕረግ ተቀብሎ ለመመለስ ወደ ሩቅ አገር ሄደ። ¹³ ከአገልጋዮቹም መካከል ዐሥሩን ጠርቶ ዐሥር ምናን ሰጣ

ቸውና “ተመልሼ እስክመጣ ድረስ በዚህ ገንዘብ ነግዱበት” አላቸው።

14“የአገሩ ሰዎች ግን ስለ ጠሉት፤ ‘ይህ ሰው በላይኛን እንዲነግሥ አንፈልግም’ ብለው ከኋላው መልእክተኞችን ላኩበት።

15“ይሁን እንጂ ይህ መስፍን ንጉሥ ሆኖ ወደ አገሩ ተመለሰ፤ እነዚያ አገልጋዮቹም እርሱ በሰጣቸው ገንዘብ ነግደው ምን ያህል እንዳተረፉ ለማወቅ አስጠራቸው።

16“የመጀመሪያው አገልጋይ ቀርቦ፤ ‘ጌታ ሆይ፤ የሰጠኸኝ ምናን ዐሥር ምናን ትርፍ አስገኝቶአል’ አለው።

17“ጌታውም፤ ‘አንተ ታማኝ አገልጋይ፤ መልካም አድርገሃል፤ በትንሽ ነገር ታማኝ ሆነህ ስለ ተገኘህ፤ በዐሥር ከተሞች ላይ ሥልጣን ተሰጥቶሃል’ አለው።

18“ሁለተኛውም ቀርቦ፤ ‘ጌታ ሆይ፤ የሰጠኸኝ ምናን አምስት ምናን ትርፍ አስገኝቶአል’ አለው።

19“ጌታውም፤ ‘አንተ ደግሞ በአምስት ከተሞች ላይ ሥልጣን ተሰጥቶሃል’ አለው።

20“ሌላውም አገልጋይ ቀርቦ እንዲህ አለው፤ ‘ጌታ ሆይ፤ በጨርቅ ጠቅልዬ ያቄ የሁት ምናንህ ይኸው፤ 21አንተ ያላስቀመጥኸውን የምትወስድ፤ ያልዘራኸውን የምታጭድ ጨካኝ ሰው ስለ ሆነህ ፈራሁህ።’

22“ጌታውም እንዲህ አለው፤ ‘አንተ ክፉ አገልጋይ! በራስህ ቃል እፈርድብሃለሁ፤ ያላስቀመጥሁትን የምወስድ፤ ያልዘራሁትን የማጭድ፤ ጨካኝ ሰው መሆኔን ካወቅህ፤ 23መጥቼ ገንዘቤን ከነትርፉ እንድወስድ፤ ለምን ለሚሠሩበት ሰዎች አልሰጠህም?’

24“ጌታውም እዚያ የቆሙትን፤ ‘ምናንን ውሰዱበትና ዐሥር ምናን ላለው ስጡት’ አላቸው።

25“እነርሱም፤ ‘ጌታ ሆይ፤ እርሱ እኮ ዐሥር ምናን አለው’ አሉት።

26“እርሱም እንዲህ አለ፤ ‘እሳችኋለሁፍ ላለው ሁሉ ይጨመርለታል፤ የለለው ግን ያው ያለው እንኳ ይወስድበታል።’ 27ነገር ግን እኔ በላይኛው እንዳልነግሥ የፈለጉትን እነዚያን ጠላቶቼን ወደዚህ አምላኬ በፊት ዕረጃቸው።”

ኢየሱስ ቢታላቅ ክብር ወደ ኢየሩሳሌም መግባቱ

19:29-38 ተጓ ምብ - ማቴ 21:1-9፤ ማር 11:1-10
19:35-38 ተጓ ምብ - ዮሐ 12:12-15

28ኢየሱስ ይህን ከተናገረ በኋላ፤ ወደ ኢየሩሳሌም ሊወጣ ቀድሞአቸው ይሄድ

18፤ ሉቃ6:10
19:21 ማቴ25:24
19:22 2ሳሙ1፤
16፤ኢዮ15:6፤
ማቴ25:26
19:26 ማቴ25:29
19:28 ማር10፤
32፤ሉቃ9:51
19:29 ማቴ21:1፤
21:17
19:32 ሉቃ22:13

ነበር። 29ደብረ ዘይት በተባለው ተራራ ወደሚገኙት፤ ወደ ቤተ ፋሪና ወደ ቢታንያ ከተሞች በቀረበ ጊዜ፤ ከደቀ መዛሙርቱ ሁለቱን እንዲህ ሲል ላካቸው፤ 30“በፊታችሁ ወዳለችው መንደር ሂዱ፤ ወደዚያም ስትገቡ ማንም ገና ያለተቀመጠበት ውርንጫ ታስሮ ታገኛላችሁ፤ ፈትታችሁ ወደዚህ አምላኬ። 31ማንም፤ ‘ለምን ትፈቱታላችሁ?’ ብሎ ቢጠይቃችሁ፤ ‘ለጌታ ያሰፈልገዋል’ በሉት።”

32የተላኩትም ሄደው ልክ እንደ ነገራቸው ሆኖ አገኙት። 33ባለቤቶቹም ውርንጫውን ሲፈቱ አይተው፤ “ውርንጫውን ለምን ትፈታላችሁ?” አሏቸው።

34እነርሱም፤ “ለጌታ ያሰፈልገዋል” አሉ።

35ከዚያም ውርንጫውን ወደ ኢየሱስ አመጡት፤ ልብሳቸውንም በላዩ ጣል አድርገው ኢየሱስን በውርንጫው ላይ አስቀመጡት። 36ሰዎችም እርሱ በሚሄድበት መንገድ ላይ ልብሳቸውን ያነጥፉ ነበር።

37በደብረ ዘይት ተራራ ቀልቀል ወደሚወስደው መንገድ በተቃረቡ ጊዜ፤ ቀጥራቸው እጅግ ብዙ የሆነ ደቀ መዛሙርት ስላዩት ታምራት ሁሉ ደስ እያላቸው ድምፃቸውን ከፍ በማድረግ እንዲህ እያሉ እግዚአብሔርን ያመሰግኑ ጀመር፤

38“በጌታ ስም የሚመጣው ንጉሥ የተባረከ ነው!”

“በሰማይ ሰላም፤ በአርያምም ክብር ይሁን!”

39በሕዝቡ መካከል የነበሩ አንዳንድ ፈሪሳውያንም ኢየሱስን፤ “መምህር ሆይ፤ ደቀ መዛሙርትህን ገሥጸቸው እንጂ” አሉት።

40እርሱም፤ እሳችኋለሁ፤ “እነርሱ ዝም ቢሉ፤ ድንጋዮች ይጮኻሉ” አላቸው።

41ኢየሱስም ወደ ኢየሩሳሌም ሲቃረብ ከተማዋን አይቶ አለቀሰላት፤ 42እንዲሁም አለ፤ “ሰላምሽ የሚሆነውን ምነው አንቺ ዛሬ በተረዳሽ ኖሮ! አሁን ግን ከዐይንሽ ተሰውጥክል፤ 43ጠላቶችሽ ዙሪያሽን ቅጥር ሠርተው፤ ከየአቅጣጫውም ከበው አንቺን የሚያስጨንቁበት ጊዜ ይመጣልና፤ 44አንቺን በቅጥርሽ ውስጥ የሚኖሩትንም ልጆችሽን በወፊር ይደባልቃሉ፤ ድንጋይም በድንጋይ ላይ አይተውም፤ የመጡሽኛሽን ጊዜ አላወቅሽምና።”

ኢየሱስ በቤተ መቅደስ

19:45-46 ተጓ ምብ - ማቴ 21:12-16፤ ማር 11:15-18፤ ዮሐ 2:13-16

45ከዚህ በኋላ ኢየሱስ ወደ ቤተ መቅደስ ገብቶ፤ ሻጮችን ከዚያ አስወጣ፤

19:36 2ነገ9:13
19:37 ማቴ21:1
19:38 መዝ118፤
26፤ ሉቃ2:14፤
13:35
19:39 ማቴ 21፤
15:16
19:40 ምዕ2:11
19:41 ኢሳ22:4፤
ሉቃ13:34፤35
19:43 ኢሳ29:3፤
ኤር6:6፤ ሕዝ 4፤2፤
26:8፤ ሉቃ21:20
19:44 መዝ137፤
9፤ ሉቃ21:6፤
1ጴጥ2:12
19:46 ሉሳ56:7፤

46 ደግሞም “ ቤቴ የጸሎት ቤት ይሆናል’ ተብሎ ተጽፎአል፤ እናንተ ግን ‘የወንበዴዎች ዋሻ’ አደረጋችሁት” አላቸው።

47 በየቀኑም በቤተ መቅደስ ያስተምር ነበር፤ የካህናት አለቆች፣ ጸሐፍትና የሕዝብ መሪዎችም ሊገድሉት ይፈልጉ ነበር፤ 48 ነገር ግን ሕዝቡ ሁሉ ከእርሱ ጋር ተቈራኝተው ትምህርቱን ይከታተሉ ስለነበር፤ የሚያደርጉት ግራ ገባቸው።

የኢየሱስ ሥልጣን ለአይሁድ አጠያያቂ ሆነባቸው

20:1-8 ተጓ ምብ-ማቴ 21:23-27፤ ማር 11:27-33

20 አንድ ቀን ኢየሱስ ሕዝቡን በቤተ መቅደስ ሲያስተምርና ወንጌልን ሲሰብክ የካህናት አለቆች፣ ጸሐፍትና ሽማግሌዎች ተሰብስበው ወደ እርሱ መጡ፤ 2 እነርሱም፤ “እነዚህን ነገሮች የምታደርገው በምን ሥልጣን እንደ ሆነ ንገረን፤ ሥልጣንስ የሰጠህ ለመሆኑ እርሱ ማን ነው?” ብለው ጠየቁት።

3 እርሱም እንዲህ ሲል መለሰላቸው፤ “እኔም አንድ ጥያቄ ልጠይቃችሁ፤ እስቲ መልሱልኝ፤ ‘የዮሐንስ ጥምቀት ከሰማይ ነበር ወይስ ከሰው?’”

5 እነርሱም እንዲህ ብለው እርስ በርስ ተመክሩ፤ “ ‘ከማይ’ ብንል፤ ‘ታዲያ፤ ለምን አላመናችሁበትም?’ ይለናል፤ ‘ከሰው’ ብንል ሕዝቡ ሁሉ ዮሐንስ ነቢይ መሆኑን ስለሚያምኑ በድንጋይ ይወግሩናል።”

7 ስለዚህ፤ “ከየት እንደ ሆነ አናውቅም” ብለው መለሱለት።

8 ኢየሱስም፤ “እንግዲያውስ እኔም እነዚህን ነገሮች በምን ሥልጣን እንደማደርግ አልነግራችሁም” አላቸው።

የጭሰኞች ምሳሌ

20:9-19 ተጓ ምብ - ማቴ 21:33-44፤ ማር 12:1-12

9 ከዚህ በኋላ ኢየሱስ እንዲህ ሲል ይህን ምሳሌ ለሕዝቡ ይነግራቸው ጀመር፤ “አንድ ሰው የወይን ተክል ተክለ፤ ለገበሬዎችም አከራየና ወደ ሌላ አገር ሄዶ ብዙ ጊዜ ቈየ። 10 በመከርም ወራት፤ ከወይኑ ፍሬ እንዲልኩለት አገልጋዩን ወደ እነዚህ ገበሬዎች ላከ፤ ገበሬዎቹ ግን አገልጋዩን ደብደቡው ባዶ እጁን ሰደዱት። 11 ቀጥሎም ሌላ አገልጋዩን ላከ፤ ገበሬዎቹም እርሱንም ደግሞ ደበደቡት፤ አዋርደውም ባዶ እጁን ሰደዱት። 12 አሁንም ቀጥሎ ሦስተኛ አገልጋዩን ላከ፤ ገበሬዎቹም እርሱንም ደግሞ አቀፉስለው ወደ ውጭ ጣሉት።

13 “የወይኑ ተክል ባለቤትም፤ ‘እንግዲህ

ሉር7:11
19:47 ማቴ12:14፤ 26:55፤ ማር11:18
20:1 ማቴ26:55፤ ሉቃ8:1
20:2 ዮሐ2:18፤ ሐሥ4:7፤ 7:27
20:4 ማር1:4
20:6 ማቴ11:9፤ ሉቃ7:29
20:9 ሉቃ5:1-7፤ ማቴ25:14
20:13 ማቴ3:17

ምን ላድርግ? እስቲ ደግሞ የምወደውን ልጄን እልካለሁ፤ ምናልባት እርሱን ያከብሩት ይሆናል’ አለ።

14 “ገበሬዎቹ ግን ልጁን ባዩት ጊዜ፤ ይህ እኮ ወራሹ ነው፤ ኑና እንግደለው፤ በዚህም ርስቱ የእኛ ይሆናል” እየተባባሉ ተመክከሩ፤ 15 ከወይኑም ተክል ቦታ ወደ ውጭ አውጥተው ገደሉት።

“እንግዲህ የወይኑ ተክል ባለቤት ምን ያደርጋቸዋል? 16 መጥቶ እነዚያን ገበሬዎች ያጠፋቸዋል፤ የወይኑንም ተክል ቦታ ለሌሎች ይሰጣል።”

ሕዝቡም ይህን በሰሙ ጊዜ፤ ‘እንዲህ ያለውንስ አያምጣው’ አሉ።

17 ኢየሱስም ወደ እነርሱ ተመልክቶ እንዲህ አላቸው፤

“ ‘ታዲያ ግንበኞች የናቁት ድንጋይ፤

እርሱ የማእዘን ራስህ ሆነ’ ተብሎ

የተጻፈው ትርጉሙ ምንድን ነው?

18 በዚህ ድንጋይ ላይ የሚወድቅ ሁሉ ይቀጠቀጣል፤ ድንጋዩም በላዩ የሚወድቅ በት ሁሉ ይደቃል።”

19 ጸሐፍትና የካህናት አለቆችም ይህንን ምሳሌ የተናገረው በእነርሱ ላይ መሆኑን ስላወቁ፤ በዚያኑ ሰዓት ሊይዙት ፈልገው ነበር፤ ነገር ግን ሕዝቡን ፈሩ።

ለቄሣር ግብር መክፈል

20:20-26 ተጓ ምብ - ማቴ 22:15-22፤ ማር 12:13-17

20 ኢየሱስን አሳልፈው ለገዥው ኅይልና ሥልጣን ለመስጠት፤ ከአፉ በሚወጣ ቃል ለማጥመድ ይከታተሉት ነበር፤ ስለዚህም ጻድቃን መስለው የሚቀርቡ ሰላዮችን ላኩበት። 21 ሰላዮቹም እንዲህ ሲሉ ጠየቁት፤ “መምህር ሆይ፤ አንተ ትክክለኛውን ነገር እንደምታናገርና እንደምታስተምር እንዲሁም የእግዚአብሔርን መንገድ በእውነት እንደምታስተምርና ለማንም እንደማታደላ እናውቃለን። 22 ለመሆኑ ለቄሣር ግብር መክፈል ይገባል ወይስ አይገባም?”

23 እርሱ ግን ተንኮላቸውን ዐውቆ እንዲህ አላቸው፤ 24 “እስቲ አንድ ዲናር አሳዩኝ፤ በላዩ ያለው የማን መልክና ጽሕፈት ነው?”

25 እነርሱም፤ “የቄሣር ነው” ብለው መለሱለት።

እርሱም፤ “እንግዲያውስ የቄሣርን ለቄሣር፤ የእግዚአብሔርንም ለእግዚአብሔር ስጡ” አላቸው።

26 ስለዚህ በተናገረው ቃል በሕዝቡ ፊት ሊያጠምዱት አልቻሉም፤ በመልሱም ተገርመው ዝም አሉ።

¹⁷ ወይም የግእዝን ድንጋይ

20:16 ሉቃ19:27
20:17 መዝ118:22፤ ሐሥ4:11
20:18 ሉቃ8:14፤ 15
20:19 ማር11:18፤ ሉቃ19:47
20:20 ማቴ12:10፤ 27:2
20:21 ዮሐ3:2
20:25 ሉቃ23:2፤ ሮሜ13:7
20:27 ሐሥ4:13

ትንሣኤ ሙታንና ጋብቻ

20:27-40 ተጓ ምብ - ማቴ 22:23-33፤ ማር 12:18-27

27 ትንሣኤ ሙታን የለም ከሚሉት ሰዱ ቃውያን አንዳንዶቹ ወደ ኢየሱስ መጥተው ጥያቄ አቀረቡለት፤ 28 እንዲህም አሉት፤ “መምህር ሆይ፤ አንድ ሰው ሚስት አግብቶ ልጅ ሳይወልድ ቢሞት፤ ወንድሙ መበለቲቱን አግብቶ ልጆች በመውለድ ለወንድሙ ዘር እንዲተካ ሙሴ ጽፎልናል።” 29 ታዲያ፤ ሰባት ወንድማማቾች ነበሩ፤ የመጀመሪያው ሚስት አግብቶ ልጅ ሳይወልድ ሞተ፤ 30 ሁለተኛውም እንደዚሁ፤ 31 ሦስተኛው ደግሞ አገባት፤ ሰባቱም እንዲሁ እያሉ አግብተዋት ልጆች ሳይወልዱ ሞቱ። 32 በመጨረሻም ሴትዮሞ ሞተች። 33 እንግዲህ ሰባቱም ስላገቧት፤ በትንሣኤ ጊዜ የማን ሚስት ትሆናለች?”

34 ኢየሱስም እንዲህ ሲል መለሰላቸው፤ “የዚህ ዓለም ልጆች ያገባሉ፤ ይጋባሉም፤ 35 የሚመጣውን ዓለምና የሙታንን ትንሣኤ ማግኘት የሚገባቸው ግን አያገቡም፤ አይጋቡም፤ 36 እንደ መላእክትም ስለሆኑ ከዚያ በኋላ አይሞቱም፤ የትንሣኤ ልጆች ስለ ሆኑም የእግዚአብሔር ልጆች ናቸው።” 37 ሙሴ ስለ ቀጥቋጦ በተጻፈው ታሪክ ውስጥ ጌታጽ ‘የአብርሃም ክምላክ’፤ የይስሐቅ ክምላክ፤ የያዕቆብ ክምላክ’ በማለቱ ሙታን እንደሚነሡ ያሳያል፤ 38 ሁሉም ለእርሱ ሕያዋን ስለ ሆኑ፤ እርሱ የሕያዋን ክምላክ እንጂ የሙታን አይደለም።”

39 አንዳንድ ጸሐፍትም፤ “መምህር ሆይ፤ መልካም ተናገርህ” አሉት። 40 ከዚህ በኋላ አንድ ሰው እንኳ ሊጠይቀው አልደፈረም።

ክርስቶስ የማን ልጅ ነው?

20:41-47 ተጓ ምብ - ማቴ 22:41-23:7፤ ማር 12:35-40

41 ከዚህ በኋላ ኢየሱስ እንዲህ አላቸው፤ “ሰዎች ክርስቶስን” እንዴት የዳዊት ልጅ ነው ይሉታል? 42 ምክንያቱም ራሱ ዳዊት በመዝሙራት መጽሐፉ እንዲህ ብሏል፤

“ ጌታ ጌታዬን፤

“በቀኚ ተቀመጥ፤

43 እኔ ጠላቶችህን፤

ለእግዚአብሔር እስኪገደርግልህ ድረስ።”

44 እንግዲህ ዳዊት እርሱን፤ ‘ጌታ’ ብሎ ሲጠራው እንዴት ልጁ ይሆናል?”

45 ሕዝቡ ሁሉ እየሰሙትም ለደቀ መዛሙርቱ እንዲህ አላቸው፤ 46 “ዘርፋፋ ቀሚስ ለብሰው መዞር ከግባወዱ፤ በገበያ ቦታ ሰላምታ ከሚሸፍ በምክራብ የከበሬታ መቀመጫ፤ በግብዣ ቦታም የክብር ስፍራ

23:8፤1ቆሮ15:12
20:28 ዘጸ25:5
20:35 ማቴ12:32
20:36 ዮሐ1:12
20:37 ዘፀ3:6
20:40 ማቴ12:34፤ 22:46
20:41 ማቴ1:1
20:43 መዝ110:1፤ ማቴ22:44
20:46 ሉቃ11:43

ከሚፈልጉ፤ ከጸሐፍት ተጠንቀቁ፤ 47 እነርሱም የመበለቶችን ቤት የሚያራቁቱ ናቸው፤ ለታይታ ብለውም ጸሎታቸውን ያስረዝማሉ፤ እነዚህ የከፋ ፍርድ ይጠብቃቸዋል።”

መበለቷ የሰጠችው መባ

21:1-4 ተጓ ምብ-ማር 12:41-44

21 ኢየሱስ ቀና ብሎ ሲመለከት ሁብታዎች በቤተ መቅደሱ መባ መስብስብያ ወገጥ መዋቸውን ሲጨምሩ አየ። 2 ደግሞም አንዲት ድኻ መበለት ሁለት ትናንሽ የናስ ሳንቲሞች በዚያ ስትጨምር ተመለከተ፤ 3 እንዲህም አለ፤ “እውነት እላችኋለሁ፤ ከሁሉም ይልቅ ይህች ድኻ መበለት የበለጠ ሰጥታለች፤ 4 እነዚህ ሰዎች የሰጡት ከትርፋቸው ላይ ሲሆን፤ እርሷ ግን የሰጠችው በድኻ ዐቅሟ ያላትን መተዳደሪያ በሙሉ ነው።”

የዘመኑ መጨረሻ ምልክቶች

21:5-36 ተጓ ምብ - ማቴ 24:ማር13

21:12-17 ተጓ ምብ - ማቴ 10:17-22

5 ከደቀ መዛሙርት አንዳንዶች ቤተ መቅደሱ በውብ ድንጋዮችና በስእለት ስጦታዎች እንዳማረ ሲነጋገሩ፤ ኢየሱስ እንዲህ አለ፤ 6 “ይህ የምታዩት ሁሉ ሳይፈርስ ድንጋይ በድንጋይ ላይ እንደ ተከባ የማይቀርበት ጊዜ ይመጣል።”

7 እነርሱም፤ “መምህር ሆይ፤ እንግዲህ ይህ ሁሉ የሚሆነው መቼ ነው? ደግሞም ይህ እንደሚሆን ምልክቱ ምንድን ነው?” ብለው ጠየቁት።

8 እነርሱም እንዲህ ሲል መለሰላቸው፤ “እንዳትሰቱ ተጠንቀቁ፤ ብዙዎች፤ ‘እኔ እርሱ ነኝ’ በማለት፤ ደግሞም፤ ‘ጊዜው ቀርቦ አል’ እያሉ በስሜ ይመጣሉና፤ እናንተ ግን እነርሱን አትከተሏቸው። 9 ስለ ጦርነትና ስለ ሕዝብ ዐመፅ ስትሰሙ አትደንግጡ፤ ይህ ስስቀድሞ መሆን የሚገባው ነውና፤ መጨረሻው ግን ወዲያውኑ አይሆንም።”

10 ቀጥሎም እንዲህ አላቸው፤ “ሕዝብ በሕዝብ ላይ፤ መንግሥትም በመንግሥት ላይ ይነሣል፤ 11 ታላቅ የመሬት መናወጥ ይሆናል፤ ራብና ቸነፈር በተለያየ ስፍራ ይከሰታል፤ አስፈሪ ነገር እንዲሁም ከስማይ ታላቅ ምልክት ይሆናል።

12 “ይህ ሁሉ ከመሆኑ በፊት ግን ሰዎች ይይዟችኋል፤ ያሳድዷችኋል፤ ወደ ምክራብና ወደ ወህኒ ቤት ያስገቧችኋል፤ በነገሥታትና በገዢዎች ፊት ያቀርቧችኋል፤ ይህም ሁሉ በስሜ ምክንያት ይደርስባችኋል።” 13 ይህም ለመመስከር ጥፍ ዕድል

⁴⁴41 ወይም መላሕ

21:1 ማቴ27:6፤ ዮሐ8:20
21:4 2ቆሮ8:12
21:6 ሉቃ19:44
21:8 ሉቃ17:23
21:10 2ዘና15:6፤ ኢሳ19:2
21:11 ኢሳ29:6፤ ኢል2:30
21:13 ፌል1:12
21:14 ሉቃ12:11

ይሆንላችኋል።¹⁴ ስለዚህ ምን መልስ እንሰጣለን በማለት አስቀድማችሁ እንዳትጨነቁ ይህን ልብ በሉ።¹⁵ ታዲያ ለቃዎሚዎቻችሁ ሁሉ ሊቋቋሙትና ሊያስተባብሉት የማይችሉትን ቃልና ጥበብ እስማችኋለሁና።¹⁶ ወላጆቻችሁ፣ ወንድሞቻችሁ፣ ዘመዶቻችሁና ጓደኞቻችሁ እንኳ ሳይቀሩ አሳልፈው ይሰጡ አችኋል። ከእናንተም አንዳንዶችን ይገድላሉ።¹⁷ ስለ ስሜም በሰዎች ሁሉ ዘንድ የተጠላችሁ ትሆናላችሁ።¹⁸ ነገር ግን ከራሳችሁ

ጠጉር አንዱ እንኳ አትጠፋም፤¹⁹ ጸንታችሁም በመቆም ነፍሳችሁን ታተርፋላችሁ።

²⁰ “ኢየሩሳሌም በጦር ሰራዊት ተከባ በምታዩበት ጊዜ፣ ጥፋቷ መቃረቡን ዕውቁ።²¹ በዚያን ጊዜ በይሁዳ ያሉ ወደ ተራሮች ይሸሹ፤ በከተማ ያሉትም ከዚያ ይውጡ፤ በገጠር ያሉትም ወደ ከተማዬቱ አይግቡ፤²² የተጻፈው ሁሉ ይፈጸም ዘንድ ይህ የበቀል ጊዜ ነውና።²³ በምድሪቱ ላይ ታላቅ መከራ ይሆናል፤ በዚህም ሕዝብ ላይ ቀጣይ መጣል፤ ስለዚህ በዚያን ወቅት ለነፍሰጦሮችና ለሚያጠቡ እናቶች ወዮላቸው፤²⁴ በሰይፍ ይወድቃሉ፤ ወደ አሕዛብም ሁሉ በምርኮ ይወሰዳሉ፤ ኢየሩሳሌምም የአሕዛብ ዘመን እስኪፈጸም ድረስ፣ በአሕዛብ የተረገጠች ትሆናለች።

²⁵ “በፀሐይ፣ በጨረቃና በከዋክብት ላይ ምልክት ይሆናል፤ ከባሕሩና ከሞገድ ድምፅ የተነሣ፣ በምድር ላይ ያሉ ሕዝቦች ይጨነቃሉ፤ ይታወካሉም፤²⁶ የሰማያት ኀይላት ስለሚናወጡ፣ ሰዎች በፍርሀትና በዓለም ላይ ምን ይመጣ ይሆን እያሉ በመጠበቅ ይገኛሉ።²⁷ በዚያን ጊዜ የሰው ልጅ በኀይልና በታላቅ ክብር በደመና ሲመጣ ያዩታል።²⁸ እናንተም እነዚህ ነገሮች መፈጸም ሲጀምሩ፣ መዳናችሁ ስለተቃረበ፣ ቀጥ ብላችሁ ቁሙ፤ ራሳችሁንም ወደ ላይ ቀና አድርጉ።”

²⁹ “ቀጥሎም እንዲህ ሲል ይህን ምሳሌ ነገራቸው፤ “በለሽንና ዛፎችን ሁሉ ተመልከቱ፤³⁰ ቅጠሎቻቸው አቈጥቀው ስታዩ፣ በዚያን ጊዜ በጋ መቃረቡን ራሳችሁ ታውቃላችሁ።³¹ እንዲሁ ደግሞ እነዚህ ነገሮች መፈጸማቸውን ስታዩ፣ የእግዚአብሔር መንግሥት እንደ ቀረበች ዕውቁ።

³² “እውነት እላችኋለሁ፤ ይህ ሁሉ እስኪፈጸም ድረስ ይህትውልድ አያልፍም።³³ ለማይና ምድር ያልፋሉ፤ ቃሌ ግን አያልፍም።”

³⁴ “እንግዲህ በገደብ የለሽ ሕይወት፣ በመጠጥ ብዛትና ስለ ኑሮ በመጨነቅ ልባችሁ እንዳይዝልና ያ ቀን እንደ ወጥመድ

21:15 ሉቃ12:12
21:16 ሉቃ12:52:53
21:17 ዮሐ15:21
21:18 ማቴ10:30
21:19 ማቴ10:22
21:20 ሉቃ19:43
21:21 ሉቃ17:31
21:22 ኢሳ63:4
879:24-27፣ ሆሴ9:7፣ ማቴ11:22
21:24 ኢሳ5:5፣ 63:18፣ 878:13፣ ራእ11:2
21:25 2ኢጥ3:10:12
21:26 ማቴ24:29
21:27 ማቴ8:20፣ ራእ1:7
21:28 ሉቃ18:7
21:31 ማቴ3:2
21:32 ሉቃ11:50፣17:25
21:33 ማቴ5:18
21:34 ማቴ4:19፣ ሉቃ12:40፣46፣ 1ተሰ5:2-7

21:36 ማቴ26:41
21:37 ማቴ21:1፣ 26:55፣ ማቴ11:19
21:38 ዮሐ8:2
22:1 ዮሐ11:55
22:2 ማቴ12:14
22:3 ማቴ4:10፣ ማቴ10:4
22:4 ቀጥ52፣ ሐሥ4:15፣24
22:5 ዘካ11:12
22:7 ዘሰ12:18-20፣ ዘ816:5-8፣ ማቴ14:12
22:8 ሐሥ3:1፣ 11፣ 4፣13፣19፣8፣14
22:13 ሉቃ19:52
22:14 ማቴ26:

ድንገት እንዳይደርስባችሁ ተጠንቀቁ፤³⁵ ይህ በመላው ምድር በሚኖሩት ሁሉ ላይ ይደርሳልና።³⁶ ስለዚህ ከሚመጣው ሁሉ እንድታመልጡና በሰው ልጅ ፊት መቆም እንድትችሉ ሁልጊዜ ተግታችሁ ጸልዩ።”

³⁷ ኢየሱስም ቀን ቀን በቤተ መቅደስ እያስተማረ፣ ሌሊት ግን ደብረ ዘይት ወደ ተጣለ ተራራ ወጥቶ ያድር ነበር።

³⁸ “ሕዝቡም ሁሉ ሊሰሙት ማልደው ወደ ቤተ መቅደስ ወደ እርሱ ይመጡ ነበር።

ይሁዳ ጌታን አሳልፎ ለመስጠት ተስማማ

22:12 ተጓ ምብ - ማቴ 26:2-5፣ ማግ 14:12፣ 10:11

22 በዚህ ጊዜ ፋሲካ የተባለው የቂጣ በዓል ተቃርቦ ነበር።² ዋክህናት አለቆችና ጸሐፍትም ሕዝቡን ይፈሩ ስለነበር፣ እንዴት አድርገው ኢየሱስን እንደሚያስወግዱት መንገድ ይፈልጉ ነበር።³ ሰይጣንም ከዐሥራ ሁለቱ ጋር በተቈጠረው የአስቆሮቱ ይሁዳ በተባለው ገባበት፤⁴ ይሁዳም ወደ ካህናት አለቆችና ወደ ቤተ መቅደሱ ሹሞች ሂዶ ኢየሱስን እንዴት አሳልፎ እንደሚሰጣቸው ተነጋገረ።⁵ እነርሱም በዚህ ደስ ተስኝተው፣ ገንዘብ ሊሰጡት ተዋዋሉ።⁶ እርሱም በነገሩ ተስማማ፤ አሳልፎ ሊሰጣቸውም ሕዝብ የማይገኝበትን ምቹ ጊዜ ይጠብቅ ጀመር።

የመጨረሻው እራት

22:7-13 ተጓ ምብ - ማቴ 26:17-19፣ ማግ 14:12-16
22:17-20 ተጓ ምብ - ማቴ 26:26-29 ማግ 14:22-25፣1 ቁጥ 11:23-25
22:21-23 ተጓ ምብ - ማቴ 26:21-24፣ ማግ 14:18-21፣ ዮሐ 13:21-30
22:25-27 ተጓ ምብ - ማቴ 20:25-28፣ ማግ 10:42-45
22:33-34 ተጓ ምብ - ማቴ 26:33-35፣ ማግ 14:29-31፣ ዮሐ 13:37-38

ገዚህ በኋላ የፋሲካ በግ የሚታረድበት የቂጣ በዓል ደረሰ።⁸ ኢየሱስም፣ “የፋሲካን እራት እንድንበላ ሂዳችሁ አዘጋጁልን” ብሎ ጴጥሮስንና ዮሐንስን ላካቸው።

⁹ እነርሱም፣ “የት እንድናሰናዳ ትፈልጋለህ?” አሉት።

¹⁰ እርሱም እንዲህ አላቸው፣ “እኛም ወደ ከተማ ስትገቡ የውሃ እንስራ የተሸከመ ሰው ያገኛችኋል፤ እርሱ ወደሚገባበት ቤት ድረስ ተከተሉት፤¹¹ ለቤቱም ባለቤት፣ ‘መምህሩ፣ ‘ከደቀ መዛሙርቱ ጋር የፋሲካን እራት የምበላበት የእንግዳ ክፍል ወዴት ነው?’ ይልሃል’ በሉት።¹² እርሱም በሰገነት ላይ ያለውን ተነጥፎ የተዘጋጀ ሰፊ አዳራሽ ያሳያችኋል፤ በዚያም አሰናዳሉን።”

¹³ እነርሱም ሂደው ልክ ኢየሱስ እንደነገራቸው ሆኖ አገኙት፤ ፋሲካንም በዚያ አዘጋጁ።

¹⁰32 ወይም በዘር

14 ሰዓቱም በደረሰ ጊዜ ኢየሱስ ከሐዋርያቱ ጋር በማእድ ተቀመጠ፤ 15 እንዲሁም አላቸው፤ “መከራ ከመቀበሌ በፊት ይህን ፋሲካ አብሬያችሁ ለመብላት በጣም ስመኝ ነበር፤ 16 አላችኋለሁ፤ በእግዚአብሔር መንግሥት የዚህ ትርጉም እስኪፈጸም ድረስ ይህን ፋሲካ ዳግመኛ አልፍላችኋለሁ።”

17 ጽዋውን ተቀብሎ ካመሰገነ በኋላ እንዲህ አላቸው፤ “እንካችሁ፤ ሁላችሁ ከዚህ ተካፊሉ፤ 18 አላችኋለሁና፤ ከአሁን ጀምሮ የእግዚአብሔር መንግሥት እስከምትመጣ ድረስ፤ ከዚህ ወይን ፍሬ አልጠጣም።”

19 እንጂራንም አንሥቶ አመሰገነ፤ ቈርሶም ሰጣቸውና፤ “ይህ ስለ እናንተ የሚሰጥ ሥጋዬ ነው፤ ይህን ለመታሰቢያዬ አድርጉት” አለ።

20 እንደዚሁም ከእራት በኋላ ጽዋውን አንሥቶ እንዲህ አለ፤ “ይህ ጽዋ ስለ እናንተ በሚፈሰው ደሜ የሚመሠረት አዲስ ኪዳን ነው። 21 ነገር ግን አሳልፎ የሚሰጠኝ ሰው እጅ በማእድ ከእኔ ጋር ናት። 22 የሰው ልጅስ አስቀድሞ በተወሰነው መሠረት ይሄዳል፤ ነገር ግን እርሱን አሳልፎ ለሚሰጠው ለዚያ ሰው ወዮለት።” 23 እነርሱም ከመከላከላቸው ይህን የሚያደርግ ማን ሊሆን እንደሚችል እርስ በርሳቸው ይጠያየቁ ጀመር።

24 ደግሞም ከመከላከላቸው ማን እንደሚበልጥ በእነርሱ ዘንድ ክርክር ተነሣ፤ 25 ኢየሱስም እንዲህ አላቸው፤ “የአሕዛብ ነገሥታት ሕዝቦቻቸውን በኅይወል ይገዛሉ፤ በእነርሱ ላይ ሥልጣን ያላቸውም በካድራ ምች ተብለው ይጠራሉ። 26 በእናንተ ዘንድ ግን እንዲህ አይሁን፤ ይልቁን ከእናንተ ታላቅ የሆነ እንደ ታናሽ፤ ገዥ የሆነም እንደ አገልጋይ ይሁን። 27 ለመሆኑ፤ በማእድ ከተቀመጠና ቆሞ ከሚያስተናግድ ማን ይበልጣል? በማእድ የተቀመጠው አይደለምን? እኔ ግን በመከላከላችሁ ያለሁት እንደ አንድ አገልጋይ ነው። 28 እናንተም ሳትለዩኝ በመከራዬ ጊዜ በአጠገቤ የቆማችሁ ናችሁ፤ 29 አባቴ እኔን እንደ ሾመኝ እኔም ደግሞ በመንግሥቴ እገማ እችላለሁ፤ 30 ይኸውም በመንግሥቴ ከማእድ እንድትበሉና እንድትጠጡ ደግሞም በዙፋን ላይ ተቀምጣችሁ በዐሥራ ሁለቱ የእስራኤል ነገድ ላይ እንድትፈርዱ ነው።”

31 ደግሞም ኢየሱስ እንዲህ አለ፤ “ስምዎን ስምዎን ሆይ፤ እነሆ፤ ሰይጣን እንደ ሰንዴ ሊያበጥራችሁ ለመኝ፤ 32 እኔ ግን እምነትን እንዳይጠፋ ስለ አንተ ጸለይሁ፤ አንተም በተመለሰህ ጊዜ ወንድሞቻህን አበርታ።”

33 ስምዎንም፤ “ጌታ ሆይ፤ እኔ ከአንተ ጋር

20፡፱፻፳፭:30

14:17:18

22:15 ማቴ16:21

22:16 ሉቃ14:15

22:19 ማቴ14:19

22:20 ዘፀ24:8፤

ኢሳ 42:6፤

ኢር31:31-34

ዘካ9:11፤ 2ቆ፪3:6፤

ዕብ18:6፤9:15

22:21 መዛ41:9

22:22 ማቴ8:20፤

ሐሥ2:23:14:28

22:24 ማቴ9:34፤

ሉቃ9:46

22:26 ማቴ9:35፤

1ኢ፲5:5

22:27 ማቴ20:28

22:29 ማቴ25:34፤

2ጢ፱፡2:12

22:30 ማቴ19:28፤

ሉቃ14:15፤

22:31 ኢዮ1:6-12፤

አፀ9:9

22:32 ዮሐ17:9፤15፤

ዮሐ21:15-17

22:33 ዮሐ11:16

ወህኒ ለመውረድም፤ ለመሞትም ዝግጁ ነኝ” አለው።

34 ኢየሱስም፤ “ጴጥሮስ ሆይ፤ ዛሬ ዶሮ ሳይጮኸ፤ አላውቀውም ብለህ ሦስት ጊዜ ትክደኛለህ እልሃለሁ።” አለው።

35 ከዚያም ኢየሱስ፤ “ያለ ኩረጃ፤ ያለ ከረጢትና ያለ ጫማ በላክኋችሁ ጊዜ የጌደለባችሁ ነገር ነበርን?” ብሎ ጠየቃቸው።

እነርሱም፤ “ምንም አልጌደለብንም” አለ።

36 እርሱም እንዲህ አላቸው፤ “አሁን ግን ኩረጃም፤ ከረጢትም ያለው ሰው ይያዝ፤ ሰይፍ የሌለውም ልብሱን ሽጦ ይግዛ። 37 አላችኋለሁና፤ ከመፀዋኛት ጋር ተቈጠረ፤ ተብሎ የተጻፈው በእኔ መፈጸም አለበት፤ ስለ እኔ የተጻፈው ፍጻሜው በእርግጥ ደርሶአል።”

38 ደቀ መዛሙርቱም፤ “ጌታ ሆይ፤ እነሆ፤ ሁለት ሰይፍች እዚህ አሉ” አሉት።

እርሱም፤ “ይበቃል” አላቸው።

ኢየሱስ በደብረ ዘይት ተራራ ጸለየ

24:40-46 ተን ምብ - ማቴ 26 ፡ 36-46፤ ማገር 14:32-42

39 ኢየሱስ እንደ ልማዱ ወጥቶ ወደ ደብረ ዘይት ተራራ ሄደ፤ ደቀ መዛሙርቱም ተከተሉት። 40 ከዚያም በደረሱ ጊዜ፤ “ወደ ፈተና እንዳትገቡ ጸልዩ” አላቸው። 41 ከእነርሱም የድንጋይ ውርወራ ያህል ርቆ ተንበርክኮ ጸለየ፤ 42 እንዲሁም አለ፤ አባት ሆይ፤ ፈቃድህ ከሆነ፤ ይህችን ጽዋ ከእኔ ወስድ፤ ነገር ግን የእኔ ፈቃድ ሳይሆን የአንተ ፈቃድ ይፈጸም።” 43 መልአክም ከሰማይ ተገልጦለት አበረታታው። 44 እጅግ ተጨንቆም በብርቱ ይጸልይ ነበር፤ ሳቡም እንደ ደም ነጠብጣብ ወደ ምድር። ይፈስ ነበር። 45 ከጸሎትም ተነሥቶ ወደ ደቀ መዛሙርቱ መጣ፤ እነርሱም ከሐዘን የተነሣ ተኝተው አገኛቸውና፤ 46 “ለምን ትተኛላችሁ? ወደ ፈተና እንዳትገቡ ተነሥታችሁ ጸልዩ” አላቸው።

ኢየሱስ ተያዘ

22:47-53 ተን ምብ - ማቴ 26:47-56፤ ማገር 14:43-50፤ ዮሐ 18:31-11

47 እርሱም ገና እየተነጋገረ ሳለ፤ ብዙ ሰዎች መጡ፤ ከዐሥራ ሁለቱ አንዱ ይሁዳ የተባለውም ሰው ይመራቸው ነበር፤ ሊሰመውም ወደ ኢየሱስ ተጠጋ። 48 ኢየሱስ ግን፤ “ይሁዳ ሆይ፤ የሰውን ልጅ በመሳም አሳልፈህ ትሰጣለህን?” አለው።

49 በኢየሱስ ዙሪያ የነበሩ ሰዎችም ሁኔታውን ተመልክተው “ጌታ ሆይ፤ በሰይፍ

44 አንዳንድ የጥንት ቅጂች ቀጥር 43 እና 44 የላቸውም

እንምታቸውን?" አሉት። ⁵⁰ከእነርሱም አንዱ የሊቀ ካህናቱን አገልጋይ መትቶ ቀኝ ጀሮውን ቈረጠው።

⁵¹ኢየሱስ ግን፣ “ተው! እዚህ ድረስም ፍቀዱ” አለ፤ የሰውየውንም ጀሮ ዳሶ ፈወሰው።

⁵²ከዚያም ኢየሱስ ሊይዙት የመጡትን የካህናት አለቆች፣ የቤተ መቅደስ ሹሞችና ሽማግሌዎችን እንዲህ አላቸው፤ “ወን በዴ እንደሚይዝ ሰው፣ ሰይፍና ቈመጥ ይዛችሁ ወጣችሁን? ⁵³በየዕለቱ በቤተ መቅደስ ከእናንተ ጋር በነበርሁ ጊዜ እጃችሁን አላነሣችሁብኝም፤ ይህ ግን ጨለማ የነገሠ በት ጊዜያችሁ ነው።”

ጴጥሮስ ኢየሱስን ካደ

22:55-62 ተጓ ምብ - ማቴ 26:69-75፣ ማር 14:66-72፣ ዮሐ 18:16-18፣ 25-27

⁵⁴ከዚህ በኋላ ኢየሱስን ይዘው ወሰዱት፤ ወደ ሊቀ ካህናቱም ግቢ አስገቡት፤ ጴጥሮ ሾሞ በርቀት ይከተለው ነበር። ⁵⁵ሰሞኛ በሊቀ ካህናቱ ግቢ ውስጥ እሳት አንድደው በአንድነት ተቀምጠው ሳለ፤ ጴጥሮስም ከእነርሱ ጋር ተቀምጦ ነበር። ⁵⁶አንዲት የቤት ሠራተኛም ጴጥሮስ እሳቱ አጠገብ ተቀምጦ አየችውና ትኩር ብላ በመመልከት፣ “ይህ ሰው ደግሞ ከእርሱ ጋር ነበረ” አለች።

⁵⁷እርሱ ግን፣ “አንቺ ሴት፤ እኔ ዐላውቀውም” ብሎ ካደ።

⁵⁸ከጥቂት ጊዜ በኋላም አንድ ሌላ ሰው አይቶት፣ “አንተም ደግሞ ከእነርሱ አንዱ ነህ” አለው።

ጴጥሮስ ግን፣ “አንተ ሰው፤ እኔ አይደለሁም” አለ።

⁵⁹አንድ ሰዓት ያህል ቈይቶም፣ ሌላ ሰው በእርግጠኝነት፣ “ይህ ሰው ገሊላዊ ስለ ሆነ ያለ ጥርጥር ከእርሱ ጋር ነበረ” አለ።

⁶⁰ጴጥሮስ ግን፣ “አንተ ሰው፤ የምትለውን እኔ አላውቅም” አለ፤ ይህንም ተናግሮ ገና ሳይጨርስ ዶሮ ጮኸ። ⁶¹ጌታም መለስ ብሎ ጴጥሮስን ተመለከተው፤ ጴጥሮስም፣ “ዛሬ ዶሮ ሳይጮኸ ሦስት ጊዜ ትክደኛለህ” ብሎ ጌታ የተናገረው ቃል ትዝ አለው። ⁶²ጴጥሮስም ወደ ውጭ ወጥቶ ምርር ብሎ አለቀሰ።

ወታደሮች በኢየሱስ ላይ አፈዙበት

22:63-65 ተጓ ምብ - ማቴ 26:67፣68፣ ማር 14:65፣ ዮሐ 18:22፣23

⁶³ኢየሱስን አስረው ይጠብቁት የነበሩት ሰዎችም ያፌዙበትና ይመቱት ጀመር፤

22:53 ማቴ8:12፣ 26:55፣ ዮሐ1:5፣ 3:20፣12:27
22:54 ማቴ26፣ 57:58፣ማር14፣ 53:54፣ ዮሐ18:15
22:59 ሉቃ23:6
22:61 ቀ፡34፣ ሉቃ7:13

ፅዕይኑንም ሸፍነው፣ “እስቲ ትንቢት ተናገር፤ የመታህ ማነው? እያሉ ይጠይቁት ነበር። ⁶⁵ሌላም ብዙ የሰድብ ቃል እየተናገሩ ያቃልሉት ነበር።

ኢየሱስ በጲላጦስና በሄሮድስ ፊት

22:67-71 ተጓ ምብ - ማቴ 26:63-66፣ ማር 14:61-63፣ ዮሐ 18:19-21
23:23 ተጓ ምብ - ማቴ 27:11-14፣ ማር15:2-5፣ ዮሐ 18:29-37
23:18-25 ተጓ ምብ - ማቴ 27:15-26፣ ማር 15:6-15፣ ዮሐ 18:39-19:16

⁶⁶በነጋም ጊዜ፣ የሕዝብ ሽማግሌዎች፣ የካህናት አለቆችና ጸሐፍት ተሰበሰቡ፤ ኢየሱስንም በሽንጎአቸው ፊት አቀረቡት። ⁶⁷እነርሱም፣ “አንተ ክርስቶስ ነህን? እስቲ ንገረን” አሉት።

ኢየሱስም እንዲህ አላቸው፤ “ብነግራችሁ አታምኑኝም፤ ⁶⁸ብጠይቃችሁም አትመልሱም። ⁶⁹ነገር ግን ከአሁን ጀምሮ የሰው ልጅ በእግዚአብሔር ገይል ቀኝ ይቀመጣል።”

⁷⁰በዚህ ጊዜ ሁሉም፣ “ታዲያ፣ አንተ የእግዚአብሔር ልጅ ነህን?” አሉት።

እርሱም፣ “መሆኔን እኮ እናንተው ተናገራችሁት” አላቸው።

⁷¹እነርሱም፣ “ከእንግዲህ ሌላ ምስክር ምን ያስፈልገናል? ራሳችን ከገዛ አንደበቱ ስምተናልና” አሉ።

23 በዚያ የተሰበሰቡት በሙሉ ተነሥተው ኢየሱስን ወደ ጲላጦስ ወሰዱት፤ ²እንዲህም እያሉ ይከሱት ጀመር፤ “ይህ ሰው ሕዝባችንን ሲያስት፣ ለቄሳር ግብር እንዳይከፈል ሲከለክል፣ ደግሞም፣ ‘እኔ ክርስቶስ ንጉሥ ነኝ’ ሲል አገኘ ነው።”

³ጲላጦስም፣ “አንተ የአይሁድ ንጉሥ ነህን?” ብሎ ጠየቀው።

ኢየሱስም፣ “አንተውኮ አልህ” አለው።

⁴ጲላጦስም ለካህናት አለቆችና ለሕዝቡ፣ “እኔ በዚህ ሰው ላይ ምንም ወንጀል አላገኘሁበትም” አለ።

⁵እነርሱ ግን፣ “ይህ ሰው ከገሊላ ጀምሮ እዚህ ድረስ መላውን ይሁዳ ሳይቀር” እያወከ ነው” እያሉ አጽንተው ተናገሩ።

⁶ጲላጦስም ይህን ሲሰማ፣ ሰውየው የገሊላ ሰው መሆኑን ለማረጋገጥ ጠየቀ፤ ጴጥሮስ ከሄድሮስ ግዛት የመጣ መሆኑን ጲላጦስ ባወቀ ጊዜ፣ ሄሮድስ በዚያን ወቅት በኢየሩሳሌም ስለ ነበረ ወደ እርሱ ላከው። ⁸ሄሮድስም ኢየሱስን ብዙ ጊዜ ሊያየው ይፈልግ ስለ ነበር፣ ባየው ጊዜ እጅግ ደስ

⁶⁷ ወይም መሲሕ
⁷² ወይም መሲሕ፣ እንዲሁም ቀ፡ 35 እና 39 ይመዝገባሉ
⁷⁵ ወይም በመላው የአይሁድ ምድር

22:65 ማቴ16:21
22:66 ማቴ5:22፣ 27:1፣ ማር15:1
22:68 ሉቃ20-8
22:69 ማር16:19
22:70 ማቴ4:3፣ 27:11፣ ሉቃ23:3
23:1 ማቴ27:2
23:2 ቀ፡14፣ ሉቃ20:22፣ ዮሐ119:12
23:4 ቀ፡14፣ 22:41፣ ማቴ27:23፣ ዮሐ18:38፣ 24፣ 5:21፣ 1ጢሞ6:13
23:5 ማር1:14
23:6 ሉቃ22:59
23:7 ማቴ14:1
23:8 ሉቃ9:9
23:9 ማር14:61

አለው፤ ስለ እርሱ ሰምቶ ስለ ነበር፤ ታም ራት ሲሠራ ለማየት ተስፋ ያደርግ ነበር።⁹ በዚህ ጥያቄዎችንም አቀረበለት፤ እርሱ ግን ምንም አልመለሰለትም።¹⁰ የካህናት አለቆችና ጸሐፍትም እዚያው ቆመው በብርቱ ይወነጅሉት ነበር።¹¹ ሄሮድስም ከወታደሮቹ ጋር ናቀው፤ አፈዘቡትም፤ የክብር ልብስ አልብሰም ወደ ጳላጦስ መልሶ ሰደደው።¹² ሄሮድስና ጳላጦስም በዚሁ ዕለት ተወዳጁ፤ ቀደም ሲል ግን በመካከላቸው ጥል ነበረ።

¹³ ጳላጦስም የካህናት አለቆችን፤ ገዥዎችንና ሕዝቡን በአንድነት ሰብስቦ፤¹⁴ እንዲህ አላቸው፡ “ይህ ሰው ሕዝቡን ለመፅዕ ያነሣል ብላችሁ ወደ እኔ አምጥታችሁት ነበር፤ እኔም በእናንተው ፊት መርምሬው፤ ባቀረባችሁበት ክስ አንዳች ወንጀል አላገኘሁበትም።¹⁵ ደግሞም ሄሮድስ እንዲሁ ምንም ስላላገኘበት ወደ እኛ መልሱታል፤ እንደምታዩት ይህ ሰው ለሞት የሚያበቃ ምንም ነገር አልፈጸመም፤¹⁶ ስለ ዚህ ቀጥቼ እፈታዋለሁ።”¹⁷ ይህን ያለው በበዓሉ አንድ እስረኛ እንዲፈታላቸው የግድ ያስፈልግ ስለ ነበረ ነው።¹⁸

¹⁸ ሕዝቡም ሁሉ በአንድ ላይ፤ “ይህን ሰው ወዲያ አስወግደው! በርባንን ፍታልን!” እያሉ ጮኹ።¹⁹ በርባንም በከተማው ስንጥ የሕዝብ ዐመፅ በማንሣሣትና በነፍስ ግድያ የታሰረ ሰው ነበር።

²⁰ ጳላጦስም ኢየሱስን ሊፈታው ስለፈለገ፤ እንደ ገና ተናገራቸው፤²¹ እነርሱ ግን፤ “ስቀለው! ስቀለው!” እያሉ ይጮኹ ነበር።

²² ጳላጦስም ሦስተኛ ጊዜ፤ “ለምን? ይህ ሰው ምን የፈጸመው ወንጀል አለ? እኔ ለሞት የሚያበቃ ምንም በደል አላገኘሁበትም፤ ስለዚህ ቀጥቼ እፈታዋለሁ” አላቸው።

²³ እነርሱ ግን ድምፃቸውን ከፍ በማድረግ እንዲሰቀል አጥብቀው ለመጉት፤ ጨካኝታቸውም በረታ።²⁴ ስለዚህ ጳላጦስ የጠየቁት እንዲፈጸም ውሳኔ አስተላለፈ።²⁵ የሕዝብ ዐመፅ በማንሣሣትና በነፍስ ግድያ ታስሮ የነበረውን፤ እንዲፈታላቸውም የለመኑትን ያን ሰው ፈታላቸው፤ ኢየሱስን ግን እንዳሸከቡ እንዲያደርጉት አሳልፎ ሰጣቸው።

የኢየሱስ መስቀል

23:34-43 ተና ምስ ሉግ 27:33-44፤ ማገ 15:22-23፤ ዮሐ 19:17-24

²⁶ ኢየሱስንም ይዘው ሲወስዱት፤ ስምዖን የተባለውን የቀሬና ሰው ከገጠር ሲመጣ

23:11 ማገ 15:17-19፤ ዮሐ 19:23
23:12 ሉግ 4:27
23:14 ቀ 4
23:16 ቀ 22፤ ማገ 27:26፤ ዮሐ 19:1፤ ሐ 16:37፤ 2ቆሮ 11:23፤ 24
23:18 ሐ 3፤ 13:14
23:22 ቀ 16
23:26 ማገ 27:32፤ ማገ 15:21፤ ዮሐ 19:17

23:27 ሉቃ 8:52
23:28 ሉቃ 19:41-44፤ 21:23፤ 24
23:29 ማገ 24:19፤ ሆላ 10:8፤ ራእ 6:16
23:31 ሕዝ 20:47
23:32 ሉቃ 4:53፤ 12፤ ማገ 27:38፤ ማገ 15:27፤ ዮሐ 19:18
23:34 መዝ 22:18፤ ማገ 5:44፤ 11፤ 25
23:35 መዝ 22:17፤ ሉቃ 4:2፤ 1
23:36 መዝ 22:7፤ 69፤ 21፤ ማገ 27:48
23:37 ሉቃ 4:39፤ 23፤ 38 ማገ 2:2
23:39 ቀ 35፤ 37
23:41 ቀ 4
23:42 ማገ 16፤ 27
23:43 2ቆሮ 12፤ 3፤ 4፤ ራእ 2፤ 7
23:44 አሞ 8:9

አማኝተው መስቀሉን አሸክመው ኢየሱስን ተከትሎ እንዲሄድ አስገደዱት።²⁷ በዚህ ሕዝብና ደረታቸውን እየደቁ የሚያለቅሱ ሴቶችም ከኋላው ይከተሉት ነበር።²⁸ ኢየሱስ ግን ወደ እነርሱ ዘመር ብሎ እንዲህ አላቸው፡ “እናንተ የኢየሩሳሌም ሴቶች፤ ለራሳችሁና ለልጆቻችሁ አልቅሱ እንጂ ለእኔ አታልቅሱ።²⁹ እነሆ፤ መካኖችና ያልወለዱ ማሕፀኖች፤ ያላጠቡ ጡቶችም ብፁዓን ናችሁ” የምትለቡት ጊዜ ይመጣልና።³⁰ በዚያን ጊዜም፤

“ተራሮችን፤ ‘ውደቁብን’ ኩረብቶችንም፤ ‘ሰውሩን’ ይላሉ።”

³¹ እንግዲህ በእርጥብ ዕንጨት እንዲህ ካደረጉ፤ በደረቁ ምን ያደርጉ ይሆን?”

³² ከእርሱ ጋር እንዲገደሉ ሌሎች ሁለት ወንጀለኞችን ወስዷቸው።³³ ቀራንዮዶ የተባለ ቦታ በደረሱ ጊዜ ሰቀሉት፤ ወንጀለኞችንም አንዱን በቀኙ፤ ሌላውን በግራው ሰቀሏቸው።³⁴ ኢየሱስም፤ “አባት ሆይ፤ የሚያደርጉትን አያውቁምና ይቅር በላቸው”፤ አለ። እነርሱም ልብሱን በዕጣ ተከፋፈሉት።

³⁵ ሕዝቡም ቆመው ይመለከቱ ነበር። ገዦችም፤ “ሌሎችን አዳነ፤ በእግዚአብሔር የተመረጠው ክርስቶስ እርሱ ከሆነ፤ እስቲ ራሱን ያድን” እያሉ አፈዘቡት።

³⁶ ወታደሮችም ቀርበው ያፈዘቡት ነበር፤ የሐመጠጠ የወይን ጠጅ እየሰጡትም፤³⁷ “አንተ የአይሁድ ንጉሥ ከሆንህ፤ ራስህን አድን” ይሉት ነበር።

³⁸ ከራሱም በላይ፤ “ይህ የአይሁድ ንጉሥ ነው” የሚል ጽሑፍ ነበር።

³⁹ ከተሰቀሉት ወንጀለኞችም አንዱ የስድብ ናዳ እያወረደበት፤ “አንተ ክርስቶስ አይደለህምን? እስቲ፤ ራስህንም እኛንም፤ አድን” ይለው ነበር።

⁴⁰ ሌላኛው ወንጀለኛ ግን እንዲህ ሲል ገሠጸው፤ “ተመሳሳይ ፍርድ እየተቀበልህ ሳለህ፤ ከቶ እግዚአብሔርን አትፈራምን? ⁴¹ እኛ ላደረግነው ነገር ቅጣት እየተቀበልን ስለሆነ፤ ተገቢ ፍርድ ላይ ነን፤ ይህ ሰው ግን አንዳች ክፉ ነገር አላደረገም።”

⁴² ደግሞም፤ “ኢየሱስ ሆይ፤ በመንግሥትህ በመጣህ ጊዜ አስበኝ” አለው።

⁴³ ኢየሱስም፤ “እውነት እልሃለሁ፤ ዛሬ ከእኔ ጋር በገነት ትሆናለህ” አለው።

¹⁷ እንዳንድ የጥንት ቅጂች ይህን ሞገር ይጨምራሉ
³³ በግሪክ ቋንቋ የፊስ ቅል ማለት ነው፤ በሰብራይስጥ ስልጣን ይሰጣል
³⁴ እንዳንድ የጥንት ቅጂች ይህ ዐርፍተ ነገር የላቸውም
⁴² እንዳንድ ቅጂች በንጉሥነት ሥልጣን ስትመጣ ይላሉ

የኢየሱስ መሞት

23:44-49 ተጓ ምብ - ማቴ 27:45-56፣ ማር 15:33-41

44ጊዜው ስድስት ሰዓት ያህል ነበር፤ እስከ ዘጠኝ ሰዓት ድረስም በምድር ሁሉ ላይ ጨለማ ሆነ፤ 45የፀሐይ ብርሃን ተከልክሎአልና። የቤተ መቅደሱም መጋረጃ ተቀዶ ለሁለት ተከፈለ። 46ኢየሱስም በታላቅ ድምፅ ጮኸ፤ “አባት ሆይ፤ መንፈሴን በእጅህ እስማለሁ!” አለ፤ ይህ ንም ብሎ ሞተ።

47የመቶ አለቃውም የሆነውን ነገር ባየ ጊዜ፤ “ይህ ሰው በእርግጥ ጻድቅ ነበር” ብሎ እግዚአብሔርን አመሰግነ። 48ይህንኑ ለማየት በስፍራው ተሰብስበው የነበሩ ሰዎችም ሁሉ የሆነውን ነገር በተመለከቱ ጊዜ ደረታቸውን እየደቁ ተመለሱ። 49ነገር ግን ኢየሱስን በቅርብ የሚያውቁት ሁሉ እንዲሁም ከገሊላ ጀምሮ የተከተሉት ሴቶች ይህን እየተመለከቱ ከሩቅ ቆመው ነበር።

የኢየሱስ መቀበር

23:50-56 ተጓ ምብ- ማቴ27:57-61፣ ማር 15:42-47፣ ዮሐ 19:38-42

50የአይሁድ ሸንጎ አባል የሆነ፤ አንድ የሴፍ የሚባል በጎና ጻድቅ ሰው ነበር። 51ይህ ሰው በሸንጎው ምክርና ድርጊት አልተባበረም ነበረ፤ እርሱም አርማትያስ የምትባል የአይሁድ ከተማ ሰው ሲሆን፤ የእግዚአብሔርን መንግሥት መምጣት ይጠባበቅ ነበር። 52ይህም ሰው ወደ ጳሊጦስ ሄዶ የኢየሱስን ሥጋ ለመነው፤ 53በተፈቀደለትም ጊዜ፤ ሥጋውን አውርዶ በተሠራና ገና ማንም ባልተቀበረበት መቃብር ውስጥ አስቀመጠው። 54ዕለቱ የመዘጋጃ ቀን ነበረ፤ ሰንበትም ሊገባ ነበር።

55ከገሊላ ጀምሮ ከኢየሱስ ጋር የመጡት ሴቶችም ተከትለው መቃብሩን አዩ፤ ሥጋ ውንም እንዴት እንዳስቀመጡት ተመለከቱ። 56ከዚያም ተመልሰው ሽቱና ቅባት አዘጋጁ።

ሕጉ በሚያዘው መሠረት በሰንበት ቀን ዐረፉ።

የኢየሱስ ትንሣኤ

24:1-10 ተጓ ምብ - ማቴ 28:1-8፣ ማር 16:1-8፣ ዮሐ 20:1-8

24 በሳምንቱ መጀመሪያ ቀን ሴቶቹ ያዘጋጁትን ሽቱ ይዘው እጅግ ማለጻ ሳለ ወደ መቃብሩ ሄዱ። 2ድንጋዩም ከመቃብሩ ደጃፍ ተንከባሎ አገኙት፤ 3ወደ ውስጥ ዘልቀው በገቡ ጊዜ ግን የጌታ ኢየሱስን ሥጋ አላገኙም። 4በሁኔታው ግራ ተጋብተው ሳሉ፤ እነሆ፤ እጅግ የሚያን

23:45 ዘፀ26:31-33፣ዕብ9:3፣8፣10፣9:20

23:46 መዝ31:5፣

ማቴ27:50፣

ዮሐ19:30፣

1ጴጥ2:23

23:47 ማቴ9:8

23:48 ሉቃ18:13

23:49 መዝ38፣

11፣ ሉቃ8:2

23:51 ሉቃ2፣

25:38

23:54 ማቴ27:62

23:55 ቍ40

23:56 ዘፀ12:16፣

20:10፣ ማር16:1፣

ሉቃ24:1

24:1 ሉቃ23:56

24:3 ቍ23:24

24:4 ዮሐ 20:12

ዳባርቅ ልብስ የለበሱ ሁለት ሰዎች ድንገት አጠገባቸው ቆሙ። 5ሴቶቹም ከመፍራታቸው የተነሣ ወደ ምድር አቀርቅረው ሳሉ፤ ሰዎቹ እንዲህ አሏቸው፤ “ሐያው የሆነውን እርሱን ለምን ከመታጋን መካከል ትፈልጋላችሁ? 6እርሱ ተነሥቶአል! እዚህ የለም፤ ደግሞም በገሊላ በነበረ ጊዜ ምን እንዳላችሁ አስታውሱ። 7የሰው ልጅ በነጢአተኞች እጅ አልፎ ሊሰጥ፤ ሊሰቀልና በሦስተኛውም ቀን ሊነሣ ይገባል’ ብሎ ነበርና።” 8ሴቶቹም በዚህ ጊዜ ቃሉን አስታውሱ።

9ሴቶቹ ከመቃብሩ ስፍራ ተመልሰው ይህን ሁሉ ነገር ለዐሥራ አንዱና ለተቀሩት ሁሉ ነገሯቸው። 10ይህን ለሐዋርያት የነገሯቸውም፤ መግደላዊት ማርያም፤ ዮሐና፤ ያዶቆብ እናት ማርያምና ከእነርሱ ጋር የነበሩት ሌሎች ሴቶች ነበሩ። 11እነርሱ ግን ሴቶቹ የተናገሩት ቃል መቀባዝር ስለመሰላቸው አላመኗቸውም። 12ጴጥሮስ ግን ተነሥቶ ወደ መቃብሩ ሮጦ፤ እዚያ ደርሶም ጐንበስ ብሎ ወደ ውስጥ ሲመለከት፤ በፍታው እንዳለ ለብቻው ተቀምጦ አዩ፤ በሆነውም ነገር እየተገረመ ወደ ቤቱ ተመለሰ።

በኢማሁስ መንገድ ላይ

13በዚሁ ቀን ከደቀ መዛሙርት ሁለቱ፤ ከኢየሩሳሌም ዐሥራ አንድ ኪሎ ሜትርጦ ያህል ወደሚርቅ፤ ኢማሁስ ወደሚባል መንደር ይሄዱ ነበር፤ 14እነርሱም ስለሆነው ነገር ሁሉ እርስ በርስ ይነጋገሩ ነበር። 15እየተነጋገሩና እየተወያዩ ሳሉም ኢየሱስ ራሱ ቀርቦ ከእነርሱ ጋር ይሄድ ጀመር፤ 16ነገር ግን እንዳያውቁት ዐይናቸው ተይዞ ነበር።

17እርሱም፤ “እየሄዳችሁ፤ መንገድ ላይ እርስ በርስ እንዲህ የምትወያዩት ምን ድን ነው?” አላቸው።

እነርሱም በሐዘን ክው ብለው ቆሙ። 18ከእነርሱም አንዱ፤ ቀለዩጳ የተባለው፤ “በእነዚህ ቀናት እዚህ በኢየሩሳሌም የሆነውን ነገር የማታውቅ፤ አንተ ብቻ ለአገሩ እንግዳ ነህን?” ሲል መለሰለት።

19እርሱም፤ “የሆነው ነገር ምንድን ነው?” አላቸው።

እነርሱም እንዲህ አሉት፤ “በእግዚአብሔርና በሰው ሁሉ ፊት በተግባርና በቃል ብርቱ ነቢይ ስለ ነበረው ስለ ናዝሬቱ ኢየሱስ ነው፤ 20እርሱን የካህናት አለቆችና ገዢዎች ችን ለሞት ፍርድ አሳልፈው ሰጡት፤ ሰቀ ሉትም። 21እኛ ግን እስራኤልን ይቤዣል

ጳ13 ግሪኩ ሥልሳ ምዕራፍ ይላል

ብለን ተስፋ ያደረግነው እርሱን ነበር፤ ከሁሉም በላይ ደግሞ፤ ይህ ከሆነ ዛሬ ሦስተኛው ቀን ነው።²² ደግሞም ከእኛው መካከል አንዳንድ ሴቶች አስገረሙን፤ እነርሱም ማልደው ወደ መቃብሩ ሄደው ነበር፤²³ ሥጋውንም ባጡ ጊዜ መጥተው እርሱ በሕይወት እንዳለ የነገሯቸውን መላ እክት በራእይ እንዳዩ አወሩልን።²⁴ ከእኛም መካከል አንዳንዶች ወደ መቃብሩ ሄደው፤ ልክ ሴቶቹ እንዳሉት ሆኖ አገኙት፤ እርሱን ግን አላዩትም።”

²⁵ እርሱም እንዲህ አላቸው፤ “እናንተ የማታስተውሉ ሰዎች፤ ልባችሁም ነቢያት የተናገሩትን ሁሉ ከማመን የዘገየ፤²⁶ ክርስቶስ ይህን መከራ መቀበልና ወደ ክብሩም መግባት አይገባውምን?”²⁷ ከሙሴና ከነቢያት ሁሉ ጀምሮ በቅዱሳት መጻሕፍት ስለ እርሱ የተጻፈውን አስረዳቸው።

²⁸ ወደሚሄዱበትም መንደር በተቃረቡ ጊዜ፤ ኢየሱስ አልፎ የሚሄድ መሰለ።²⁹ እነርሱ ግን፤ “ምሽት እየተቃረበ፤ ቀኑም እየመሸ ስለ ሆነ ከእኛ ጋር እደር” ብለው አጥብቀው ለመኑት፤ ስለዚህ ከእነርሱ ጋር ለማደር ገባ።

³⁰ አብሮአቸውም በማእድ በተቀመጠ ጊዜ እንጀራውን አንሥቶ ባረከ፤ ቈርሶም ሰማቸው።³¹ በዚህ ጊዜ ዐይናቸው ተከፈተ፤ ዐወቁትም፤ እርሱም ከእነርሱ ተሰወረ።³² እነርሱም፤ “በመንገድ ሳለን፤ እያነጋገረን ቅዱሳት መጻሕፍትንም ገልጦ ሲያስረዳን፤ ልባችን እንደ እሳት ይቃጠልብን አልነበረምን?” ተባባሉ።

³³ በዚያኑም ሰዓት ተነሥተው ወደ ኢየሩሳሌም ተመለሱ፤ ዐሥራ አንዱና ከእነርሱ ጋር የነበሩትም በዚያ በአንድነት ተሰብስበው አገኟቸው፤³⁴ “እነርሱም ጌታ በእርግጥ ተነሥቶአል! ለስምዖንም ታይቶ አል” ይባባሉ ነበር።³⁵ ሁለቱ ደቀ መዛሙርትም በመንገድ ላይ የሆነውንና ኢየሱስ እንጀራውን በቈረሰ ጊዜ እንዴት እንዳወቁት ተረኩላቸው።

ኢየሱስ ለደቀ መዛሙርት ተገለጠ

³⁶ ይህን እየተነጋገሩ ሳሉ፤ ኢየሱስ ራሱ

24:24 ቍ12
24:26 ዕብ2:10፤
1ጴጥ1:11
24:27 ዘፍ3:15፤
ዘዮ21:9፤
ዘ818:15፤
ኢሳ7:14፡9፡6፤
40:10፤11:53፤
ሕዝ34:23፤
ጳገ9:24፤ ከ7:20፤
ሚል3:1፤ ዮሐ1:45
24:30 ማቴ14:19
24:31 ቍ16
24:32 ቍ27:45፤
መዝ39:3
24:34 ሉቃ7:13፤
1ቆ15:5
24:35 ቍ30:31
24:36 ዮሐ20:19፤
21:26፤14:27

24:37 ማር6:49
24:39 ዮሐ20:27፤
1ዮሐ20:27፤1ዮሐ1:1
24:43 ሐሥ10:41
24:44 ቍ27፤
መዝ2:16፤22፡69፤72፤
፤110፤118፤
ማቴ1:22፤
16:21፤ሉቃ9:22:44፤
45፤18:31-34፤22:37
24:46 ማቴ16:21
24:47 ኢሳ2:3፤
ማቴ28:19፤
ማር13:10፤ሐሥ5:31፤
10:43፤13:38
24:48 ዮሐ15፤
27፤ ሐሥ1:8፤
2፤32፤4፤20፤5፤32፤13፤
31፤1ጴጥ5:1
24:49 ዮሐ14፤
16፤ሐሥ1:4
24:50 ማቴ21:17
24:51 2ነገ2:11
24:53 ሐሥ2:46

በመካከላቸው ቆሞ፤ “ሰላም ለእናንተ ይሁን” አላቸው።

³⁷ እነርሱ ግን ደንግጠው በፍርሀት ተዋጠ፤ መንፈስም ያዩ መሰላቸው።³⁸ እርሱም እንዲህ አላቸው፤ “ለምን ትጨነቃላችሁ? ለምን ንስ ጥርጣሬ በልባችሁ ይገባል? ³⁹ እጆቼን እግሮቼን ተመልከቱ፤ እኔው ራሴ ነኝ። ደግሞም ንኩሻና እዩ፤ በእኔ እንደምታዩት መንፈስ ሥጋና ዐጥንት የለውምና።”

⁴⁰ ይህንም ብሎ እጆቹንና እግሮቹን አሳያቸው።⁴¹ እነርሱም ከመደሰትና ከመገረም የተነሣ ገና ሳያምኑ፤ “በዚያ ቦታ አንዳች የሚበላ ነገር አላችሁን?” አላቸው።⁴² እነርሱም ከተጠበሰ ዓሣ አንድ ቁራሽ ሰጡት፤⁴³ እርሱም ተቀብሎ በፊታቸው በላ።

⁴⁴ እርሱም፤ “ከእናንተ ጋር በነበርሁ በት ጊዜ፤ በሙሴ ሕግ፤ በነቢያትና በመዝሙር መጻሕፍት ስለ እኔ የተጻፈው ሁሉ ይፈጸም ዘንድ ይገባል” ብዬ የነገርኋችሁ ቃል ይህ ነው” አላቸው።

⁴⁵ በዚህ ጊዜ ቅዱሳት መጻሕፍትን እንዲያስተውሉ አእምሮአቸውን ከፈተላቸው፤⁴⁶ እንዲህም አላቸው፤ “ እንዲህ ተብሎ ተጽፎ አል፤ ክርስቶስ መከራን ይቀበላል፤ በሦስተኛውም ቀን ከሙታን ይነሣል፤⁴⁷ ከኢየሩሳሌም ጀምሮ ለሕዝቦች ሁሉ ንስሐና የንጢአት ስርዮት በስሙ ይሰበካል፤”⁴⁸ እናንተም ለዚህ ምስክሮች ናችሁ።⁴⁹ እኔም አባቴ የሰጠውን ተስፋ እልክላችኋለሁ፤ እናንተ ግን ከላይ ኀይል እስክትለብሱ ድረስ በኢየሩሳሌም ከተማ ቈዩ።”

የኢየሱስ ዕርገት

⁵⁰ ከዚህ በኋላ እስከ ቢታንያ ይዞአቸው ወጣ፤ እጆቹንም አንሥቶ ባረካቸው።⁵¹ እየባረካቸውም ሳለ፤ ከእነርሱ ተለይቶ ወደ ሰማይ ዐረገ።⁵² እነርሱም ሰገዱለት፤ በታላቅ ደስታም ወደ ኢየሩሳሌም ተመለሱ፤⁵³ እግዚአብሔርንም እያመሰገኑ ዘወትር በቤተ መቅደስ ነበሩ።

⁵⁰26 ወይም ማለፊ እንዲሁም ቍ 46 ይመ